

YAWHAN A LAIKA

MUNGA HTAI CHYUM LAIKA

YAWHAN A LAIKA

MUNGA HTAI CHYUM LAIKA

YAWHAN A LAIKA

GA HPAW

Lata hte ka ai wa: Kasa Yawhan

N'htoi: 85-90 A.D.

Ka ai wa: N dai Kabu gara shiga hpe ka ai wa hte seng nna n dai mungga buk hta hpaw tsun da ai gaw "Yesu tsawra ai sape" (21:20, 24) nga ai. Shi gaw Palestina kaw na Yuda masha rai n htawm Yesu a asak hkrung lam ma hkra hpe myi hte chyaw a zin a yang mu da ai wa re lam dan dawng nga ai. Hpa majaw nga yang, shi gaw Yuda masha ni a htung tara ni hte (7:37-39; 18:28) Palestina na lamu ga shara hpe a tsawm sha hkau chyp ai wa (1:44, 46; 5:2), re hta n ga shi nan myi hte chyaw mu lu wa ai lam ni yawng hpe a zin a yang ka da lu nga ai (2:6; 13:26; 21: 8, 11). N dai ka ai wa gaw Yesu hte ni htum kanawn mazum lai wa ai sape marai masum hta na rai nga ai. Dai masum hte hta Yaku gaw jau e sat kau hkrum sai, (Kasa 12:1-3). Bai nna, madu Yesu tsawra ai sape ngu ai hte Kasa Petru hpe kaga san san ka shaleng da ai majaw (13:23-24; 20:2-10), n dai Kabu gara shiga hpe Kasa Yawhan ka da ai rai na re ngu ginhtim la mai nga ai. Kasa ni a hpang na hpung a kawa ni rai nga ai Irenaeus hte Tertullian yan mung Kasa Yawhan nan n dai kabu gara shiga hpe ka da ai re nga ma ai hta n ga kaga sakse ni law law mung Kasa Yawhan ka ai re lam hpe madi madun nga ai. N dai lam hpe matut nna 1 Yawhan a ga hpaw kaw bai matut yu yu ga.

Kasa Yawhan gaw Zebedi hte Solome yan a kasha rai nna, Yaku a kanau rai nga ai. Shi gaw Galile masha rai nga ai. Shi hpe "mu ngoi ai kasha" ngu nna mung shamyng lai wa ma ai (Marku 3:17). Shi gaw Yerusalem mare e shawng ningnan de hpang wa ai dai Madu Yesu a nawku hpung a ning baw ningla hku na woi awn lai wa ai wa rai nga ai (Kasa 3:1; 8:14; Gal. 2:9). Shi a asak hkrung lam jahtum daw de shi Ephesu de du ai hpang Karai Kasang a Mungga hte dai Madu Yesu a sakse majaw Patmu tsunlawng de sa kau dat hkrum ai wa re (Shing. 1:9).

Laklai shai ai ladat: N dai Kabu gara shiga gaw kaga kabu gara shi ga ni hta Karai masa lam hpe grau nna shaleng da nga ai. N dai hta Madu Yesu a nsam maka the marai hkum a lam ka shaleng da ai hta n ga, Shi hpe kam sham ai lam a lachyum nam nak hpe sang lang da nga ai. Kasa Yawhan ka wa ai hta dai Madu Yesu hpe Sumsing Karai a Kasha re lam shadan ai hpe shi a mying shingteng jaw mat wa ai lam hku hkan na chye lu ai. Dai mying ni gaw, "dai Mungga nan Karai Kasang rai nga ai" (1:1), "Sagu Kasha" (1:29), "Meshia" (1:41), "Karai Kasang a Kasha" hte "Israela masha ni a hkawhkam" (1:49), "Mungkan ga a Hkye hkrang la ai Madu" (4:42), "Madu hteKarai" (20:28). Bai nan Madu Yesu a Karai hkum hpe shadan ai, "Ngai rai nga nngai" ngu ai ga hkum hpe mung law law lang mu lu nga ai (6:35; 8:12; 10:7, 9, 11, 14; 11:25; 14:6; 15:1, 5).

Ka ai ladat gaw kaga Kabu gara shiga ni hta lak lai shai nga ai. Ga shadawn ni hpe n lang da ai. Mau hpa lamik kumla sanit (manga hte gaw kaga Kabu gara shi ga ni hta n rawng nga ai) the a lam hte langai hte langai a lapran na ga san ga hta ni hpe mung ka da nga ai. Laika ka

ai sara gaw dai Madu Yesu a shinggyim hkum hkrang hku na hkrum kadup lai mat wa ai lam ni rai nga ai, dai Madu kaw si hkrum ai, hka hpang gara ai, pu ba ai, machyi ai, si hkam ai ngu ai lam ni hpe a san sha ka da nga ai majaw Madu Yesu Hkristu a shing gyim nsam maka hpe n hkup la ai Gnostic ni a makam hpe mung ninghkap sang lang da ai lam tai sai.

Ka ai n htoi: Yawhan a laika hpe n kau ding lai ai Mungga dinglun sara ni hku nna A.D jaw prat hti hkum lahkawng a ka-ang grup yin hkan e ka da ai re nga lai wa ma ai. Raitim, Rylands papyrus ngu ai moi shawng shawng na laika ka ai mai sau hkyep hpe mu sawk ai shaloi, dai hta Yawhan daw kaba 18 kaw na daw kaji n kau mi hpe mu lu ai. Dai mai sau hkyep hpe yu nna A.D 135 dalam hta n dai Yawhan a laika hpe shachyam shabra jai lang nga sai ngu masat lu ai. N dai hpe yu ai shaloi Yawhan a laika hpe dai hta jau na ka da ngut sai ngu ai hpe mu lu ai. Shawng ningnan na ka da ai mungga laika lahkaw kaw na n dai mai sau hkyep hta bai ka bang la nna Egutu mung, ya n dai maisau hkyep hpe mu tam ai shara de du wa hkra gaw shaning shi lam kahtap nna na sai ngu sawn la lu ai. Asan sha tsun ga nga yang, A.D. 89-90 ning dalam hta pyi n dai mungga hpe jai lang nga sai lam chye lu nga ai. Dai re ai majaw, n dai Yawhan a laika hpe de a shawng e Ehpesu mare e ka tawn ai lam mung mai byin nga ai.

Malawm ni: Kasa Yawhan a yaw shada lam hpe 20:30-31 hta a san sha mu lu nga ai. N dai Kabu gara shiga hpe lamik kumla sanit hpe ka da ai laika buk mung nga ma ai. Hpa majaw nga yang, laika ka sara wa hku nna, Madu Yesu a marai hkum a lam hte Shi a sasana magam lam ni hpe shadan lu na matu rai nga ai. Dai lamik kumla ni gaw: (1) Hka hpe tsabyi shatai dat ai (2:1-11), (2) Kaperna-um mare na du langai a kasha shadang la sha hpe machyi shamai ya ai (4:46-54), (3) 38 ning tup hkum katsing si na machyi taw ai masha wa hpe shamai dat ai (5:1-18), (4) Masha wu nawng wu wa hpe muk tawng manga. nga lahkawng hte jaw sha ai (6:6-13), (5) Hka n tsa e lam hkawm ai (6:16-21), (6) Myi n mu ai wa hpe shamu ya ai (9:1-7), (7) Lazaru hpe si ai kaw na sharawt ai (11:1-45). Kaga ahkyak ai lam ni gaw, Chyoi pra ai Wenyi a lam (14:26; 15:26; 16:7-14), Satan hte mungkan a lam (8:44; 12:31; 17:15), Mungga a lam (1:1-14), hte lahkawng lang shangai ai lam (3:1-12) ni rai nga ai.

YAWHAN A LAIKA HTA RAWNG AI MALAWM LAMANG NI

- I. **Karai Kasang a Kasha shing gyim hkum hkrang sa dagraw hkam la ai lam, 1:1-18**
- II. **Karai Kasang a Kasha re lam shadan shapra ai lam, 1:19-4:54**
 - a. Hkalup sara Yawhan hku nna, 1:19-34
 - b. Hkalup sara Yawhan a sape ni hpang de, 1:35-51
 - c. Hkana mare na hkungran poi hta, 2:2:1-11
 - d. Yerusalem mare na Nawku hting nu hta, 2:12-25
 - e. Nikodi hpang de, 3:1-21
 - f. Hkalup sara Yawhan hku nna, 3:22-36
 - g. Samari numsha hpe, 4:1-42
 - h. Kaperna-um mare na du langai wa hpe, 4:43-54
- III. **Karai Kasang a Kasha galaw sa ai lam ni hte Shi hpe bai htai lai ninghkap ai lam ni, 5:1-12:50**
 - a. Yerusalem na poi langai mi hta, 5:1-47
 - i. Mauhpa lamik kumla, 5:1-9
 - ii. N'ra sharawng ai ni a bai tai ai lam, 5:10-18
 - iii. Yesu a sharin ya ai lam, 5:19-47
 - b. Shalai wa ai poi du wa ai ten Galile mare e galaw sa ai lam, 6:1-71
 - i. Mauhpa lamik kumla, 6:1-21
 - ii. Yesu a sharin shaga ai ga, 6:22-40
 - iii. N'ra sharawng ai ni a bai tai ai lam, 6:41-71
 - c. Yu da masha ni a Sum poi a ten hta Yerusalem mare e galaw sa ai lam, 7:1-10:21
 - i. Ga tsun htai lai lam 1, -- hkaw tsun ga, 7:1-29
 - ii. Bai ninghkap hkrum ai lam, 7:30-36
 - iii. Ga tsun htai lai lam 2, -- hkaw tsun ga, 7:37-39
 - iv. Bai ninghkap hkrum ai lam, 7:40-53
 - v. Ga tsun htai lai lam 3, -- hkaw tsun ga, 8:1-58
 - vi. Bai ninghkap hkrum ai lam, 8:59
 - vii. Ga tsun htai lai lam 4, -- Mauhpa lamik kumla a lam hkaw tsun ai, 9:1-12
 - viii. Bai ninghkap hkrum ai lam, 9:13-41
 - ix. Ga tsun htai lai lam 5, -- Sagu rem wa kaja a lam hkaw tsun ai, 10:1-18
 - x. Bai ninghkap hkrum ai lam, 10:19-21
 - d. Yerusalem mare na nawku htingnu hte seng ai poi hta, 10:22-42
 - i. Sharin ya ai lam, 10:22-30
 - ii. Nyet kau hkrum ai lam, 10:31-42
 - e. Behtani mare e, 11:1-12:11
 - i. Mauhpa lamik kumla, 11:1-44
 - ii. Bai ninghkap hkrum ai lam, 11:45-57
 - iii. Mari namman jaw ya ai lam, 12:1-8
 - iv. Bai tai hkrum ai lam, 12:9-11
 - f. Yerusalem mare e, 12:12-50
 - i. Yesu Lawze jawn nna shang wa ai lam, 12:12-19
 - ii. Shi a sharin a chyin ai ga, 12:20-50
- IV. **Karai Kasang a Kasha a sharin shaga ai ga, 13:1-16:33**
 - a. Mara raw dat ai lam, 13:1-20
 - b. Shi hpe hpyen a lata de ap kau ai wa hte seng ai lam, 13:21-30
 - c. Sape ni kaw na hka wa ra na lam, 13:31-38

- d. Sumsing lamu hte seng ai lam, 14:1-14
- e. Chyoi pra ai Wenyi a lam, 14:15-26
- f. Teng man ai simsa lam, 14:27-31
- g. Asi si ai lam, 15:1-17
- h. Mungkan ga hte seng ai lam, 15:18-16:6
- i. Chyoi pra ai Wenyi a lam, 16:7-15
- j. Shi bai du sa na lam, 16:16-33
- V. **Karai Kasang a Kasha hpyi nem ya ai ga**, 17:1-26
- VI. **Karai Kasang a Kasha hpe wudang hta jen sat ai lam**, 18:1-19:42
 - a. Yesu hpe hpyen ni rim mat wa ai lam, 18:1-11
 - b. San jep ai lam, 18:12-19:16
 - i. Hkinjawng agyi Anna a man e, 18:12-23
 - ii. Hkinjawng agyi Kayapa a man e, 18:24-27
 - iii. Pilat hkawkam a man e, 18:28-19:16
 - c. Wudang hta jen sat kau hkrum ai lam, 19:17-37
 - d. Makoi mayang ai lam, 19:38-42
- VII. **Karai Kasang a Kasha a hkrung rawt ai lam**, 20:1-21:25
 - a. Dai Madu hpe lup makoi da ai lung pu gaman rai taw ai, 20:1-9
 - b. Dai Madu Yesu a dan pru dan ai lam, 20:10-21:25
 - i. Magdala Mari a man e, 20:10-18
 - ii. Sape ni a man e, Htawma n lawm ai, 20:19-25
 - iii. Sape ni a man e, Htawma mung lawm ai, 20:26-31
 - iv. Sape marai sanit a man e, 21:1-14
 - v. Petru hte Yesu tsawra ai sape a man e, 21:15-25

MAU HPA LAMIK KUMLA SANIT

Mau hpa lamik kumla	Sharin hkamla mai ai lam
2:1-11 <i>Hka hpe tsabyi n'tsin shatai dat ai</i>	Htani htana asak hta kabu gara lu ai lam
4:46-54 <i>Du langai a kasha hpe shamai ya ai</i>	Htani htana asak a mahkrun lam- Makam masham
5:1-18 <i>Behtesda hka lawng makau e hkum katsing si ai wa hpe shamai ya ai</i>	Asak hkrung lu na a tsam
6:1-14 <i>Masha 5,000 hpe jaw sha ai</i>	Asak bau ram ai malu masha
6:16-21 <i>Hka n'tsa e lam hkawm ai</i>	Asak hkrung lam hpe lam madun woi awn ai wa
9:1-41 <i>Myi n mu ai wa hpe shamu dat ya ai</i>	Asak hkrung lam a n htoi
11:1-44 <i>Lazaru hpe si ai kaw na sharawt la ai</i>	Si ai hpe awng padang lu ai

“Ngai rai nga nngai”

Asak muk gaw Ngai rai nga nngai, (6:35)

Ngai gaw mungkan a n htoi rai nga nngai, (8:12)

Ngai gaw sagu ni shang ai chyinghka hku rai nga nngai, (10:7, 9)

Ngai gaw sagu rem wa kaja rai nngai, (10:11, 14)

Ngai gaw bai hkrung rawt ai lam hte asak hkrung ai lam rai nga nngai, (11:25)

Lam gaw Ngai rai nga nngai, teng man ai hte asak mung Ngai rai nga nngai, (14:6)

Ngai gaw teng man ai tsabyi ru rai nga nngai, (15:1,5)

1

1 Shawng ningpawt ē Mungga nga ai; dai Mungga gaw Kārai Kāsang hte rau rai nga ai rai nna· dai Mungga nan Kārai Kāsang rai nga ai.

1:1 G.Sh. 8:22, 23, 30; Kol. 1:17; 1 Yh. 1:1, 2; 5:7; Shing. 1:2; 19:13; Yh. 17:5; Hpil. 2:7;

2 Dai Mungga gaw shawng ningpawt ē Kārai Kāsang hte rau rai nga ai.

1:2 N.N. 1:1

3 Arai yawng māyawng gaw shi a mārang ē tai nga ai; nga mānga hta shi n lawm ai tai wa ai gaw· lāngai mi muk n nga ai.

1:3 Sh.K. 33:6; Kol. 1:16; Yh. 1:10; Ehp. 3:9; Heb. 1:2; Shing. 4:11

4 Shi hta asak dāju rai nga ai; dai asak gaw māsha ni a nhtoi rai nga ai.

1:4 Yh. 5:26; 8:12; 9:5; 12:35, 46; 1 Yh. 5:11

5 Dai nhtoi gaw nsin hta htoi nga ai rai nna· nsin māhtang gaw dai hpe n chyē hkap la wu ai.

1:5 Yh. 3:19

6 Kārai Kāsang ē shangun dat ai· Yawhan mying ai wa lāngai mi· du sa ai:

1:6 Mal. 3:1; Mt. 3:1;

7 Dai wa gaw· dai nhtoi a lam sakse hkam ya nna· yawng māyawng shi a jaw ē kam sham mu ga nga· sakse sa tai na mātu· du sa ai.

Lk. 3:2; 1:33; 1:7 Kas. 19:4

8 Dai wa gaw dai nhtoi n rai; dai nhtoi a lam sakse hkam ya na she· du sa ai.

9 Mungkan ga de sa nga let· māsha nlang htē hpe jāhtoi ya ai nhtoi mājing chyawng gaw· nga nga sai.

1:9 Yh. 1:4; Esai. 49:6; 1 Yh. 2:8

10 Shi gaw mungkan ga ē nga nga ai hte· mungkan ga mung shi a marang ē nan tai wa sai: rai ti mung mungkan ga gaw shi hpe n chyē wu ai.

1:10 Yh. 1:3; Heb. 1:2; 11:3

11 Shi gaw shi a mung ga de du sa ra ai rai ti mung· shi a baw sang ni gaw shi hpe n hkap la ma ai.

1:11 Lk. 19:14; Kasa. 3:26; 13:46

12 Shi a amyng ningsang hpe kam sham ai ni ngu ai· shi e hkap la māla ni hpe Kārai Kāsang a kāshu kāsha tai lu na ahkang shi jaw mu ai:

1:12 Esai. 56:5; Rom. 8:15; Gal. 3:26; 2 Pet. 1:4; 1 Yh. 3:1

1:1 *Shawng ningpawt e.* A hkying aten ngu ai rai n nga hpang ai kaw na Hkristu gaw Karai Kasang hte rau nga taw chyalu re. Mungga (Gk. *Logos*) ngu ai gaw, “ga hkum, myit sawn hpan ai lam, myit kata hta rawng ai lam, hte shadan dan ai,” ni hpe ngu ai re. Ga Shaka Dingsa hta “mungga” ngu ai hpe Karai Kasang a galaw sa ai lam hte Shi a hpaw hpyen shaleng dan ai lam a matu mung lang da ai. Targums (Ga Shaka Dingsa na Aramic ga hkum) hku rai yang “mungga” ngu ai gaw Karai Kasang a Hkrang shapraw da ai lam hpe ngu ai re. N dai Yawhan a laika hta gaw Mungga ngu ai hpe Karai Kasang a hpaw hpyen shaleng dan ai lam ngu ai hku nna lang da nga ai. Dai gaw Madu Yesu hpe nan tsun ai re. Dai Madu Yesu gaw Karai Kasang ngu ai wa kaning re wa re ngu ai hpe sa hpaw hpyen madun dan ai wa rai nga ai (1:1, 14). N dai hta, Mung ga (Hkristu) gaw Karai Kasang hte rau rai nga ai lam tsun ai (ndai hta Karai Kasang hte rau ganawn mazum ai wa rai nna Karai Kasang hte marai hkum kaga ga re lam mu lu ai), bai na Shi hkum nan mung Karai Kasang re lam tsun da nga ai.

1:3 *A rai yawng mayawng gaw Shi a marang e tai nga ai.* Hkristu mung hpan da ai magam hta shi nan shang lawm galaw sa lai wa sai re (Col. 1:16 kaw mung yu ga).

1:4-5 *Asaknhtoi.* Yawhan a laika hta n dai ga hkum lahkawng gaw hkri dun taw nga ai (8:12; 9:5; 11:25; 14:6). Kasa Yawhan hku nna ka shaleng ai lam hta “nhtoi” gaw Hkristu hta rawng ai “asak” hpe shadan shaleng ya ai rai nna dai hpe nhkap la ai ni hpe mung jeyang ai lam de du shangun nga ai (3:19). “Asak” ngu ai gaw Yesu a si hkam ya ai lam hta n pawt de ai hkye hkrang la hkrum ai lam hpe ngu ai re.

1:6 *Yawhan* (Hkalup sara). Shi a lam hpe daw kji 8 hta tsun da nga ai. Shi gaw dai Nhtoi a lam sakse hkam ya ai wa rai nga ai.

1:9 *masha nlang hte hpe jahtoi ya ai nhtoi mājing*. Masha yawng hte kalang ta hkye hkrang la ai de shi hkrai du wa na nga mayu ai ga n re. Shi a lachyum gaw, hkye hkrang la ai lam hpe masha shagu a matu hpaw da ya sai ngu ai re

1:10 *Shi hpe n chyē wu ai.* Mungkan masha ni dai Madu Yesu hpe Hkristu hku nna, Karai a Kasha hku nna, Hpan Madu hku nna, Hkye Madu hku nna,... Nchye hkap la ma ai

1:11 *Shi gaw shi a mung de du sa ai* (Shi hpan da ai mungkan ga), *shi a baw sang ni* (Yuda masha ni) *shi hpe n hkap la ma ai.*

1:12 *Karai Kasang a kasha.* Karai Kasang a Kasha Madu Yesu hpe hkap la kam sham ai ni hpe Karai Kasang a kasha ni nga ai re.

13 dai ni gaw· asai hte shăprat ai ni n rai· hkum shan a myit hte mung n rai· māsha a myit maw ai hku hte mung n rai· Kărai Kăsang ē shăprat ai ni she rai ma ai:

1:13 Yh. 3:5; Yk.
1:18; 1 Pet. 1:23

14 Dai Mungga gaw māsha a hkum shan dăgraw la nna· chyēju hte teng man ai hpring let· anhtē hta nga nga yu sai rai nna· Kăwa hta na Kăsha shingtai a hpung shingkang zawn· anhtē shi a hpung shingkang hpe· mu lu să gaw ai.

1:14 Mt. 1:26, 20; Lk. 1:31, 35; 2:7; 1 Tim. 3:16; Rom. 1:3; Gal. 4:4; Heb. 11, 14, 16-17; Esai. 40:5; Mt. 17:2; Yh. 2:11; 11:40; 2 Pet. 1:17; Kol. 1:19; 2:3,9
1:15 1:27, 30, 32; Yh. 3:31, 32; 8:58; 5:33; Mt. 3:11; Mk. 1:7; Lk. 3:10; Kol. 1:17

15 Shi a lam Yawhan sakse hkan ya nna jāhtau tsun wu ai gaw· Nyē a hpang ē du sa ai wa gaw· nyē a shawng na wa rai nga ai mājaw· nyē a shawng ē rai nga sai· ngu nna ngai tsun ai wa gaw· ndai wa rai nga ai· nga ai.

1:16 Yh. 3:34; Ehp. 1:6, 7, 8; Kol. 1:19; 2:9-10

16 Kăning rai nme law· anhtē mahkra gaw· shi a hkum tsup ai hta na· chyēju htap mi hta htap mi· lu la sa ga ai.

1:17 Pru. 20:1; Tara J. 4:44; 5:1; 33:4; Rom. 3:24; 5:21; 6:14; Yh. 8:32; 14:6
1:18 Pru. 33:20; Yh. 6:40; Kol. 1:15; 1 Tim. 6:16; 1 Yh. 4:12; Yh. 3:11, 16, 18; 1 Yh. 4:9; Lk. 16:22; Yh. 13:23

17 Jep ai tăra gaw Mawshe a lăta hte jaw da ai· rai nga ai; chyēju hte teng man ai lam gaw· Yēsu Hkristu a mărang ē tai wa ai· rai nga ai.

1:19 Yh. 1:17; 2:18, 20; 5:10, 15, 18; 6:41, 52; 7:1, 11, 13, 15, 35; 8:22, 48, 52, 57; 9:18, 22; 10:24, 31, 33; Mt. 15:1
1:20 Lk. 3:15; Yh. 3:28

18 Kărai Kăsang hpe găde ai muk găloi mung n mu yu ai; Kăwa a lăhpyen ē rawng nga ai Kăsha shingtai gaw· Kărai Wa a hkum shădan dan nu ai.

19 Yuda māsha ni gaw Yerusalem märe na· hkinjawng hte Lewi māsha ni hpe Yawhan hpang de shăngun dat nna· Nang gaw kădai rai nga n ta? ngu nna san shăngun mu yang· shi hkam ai sakse lam gaw· da ndai rai nga ai:

20 shi gaw· Ngai Hkristu n rai ngai· nga nna n ip n nyet ai sha· yin la wu ai.

1:13 Ningnan bai shangai ai ngu ai gaw hkum hkrang hku na shangai sa wa ai hte awm dawm shai hkat nga ai. *Asai hte shaprat ai ni n rai.* Shing gyim masha kaw na hpa mung n lawm ai, hta n ga shing gyim masha a shakut shaja ai lam kaw na hpa mung n lawm ai Karai Kasang kaw nna shabyin ya ai lam re.

1:14 *Dai Mungga gaw masha a hkum shan dagraw la nna*. Dai Madu Yesu gaw mau hpa lak lai ai wa rai nga ai. Shi hkum nan htani htana kaw nna Karai Kasang rai nga timung, yubak lu ai shi ng gyim masha ni a hkum hkrang sa dagraw hkam la nna shangai sa wa ai wa re. Madu Yesu hta Karai shing-yan ma hkra hte hpring tsup ai (Phil. 2:6) hta n ga shing gyim masha a shing-yan mahkra (yubak n kap ai hta lai nna) hte mung hpring tsup ai wa re. Shi bai hkrung rawt ai shaloi mung dai hte maren hkrung rawt nna prat ding sa maren a hkrung nga na re (Kasa 1:11; Shing. 5:6). Dai Karai - Masha wa chyua sha hkye la ai lam hpe tup hkrak galaw ya lu nga ai. Anhte a matu hkam sha ya na matu hte si hkam ya na matu Shi shing gyim masha sa tai ra ai, bai dai Shi a si hkam ai lam gaw yubak a shabrai hpe tsep kawp wa kau ai lam tai na matu shi gaw Karai nan rai ra nga ai. N dai kaw *shing gyim hkum hkrang* ngu na lang da ai lam hta Gnostic ni a sharin ai lam hpe gaya jahkrum ya nga ai. Shanhte hkam la ai gaw, hkum shan gaw tsep kawp n kaja nga ai rai nna Karai a chyoipra ai gawng shing-yan hte n mai gapyawn ai nga ma ai. Raitim, dai Madu Yesu gaw Karai Kasang nan shing gyim masha sa tai nna shing gyim hkum sa dagraw la t im yubak n kap ai sha Karai Kasang a gawng shing yan shadan ai wai rai nga ai. Shi gaw Karai Kasang a kasha shing tai rai nna Karai Kasang nan rai nga ai (1:18; 3:16, 18).

1:16 *Chyeju htap myi hta htap myi*. Hkristan a sak hkrung lam hta shani shagu mu hkrum hkam la lu ai lam rai nga ai.

1:17 *Chyeju*. Gashaka Dingsa hta chyeju ngu ai hpe lang wa tim, Madu Yesu a du sa wa ai marang e pru wa na chyeju a lam hpe soi sam shaleng ya ai pyeng din hpa sha re. Chyeju ngu ai hpe anhte a atsam hte gara hku mung n mai mari la ai, Karai Kasang a matsan dum la ai lam san san sha rai nna anhte a hkye hkrang la ai lam, ding hpring wa lu ai lam, lata la hkrum ai lam, makam masham hte wenyi hte seng ai chyeju kumhpa ni yawng a ningpawt daju nan rai nga ai (Ehp. 1:7; Rom. 3:24; 11:5-6; Ehp. 2:8-9; Rom. 12:6).

1:18 *Karai Kasang hpe kade ai muk galoi mung n mu ai*. Karai Kasang gaw Wenyi rai nga ai (4:24) rai nna kadai wa mung Shi a Karai gawng shing-yan pra rai nga ai Wenyi hkum hpe rai n mu ga ai. Raitim, shing gyim masha ni mai mu ai hkrang hku nna shadan ga sai (Ning. 32:30; Pru. 24:9-10; Tara agyi. 13:22; Esai. 6:1; Dan. 7:9), bai Yesu hta shing gyim masha law law wa Karai Kasang hpe mu lu ai (14:8-9). Hkristu gaw asak jaw ya ai (1:12), Shi hkum hpe shadan ai (14, 18) hta n ga Shi gaw chyeju hte teng man ai lam hpe jaw ya ai (16-17).

1:19 *Yuda masha ni*, Hkin jawng a gyi kaba ni hpe ngu ai rai na re.

- 21 Shāloi shanhtē gaw· Dai rai yang gaw· nang Elia rai n ni? ngu nna san mu yang· shi gaw N rai nngai· ngu wu ai: Dai myihtoi rai n ni? ngu nna bai san mu yang· N rai nngai· ngu nna bai htan wu ai. 1:21 Mt. 11:14; 16:14; Tara J. 18:15; 18; Mt. 21:11; Yh. 1:25
- 22 Dai rai nna shanhtē gaw· Anhtē hpe shāngun dat ai ni e wa tsun dan na ga lu n ga. Nang gaw kādai rai nga n ta? Na a hkum hpe nang kāning ngu n ta? ngu nna shi hpe bai san mu yang· Yawhan gaw·
- 23 Ngai gaw· myihtoi. Esaia htawn tsun ai hte māren· Dai Mādu a lam shāding mu· nga nna nam ē jāhtau ai wa a nsen rai nga nngai· ngu mu ai. 1:23 Esai. 40:3; Mt. 3:3; Mk. 1:3; Lk. 3:4
- 24 Dai shāngun kāsa ni chyawm gaw· Hparishe ni kaw na rai ma ai.
- 25 Bai shanhtē gaw· Nang gaw· Hkristu mung n rai· Elia mung n rai· dai myihtoi wa mung n rai n yang gaw· nang hpa rai baptisma jaw n ta? ngu nna shi hpe san mu yang·
- 26 Yawhan gaw· Ngai gaw hka hta baptisma jaw nngai; nanhtē a kāang ē· nanhtē n chyē ai wa lāngai mi tsap nga ai: 1:26 Mt. 3:11; Mk. 1:8; Lk. 3:16; Kasa 1:5
- 27 dai wa gaw nyē a hpang ē du sa ai wa rai nga ai; shi a kyepdin sumri pyi ngai n raw ging nngai· ngu nna shanhtē hpe htan mu ai. 1:27 Mt. 3:11; Yh. 1:30; Mk. 1:7; Lk. 3:16
- 28 Ndai lam ni gaw· Yawhan baptisma jaw let nga nga ai· Yawdan hka wora hkran na Behtani kāhtawng ē byin ai· rai nga ai. 1:28 Yh. 3:26; 10:40
- 29 Hpang shani ē Yawhan gaw· shi hpang de Yesu sa wa ai hpe· hkap mu wu yang· Mungkan ga a yubak gun la kau ya ai· Karai Kasang a Sagu kasha hpe yu yu mu! 1:29 Esai. 53:7; Yh. 1:36; Kasa 8:32; 1 Pet. 1:19; Shing. 5:6; 8, 12; 6:1; Mt. 1:21; 1 Yh. 3:5
- 30 Ngai hta shawng nga ai wa langai mi· nye a hpang ē du na ra ai; shi gaw nye a shawng ē rai nga sai· ngu nna ngai tsun ai wa gaw· ndai wa rai nga ai. 1:30 Mt. 3:11; Yh. 1:27; Yh. 1:15;
- 31 Ngai gaw· shi kadai re ai mung n chyē nngai; rai ti mung· shi gaw Israela masha ni a man e dan prū na matu· hka hta baptisma jaw let· ngai du sa nngai· nga ai.
- 32 Dai hta kaga Yawhan gaw· Wenyi gaw sumsing lamu de nna hkrudu zawn yu hkrat wa ai hpe· ngai mu se ai: dai wenyi mung shi a ntsa ē a nga nga ai. 1:32 Yh. 1:7; Mt. 3:16; Mk. 1:10; Lk. 3:22
- 33 Ngai gaw· shi kadai re ai mung n chyē nngai: rai ti mung· ngai hpe hka hta baptisma jaw shāngun dat ai wa· ngai hpe tsun nngai gaw· Kadai wa a ntsa e· dai Wenyi yu hkrat wa nna nga nga ai hpe· nang mu ai rai yang· dai wa gaw 1:33 Mt. 3:11; Mk. 1:8; Lk. 3:16; Kasa 1:5

1:21 *Elia* = Elia a lam hpe Mal. 4:5 kaw bai yu yu u. Dai hta tsun ai gaw, dai madu Yehowa a tara dawdan ai ten rai n du yang bai du sa na nga ai. Mahte 11:14 a matsing hpa kaw mung yu yu u. Dai hta, "*n dai wa gaw*" nga nna tsun ai gaw Yesu Hkristu hpe madi madun nga ai (Tara Jahprang 18:15) raitim, Yuda masha ni dai hpe teng man ai maga hku nna n chye na la ma ai. Hpa majaw nga yang, daw kaji 25, hta Myi htoi hte Hkristu hpe shan hte kaga ga hku na chye na da ma ai majaw re (Kasa 3:22-23).

1:23 Yawhan gaw Esaia laika 40:3 kaw na hpe lang da ai re.

1:24 *Hparishe*. Mahte 3:24 kaw na matsing hpa hpe bai yu yu u. Shan hte yawng marai 6000 daram re lam chye lu ai.

1:25 Masha ni hku nna, nang kaw hpa a hkaw a hkang n nga ai hpa majaw hkalup jaw nna masha zuphpawng taw nga n ni ngu nna ga san jawm san ma ai.

1:29 *Sagu Kasha*. Labau hta (Shalai wa ai poi na sagu kasha, Pru. 12:3) hte myihtoi ga (Meshia, Esaia 53:7) ni gaw n dai shing daw dan aai lam hta hkri dun taw nga ai. *Mungkan ga a yubak*. N dai hta Israela masha ni a mara sha n re lam dan dawng nga ai (Isaia 53:4-12; i Yawhan 2:2).

1:32 *Ngai mu se ai*= Sakse hkam ai. N dai lam hte maren daw kaji 34 kaw mung mu lu ai.

chyoï pra ai Wenyi hta baptisma jaw ai wa rai nga ai· nga ai.

34 Dai hte maren ngai mu se ai rai nna· ndai wa gaw Karai Kasang a Kasha re ai· ngai sakse hkam we ai· nga nna sakse hkam ya wu ai. 1:34 Mt. 4:3; Yh. 1:49

35 Bai hpang shani e· Yawhan hte shi a sape lăhkawng rau tsap nga ma ai rai nna· 1:35 Yh. 1:29

36 Yēsu lai sa wa nga yang· Yawhan gaw shi hpe mada yu nna· Karai Kasang a Sagu Kasha hpe yu yu mu! ngu mu ai. 1:36 Yh. 1:29

37 Dai sape yan gaw shi tsun ai ga na nna· Yēsu kaw hkan sa ma ai.

38 Yēsu gaw kayin yu nna· dai yan hkan sa ai hpe mu wu yang· Nan hpa tam myit ta? ngu nna hkam san mu ai. Shan gaw· Rabai e· nang kanang nga n ta ? 1:38 Mt. 23:7; Yh. 1:49

ngu nna shi hpe nhtang san mu ai: (Rabai ngu ai ga lachyum gaw· Sara nga ai· rai nga ai).

39 Yēsu gaw· Sa ma rit· shaloi nan mu na mā rin dai ngu nna shan hpe tsun wu ai. Dai re ai mājaw· shan hkan sa nna· shi nga ai shāra kănanng rē ai mung mu ma jang· dai shāni tup shi hte rau nga nga ma ai: dai ahkying gaw ahkying shi dāram rai nga ai.

40 Yawhan tsun ai ga na nna· shi kaw hkan sa ai yan hta na lăngai mi gaw· Simun Petru a kăнау Andre rai nga ai. 1:40 Mt. 4:18-22; Mk. 1:16-20; Lk. 5:2-11; Yh. 1:40-42

41 Dai wa gaw shi a kăhpu Simun hpe shawng mu nna· An gaw Meshia hpe mu sã ga ai· ngu nna shi hpe tsun dan wu ai: (Meshia ngu ai ga lăchyum gaw· Hkristu nga ai· rai nga ai). 1:41 Dan. 9:25; Yh. 4:25

42 Shăloi shi gaw Yēsu hpang de shi hpe woi wa wu ai. Yēsu gaw shi hpe hkam yu nna· Nang gaw Yawhan a kăsha Simun rai nga ndai: nang Kehpa ngu ai mying lu na rin dai· ngu wu ai: (Kehpa ngu ai ga lăchyum gaw· Petru nga ai· rai nga ai). 1:42 Mt. 16:17; Yh. 21:15-17; 1 Kor. 1:12; 3:22; 9:5; 15:5; Gal. 1:18; 2:9, 11, 14; Mt. 16:18

43 Hpang shāni ē shi gaw Galile mung de rai wa māyu nga ai. Shălai Yēsu gaw Hpilip hpe mu wu ai rai nna· shi hpe· Ngai kaw hkan nang rit· ngu wu ai. 1:43 Yh. 1:29,35; Mt. 4:12; Yh. 1:28; 2:11; Mt. 10:3; Yh. 1:44-48; 6:5,7; 12:21; 14:8; Mt. 11:21

44 Hpilip gaw Andre yan Petru nga ai Betsaida märe na rai nga ai. 1:44 Mt. 10:3; Yh. 1:44-48

45 Hpilip gaw Nahtanela hpe mu nna· Mawshe gaw tãra laika ni hta· myihtoi ni mung myihtoi laika ni hta· shăang nna ka da ai· Yosep a kăsha· Nazaret märe na Yēsu hpe anhtē mu sã gaw ai· ngu nna shi hpe tsun dan wu ai. 1:45 Mt. 10:3; Yh. 1:44-48; 6:5,7; 12:21; 14:8; Yh. 1:46-49; 2:12; Lk. 24:27; Mt. 2:23; Lk. 2:48; 3:23; 4:22; Yh. 6:42

46 Nahtanela gaw· Nazaret märe na arai kăja lăma mi pru lu a ni ? ngu nna htan wu ai. 1:46 Yh. 7:41, 52; Mt. 10:3; Yh. 1:44-48; 6:5,7; 12:21; 14:8;

47 Hpilip gaw· she sa yu rit· ngu wu ai. Shăloi Yēsu gaw· Nahtanela shi hpang de sa wa ai hpe mu wu yang· shi hpe shăang nna· Sawt ai myit n rawng ai· Israela māsha măjing hpe yu yu mu· ngu wu ai. 1:47 Rom. 9:4

1:39 *A hkying shi.* Roma ni a jahpawt hkying 10 re. Raitim Yuda ni a aten gaw shana de hkying 4 re.

1:40 N dai kaw n lawm ai sape langai a mying gaw Yawhan, n dai laika hpe ka ai wa rai na re ngu nna sawn la mai ai.

1:41 *Meshia.* Hkristu. N dai ga lachyum hpe Mahte 1:1 kaw mung yu yu ga.

1:46 *Nazaret.* N dai mare mare hpe n kaja ai, n re ai maga hku nna mu ya ai gaw dai aten na mara rai ma ai. 7:52 kaw mung bai yu yu ga.

48 Nahtanela gaw· Nang ngai hpe kānang nna chyē n ta? ngu nna shi hpe san wu ai. Yēsu gaw· Hpilip ē nang hpe gārai n shāga kaw nna· dai maihpang hpun npu ē nang naw nga yang· ngai nang hpe mu de ai· ngu nna shi hpe htan wu ai.

1:48 Mt. 10:3; Yh. 1:44-48; 6:5,7; 12:2; 14:8.

49 Nahtanela gaw· Rabai ē· nang gaw Kārai Kāsang a Kāsha rai nga ndai; Israela māsha ni a hkawhkam nang rai nga ndai· ngu nna shi hpe htan wu ai.

1:49 Yh. 1:34, 38; Mt. 2:2; 27:42; Mk. 15:32; Yh. 12:13

50 Shāloi Yēsu gaw· Ngai nang hpe maihpang hpun npu ē mu de ai· ngu ai mājaw· nang kam n ni ? dai hta grau kāba ai amu nang mu na rin dai.

51 Bai Yēsu gaw· Ngai nanhtē hpe teng teng tsun mā de ga· Sumsing lāmu hpaw mālang Wa nna· Kārai Kāsang a lāmu kāsa ni gaw· Māsha Kāsha a ntsa ē lung wa yu wa rai nga ai hpe· nanhtē mu na mā rin dai· ngu nna shi hpe htan tsun wu ai.

1:51 Ezek. 1:1; Mt. 7:56; 10:11; Shing. 19:11; N.N. 28:12; Mt. 8:20

2

1 Dai hpang māsum ya du ai shāni ē· Galile mung na Hkana kāhtawng ē· num hkungran ai poi rai nga ai rai nna· Yēsu a kānu gaw dai poi hta lawm nga ai:

2:1 Yh. 1:29, 35, 43; 2:11; 4:46; 21:2; Mt. 12:46

2 Yēsu hpe mung· shi a sāpe ni hte nawng· dai poi de shāga mu ai.

2:2 Yh. 1:40-49; 2:12, 17, 22; 3:22; 4:2, 8, 27; 6:8, 12, 16, 22, 24, 60, 66; 7:3; 8:31

3 Tsābyi ma mat jang Yēsu a kānu gaw· Shanhtē tsābyi n lu mā sai· ngu nna shi hpe tsun wu ai.

4 Shāloi Yēsu gaw· Numsha ē· ngai nang hte hpa seng a ta? nyē a ahkying gārai n du li ai· ngu nna shi hpe htan wu ai.

2:4 Yh. 19:26; Mt. 8:29; Yh. 7:6, 8, 20, 30

5 Rai ti mung shi a kānu gaw· Shi nanhtē hpe tsun mātsun gālaw mu· ngu nna shāngun ma ni hpe tsun da mu ai.

2:5 Mt. 12:46

6 Ya dai yang ē· Yuda māsha ni a jāsan jāseng ai htung hte māren· dang lāhkawng māsum dāram ram shang ai· nlung yam kru shādun tawn ai nga mā lu ai.

2:6 Mk. 7:3; Yh. 3:25

1:48 *dai maihpang hpun n pu e nang naw nga yang.* Hkum hkrang hku nna Hpilip kaw na tsan taw ai raitim, shara shagu e chyam nga Madu gaw shi hte rau dai maihpang hpun n pu e rau rai taw ai.

1:49 *Karai Kasang a Kasha.* Meshia hte seng ai shingting a mying rai nga ai. Dai wa hta Israela masha ni a jahtum hpungdim wa dik tup na re. Bai nna, dai Mying gaw Karai a gawng shingyan hpe mung shadan nga ai (5:18). *Israela masha ni a hkawhkam.* N dai gaw Yuda masha ni a mung masa hte seng ai Meshia teng yang dai lam teng wa na re ngu ai myit mada ai lam re.

1:50 *Grau kaba ai amu.* Madu Yesu shi kadai rai nga ai ngu ai hpe kaga grau kaba ai lamik kumla law law (daw kaba 2-12) hte matut nna sakse madun mat wa na re ngu ai lam re.

1:51 *Sumsing lamu hpaw malang wa nna.* Karai Kasang a kanawn mazum ai lam hpe dai Madu Yesu a hpang hkan ai ni hpe hpaw ya ai ngu ai kumla rai nga ai. *Karai Kasang a Kasha.* Mahte 8:20 a matsing hpa kaw mung yu yu ga. N dai daw kaba langai hta Madu Yesu hpe, Mungga (1:1), Karai Kasang (1:1), Hpan Madu (1:3), N 'htoi (1:7), Karai Kasang a Kasha shingtai (1:18), Karai Kasang a Sagu Kasha (1:29, 36), Meshia (1:49), hte Masha Kasha (1:51) nga nna mying shingting ni jaw da nga ai.

2:1 Dai a ten na hkungran poi a daw jau ai lam bat mi daram na chye nga ai.

2:4 *Numsha e ngai nang hte hpa seng a ta? Nye a ahkying gar ai n du li ai,* “Numsha e” ngu ai ga gaw hkungga let tsun ai ga rai nga ai (19:26 kaw mung yu yu ga). N dai ga yen hta Yesu a tsun mayu ai lam gaw, “Dai na a myit tsang taw nga ai lam ni hte ngai hpe hkum sa jahkra shi,” Dai Shi hkum nan Meshiah hku nna sha dan na aten garai n du li ai ngu ai ga re (8:20 kaw mung yu yu ga).

2:5 Mari gaw dai ga hpe tup hkrak n chye na wu ai raitim, kam let n pu taw nna hkam la wu ai.

2:6 Dang lahkawng masum daram shang ai= Galan 20-30 shang ai.

7 Yēsu gaw· Ndai yam ni hta ntsin ja bang jāhpring mu· ngu nna shāngun ma ni hpe tsun mu ai: dai rai nna shanhtē gaw· yam nten dem rai hkra hkra ja bang ma ai.

8 Bai Yēsu gaw · Ya kāmai la nna poi up wa hpe wa jaw mu· ngu nna shanhtē hpe tsun wu yang· shanhtē wa jaw ma ai.

9 Poi up wa gaw ntsin na byin ai tsābyi hpe chyim yu nhtawm· dai kānang na lu la ai gaw· ntsin ja ai ma ni chyē ma ti mung· poi up wa gaw n chyē wu ai majaw· la nnan wa hpe shāga la nna·

2:9 Yh. 4:46

10 Māsha ni kādai mung tsābyi kāja shawng jaw ga ma ai; dai lu law ma jang she· n jet ai baw jaw ma ai: nang gaw tsābyi kāja hpe ya du hkra kyem da ndai· ngu wu ai.

2:10 Mt. 24:49; Lk. 12:45; Act. 2:15; 1 Cor. 11:21; Ehp. 5:18; 1 Thes. 5:7; Shing. 17:26

11 Shing rai Yēsu gaw shi dan ai lāmik kumla ni hta· shawng dan hpang ai gaw· Galile mung na Hkana kāhtawng ē dan nna· shi a hpung shingkang dan shāpraw wu ai: shi a sāpe ni mung· shi hpe kam sham rna ai.

2:11 Yh. 2:23; 3:2; 4:54; 6:2, 14, 26, 30; 7:31; 9:16; 10:41; 11:47; 12:18, 37; 20:30; Yh. 1:14, 41

12 Dai hpang shi gaw· kānu· kānu ni hte shi a sāpe ni hte nawng· Kaperna-um māre de yu wa nna· dai yang ē mung· gāde ya wa n hkring nga ma ai.

2:12 Mt. 4:13; 12:46; Yh. 2:2

13 Ya Yuda māsha ni a Shālai wa poi du wa ra ai rai nna· Yēsu gaw Yerusalem māre de lung wa sai.

2:13 Tara j. 16:1-6; Yh. 5:1; 6:4; 11:55; Lk. 2:41; Yh. 2:23

14 Shāloi naw ku Htingnu ē sāgu· dumsu· hkrudu dut ai ni hte· gumhpraw byan sha ai ni dung nga ma ai hpe· shi mu wu ai rai nna·

2:14 Yh. 2:14-16; Mt. 21:12; Mk. 11:15, 17; Lk. 19:45; Mal. 3:1-

15 Shingri hte gālaw ai lāsik la nhtawm· shanhtē mahkra hpe mung· sāgu dumsu ni hpe mung· dai nta na shāchyut nna· gumhpraw byan sha ai ni a gumhpraw ni hpe ru kan ya ai hte· shanhtē a ku ni hpe kānawng kādawng kau ya mu ai:

16 hkrudu dut at ni bpe mung· Ndai rai ni la wa mu ; nyē Wa a nta bpe hpāga nta hkum shātai mu· ngu nna tsun mu ai.

2:16 Mt. 21:12; Lk. 2:49

17 Dai shāloi· Na nta hta manoi ai nja nhpra myit gaw· ngai e sha kau na ra ai· nga nna ka da ai ga hpe· sāpe ni dum ma ai.

2:17 Yh. 2:2; Sh.K. 69:9

18 Shing rē ai mājaw Yuda māsha ni gaw· Nang ning rai gālaw ai gaw anhtē hpe hpa lāmik kumla mādun dan n ta ngu nna shi hpe tsun mu ai.

2:18 Yh. 1:19; Mt. 12:38

2:8 Poi up, Poi a kunhting, hpajau hpala hpe woi hpareng ai wa.

2:10 Tsabi kaja, Karai Kasang a kaja htum ai, ya du sa sai Kasha hte bung nga ai.

2:11 Lamik kumla, Yesu galaw ai mau hpa lam ni hpe lamik kumla ngu ai hku nna Yawhan ka matsing da nga ai. Kasa Yawhan hku nna dai mauhpa lam ni hpa re ngu ai hta dai mauhpa lam ni a a hkyak ai lam hpe mahtang madung dat nga ai. Dai mau hpa lam ni gaw, Yesu Hkristu a Karai hkum (shing) Shi a magam bungli ni hpe lam a myu myu hku nna shadan nga ai. Dai mauhpa lam ni a yaw shada ai lam gaw, Yesu Shi a hpang hkan nang nga ai ni a makam masham hpe n gun jaw na matu rai nga ai.

2:13 Shalai wa ai poi, Marku 14:1 a matsing hpa hta yu la ga.

2:14 Yerusalem de du wa ai bu hkawm ai manam ni hta gumhpraw hpan a myu myu gun sa ai hta lai nna hkungga a matu dusat n lawm sa ma ai. Dai majaw nawku htingnu a shinggan wing kaw garu hte chyī nga ai, gum hpraw byan sha ai hte dusat dut sha ai gat dut dabang tai wa ai re. N dai nawku htingnu hpe dai Madu jasan jaseng ai lam laban bat langai ya hta ang ai re (Mahte 21:12), gunhpraw byan sha ai ni shanhte a myi shawng na hpaga yumga lam de bai n htang wa mat sai ngu ai lam madun nga ai.

2:17 N dai ja chyum ga hpe gara kaw na hta lang da ai hpe chye na matu Shakawn Kungdawn 69:9 kaw yu yu ga. Yesu gaw Nawku htingnu hpe chyoi pra ai shara shatai shangun mayu nga timung dai hta gumhpraw byan sha gat dut sha ai ni nawku htingnu hpe awu asin di kau nga ma ai.

- 19 Yēsu gaw· Ndai htingnu hpya kau mu; māsūm ya lāman ngai dai hpe shārawt na we ai. ngu nna shanhtē hpe htan mu ai. 2:19 Mt. 26:61; 27:40; Mk. 14:58; 15:29; Kasa 6:14
- 20 shing nga ai mājaw Yuda māsha ni gaw· Ndai naw ku Htingnu hpe māli shi kru ning tup gālaw ai re ai· nang chyawm gaw māsūm ya lāman shārawt lu na wu ni? ngu mu ai. 2:20 Yh. 1:19; Ezz. 5:16
- 21 Rai ti mung· Yēsu tsun ai gaw. shi a hkum hkrang ngu ai htingnu hpe· shāang nna nga ai· rai nga ai. 2:21 1 Kor. 6:19
- 22 Dai rē ai mājaw si ai ni kaw na hkrung shārawt la ai hkrurn wu ai shāloi· sape ni gaw shi shing nga tsun ai ga hpe dum ma ai rai nna· Chyum laika hpe mung· Yēsu tsun da ai ga hpe mung· kam sham ma ai. 2:22 Yh. 2:2; Lk. 24:8; Yh. 2:17; 12:16; 14:26; Sh.K. 16:10; Lk. 24:26; Yh. 20:9 Kasa 13:33
- 23 Dai Shālai wa poi nhtoi ni a lāman Yerusalem mare hta shi naw nga nga yang· māsha law law wa· shi Dan ai lāmik kumla mu lu ma ai mājaw· shi a· mying ningsang hpe kam sham ma ai. 2:23 Yh. 2:13; 2:11
- 24 Yēsu chyawm gaw· māsha yawng māyawng a lam chyē da wu ai mājaw mung· māsha kraw kāta kāning nga ai myit rawng nga ai hpe· shi nan chyē nga ai rai nna· 2:24 Kasa 1:24; 15:8
- 25 Māsha wa a lam hpe gāde ai muk sakse sa hkam ya na· n ra ai mājaw mung· shi hkum nan shanhtē hta myit n krem da wu ai. 2:25 Mt. 9:4; Yh. 1:42, 47; 6:61, 64; 13:11

3

- 1 Rai ti mung· Yuda māsha ni hta sālang rai nga ai Nikodi mying ai Hparishe lāngai mi nga ai: 3:1 Yh. 7:50; 19:39; Lk. 23:13; Yh. 7:26, 48
- 2 Dai wa gaw shāna ē Yēsu kaw sa nna· Rabai ē· nang gaw Kārai Kāsang kaw nna du sa ai sāra rai nga ndai hpe· anhtē chyē ga ai: nang dan ai lāmik kumla ni gaw· Kārai Kāsang n lawm yang gaw· kādai mung n gālaw lu ai· ngu nna shi hpe tsun wu ai. 3:2 Mt. 23:7; Yh. 2:11; 3:26; 9:33; 10:38; 14:10; Kasa 2:22; 10:38
- 3 Yēsu gaw· Ngai nang hpe gāja wa teng teng tsun de ga· Ntsa de nna n shāngai ai māsha gaw· Kārai Kāsang a mungdan mu lu na n rai· ngu nna shi hpe htan wu ai. 3:3 2 Kor. 5:17; 1 Pet. 1:23; Mt. 19:24; 21:31; Mk. 9:47; 10:14; Yh. 5:5
- 4 Bai Nikodi gaw· Māsha gaw aprat kāba sā yang· kāning rai bai shāngai lu na a ta? kānu a hkritung de bai shang nna shāngai lu na a ni? ngu nna san wu yang.

2:19 Masum ya laman hta ngai dai hpe shawt na we ai. N dai lam a lachyum hpe daw kaji 21 hta bai sang lang da nga ai. De a shawng na daw kaji hta Yuda masha ni Yesu hpe chyena shut ai lam madun da nga ai. N dai ga hpe sha Yuda masha ni Yesu hpe shut hpyit ai wa ngu nna Kayapa a man e mara sharun ai shaloi lang ma ai.

3:1 Yuda masha ni hta salang rai nga ai Nikodi, Sanhedrin ngu ai mung up du salang hpung kaw na rai nga ai (Luka 22:66 kaw mung yu yu ga). Shi gaw lahta tsang masha rai nga ai hte, myit kaja rawng ai salang langai myi rai nga nna, Yuda ni a htung tara hpe ai wa n ra sharawng ai wa rai nga ai. Nikodi hte sen g nna grau nna chye lu na matu 7:50-51 hte 19:39 kaw mung yu yu ga.

3:2 Shana e, Kaga masha ni mu na hkrit ai majaw (shing) kaga kadai mung n sa shing rau na matu dai a ten hta shaang nna Yesu kaw sa ai rai nga ai.

3:3 Ntsa de nna shangai ai, ningnan bai shangai ai (Titu 3:5) ngu ai gaw, Madu yesu hpe kam sham sai ni hpe hta ni hta na asak jaw ya ai ngu ai Karai kasang a galaw sa ya ai lam rai nga ai. De a jaw e dai wa gaw Karai Kasang a kun dinghku masha tai wa nna (1 Pet. 1:23), Kawa Karai Kasang hpe kab u shangun lu na matu atsam ningnan hte myit ra sharawng ai lam ningnan hpe mung hkam la lu sai re (2 Kor. 5:17).

5 Yēsu gaw·: Ngai nang hpe gaja wa teng teng tsun de ga· Hka hte Wenyi ē n shāngai ai māsha gaw· Kārai Kāsang a mungdan hta shang lu na n rai;

3:5 Ezek. 36:25-27; Ehp. 5:26; Tl. 3:5; Mt. 19:24; Mk. 9:47; 10:14; Yh. 3:3
3:6 Yh. 1:13; 1 Kor. 15:50

6 hkum shan hte shāngai ai gaw· hkum shan rai nga ai; wenyi hte shāngai ai chyawm gaw· wenyi rai nga ai.

7 Ntsa de nna shāngai lu na myit dai· ngu nna ngai tsun ai hpe hkum mau ēt.

8 Nbung gaw bung wa māyu ai de bung wa nna· de a wu ai nsen hpe nang na dat wu ti mung· kānang na bung wa nna· gāde rai wa ai gaw nang n chyē dat ndai; dai hte māren Wenyi ē shāngai ai māsha shāgu mung shing rai nga ai· ngu nna htan wu ai.

3:8 Sh.K. 135:7; Hp.J. 11:5; Ezek. 37:9

9 Shāloi Nikodī gaw· Dai gaw kāning rai byin lu na a ta? ngu nna shi hpe bai san wu yang·

10 Yēsu gaw nang gaw Israela māsha ni hta sāra wa mi ting rai da nhtawm ndai lam nang n chyē n ni?

3:10 Lk. 2:46; 5:17; Kasa 5:34

11 Ngai nang hpe gāja wa teng teng tsun de ga· Anhtē gaw tinang chyē ai lam tsun ga ai· mu yu sā ga ai hte māren sakse hkam ga ai; rai ti mung anhtē a sakse ga hpe· nanhtē n hkam la myit dai.

3:11 Yh. 1:18; 7:16; 8:26, 28; 12:49; 14:24; Yh. 3:32

12 Dinghta ga hte seng ai lam sha ngai tsun yang pyi· nanhtē n kam lu myit yang gaw· sumsing lamu hte seng ai lam wa· ngai tsun mā de yang gaw kāning rai kam lu na myit ta?

13 Sumsing lāmu de na yu hkrat wa ai hte· sumsing lāmu ē nga nga yu ai Māsha Kāsha hta kāga· kādai mung sumsing lāmu de lung wa yu ai n rai.

3:13 Tara J. 30:12; G. sh. 30:4; kasa 2:34; Rom. 10:6; Ehp. 4:9; Yh. 3:31; 6:38, 42; Mt. 8:20

14 Mawshe gaw nam māli ē lāpu hpe shārawt da ai zawn·

3:14 Bu. 21:9; Mt. 8:20; 8:28; 12:34

15 Māsha Kasha hta kam sham ai ni nlang htē gaw· htani htana asak lu la hkra· Māsha Kasha mung shārawt da ai hkrum na ra ai.

3:15 Yh. 20:31; 1 Yh. 5:11-13

16 Kāning rai nme law· Kārai Kāsang a Kāsha hpe kam sham ai ni nlang htē gaw· hten bya n hkrum ai sha· htani htana asak lu la mu ga nga· Kārai Kāsang

3:16 Rom. 5:8; Ehp. 2:4; 2Thes. 2:16; 1 Yh. 4:10; Shing. 1:5; Rom. 8:32; 1 Yh. 4:9; Yh. 1:16; 3:18; 3:36; 6:40; 11:25

3:5 Hka hte Wenyi e shangai ai. "Hka" ngu ai ga hkum hpe lachyum amyū myū hku nna htai la shajang ma ai. (1) N kau myi htai ai gaw, hkye hkrang la ai lam lu na matu hka hta baptisma hkam la ai hpe ngu ai re nga ma ai. Raitim, n dai hkam la ai lam gaw Ga Shaka Ningnan na kaga ja chyum daw ni a sharin a chyin ai lam hte n htan shai nga ai (Ehpe. 2:8-9). (2) Bai n kau myi gaw, dai gaw Hkalup sara Yawhan jaw ai hka hta hkam ai myit malai hkalup hpe madi madun ai re nga ma ai. (3) Kaga n kau myi gaw, hka hte shangai ai ngu ai gaw shinggyim hkum hkrang hku nna shangai sa wa ai hpe ngu ai re nga ma ai. (4) N Kau myi gaw, mungga hpe ngu mayu ai re ngu hka m la ma ai. (5) N dai "Hka" ngu ai ga hkum gaw Chyoi pra ai Wenyi hpe shing daw madun nga ai. Hka hte bung ai Chyoi pra ai Wenyi ngu mayu ai rai na re. Tengman dan dawng ai lam langai myi gaw, Ningnan shangai ai ngu ai gaw Karai Kasang kaw nna Chyoi pra ai Wenyi hku nna shabyin ai lam rai nga ai.

3:8 *N Bung*. De a Greek ga hkum gaw, *pneuma* rai nga ai. Lachyum gaw *n bung* hte *wenyi* re.

3:10 *Israela masha ni hta sara*. Israela masha ni hpe tara hte seng nna sharin a chyin ya ai sara.

3:11 Sakse ngu ai ga hkum gaw ndai Yawhan a laika hta ga hkin dai rai nga ai (3:31-36; 5:31-47; 8:12-20).

3:13 *Sumsing lamu e nga nga yu sai Masha Kasha*. Moi na mungga shingnan laika buk ni n kau myi hta n dai n rawng nga ai.

3:14 *Mawshe*. Madi madun ai ja chyum daw gaw Bu Hkawm laika 21:5-9 rai nga ai.

3:16 *Htani htana asak*. N dai asak hkung lam n htum sana ngu mayu ai n rai. Asak ningnan a lak lai shai ai, hpring tsup ai lam hpe ngu mayu ai. N dai chyum daw hta Yawhan a grai a hkyak ai shingdaw ai lam lama myi hpe galaw hpang da ai lam mu lu ai. Dai gaw, hkyela ai lam hte je yang ai lam rai nga ai. Dai lam hpe n dai Yawhan laika hta kahtap gala bai ka shaleng ai hpe mu lu ai, (5:22; 8:15; 9:39; 12:47). N dai hta masha gaw tinang hkrai tara daw dan je yang la taw ai re lam shadan ya nga ai. Tara hkan ai ni gaw Yesu hpe kamsham sai ni rai nna, je yang krum ai ni gaw Yesu hpe nyet kau ai ni rai nga ai.

gaw shi a Kāsha shingtai hpe jaw kau ai kaw du hkra· mungkan ga hpe tsaw ra wu ai.

17 Mung kan ga hpe tāra dāra u ga nga nna· Kārai Kāsang gaw dai Kāsha hpe mungkan ga de shāngun dat wu ai n rai; mungkan ga gaw shi a mārang ē hkye hkrang la ai hkrum lu na she· shāngun dat wu ai.

3:17 Yh. 3:34; 5:36, 38; 6:29, 38, 57; 2:29; 8:42; 10:36; 11:42; 17:3, 8; 18:21, 23, 25; 20:21; Lk. 19:10; Yh. 8:15; 12:47; 1 Yh. 4:14
3:18 Mk. 16:16; Yh. 1:18; 5:24; 1 Yh. 4:9

18 Shi hpe kam sham ai wa gaw tāra dāra ai n hkrum lu ai; n kam n sham ai wa chyawm gaw· Kārai Kāsang a Kāsha shingtai a mying ningsang hpe n kam n sham ai mājaw· ya ē pyi tāra data ai hkrum nga ai.

19 Tāra dāra ngu ai mung· Nhtoi gaw mungkan ga de shang sai· rai ti mung· māsha ni a arawn alai n shawp· nga ma ai mājaw· shanhtē gaw nhtoi hta nsin hpe grau tsaw ma ai· dai gaw tāra dāra hkrum ai lam nan rai nga ai.

3:19 Yh. 1:4; 7:7; 8:12; 9:5; 12:46

20 Kāning rai nme law· n shawp n kap ai amu gālaw ai wa gaw· nhtoi hpe n dawng n wawm nga ai rai nna· tinang gālaw ai amu mājaw· dāru shārin kau ai n hkrum n ga nga· nhtoi de n sit sa wa ai.

3:20 Yh. 3:20, 21; Ehp. 5:11, 13

21 Teng man ai lam hkan gālaw ai wa chyawm gaw· tinang gālaw ai amu Kārai Kāsang hta shāchyen nga ai gaw· dan pru u ga nga· dai nhtoi de sit sa wa ai· ngu nna shi hpe htan wu ai.

3:21 1 Yh. 1:6

22 Dai h pang ē Yesu gaw shi a sāpe ni hte nawng· Yuda mung hkan ē du hkawm ma ai rai nna· dai yang ē shanhtē hte rau hkring nga nna baptisma jaw wu ai.

3:22 Yh. 2:2; 4:1, 2

23 Yawhan mung· Salim mākau na Enun ngu ai shāra e· hka law nga ai mājaw· dai yang ē baptisma jaw let nga nga ai rai nna· mung māsha ni gaw dai de baptisma sa hkam ma ai.

24 Kāning rai nme law· Yawhan gaw htawng hta jāhkrat kau ai· gārai n hkrum wu ai.

3:24 Mt. 4:12; 14:3; Mk. 6:17; Lk. 3:20

25 Dai rē ai mājaw· Yawhan a sāpe ni gaw· dai jāsan jāseng ai lam a nhkan ē Yuda māsha lāngai mi hte ndang kālang hkat ma ai.

3:25 Yh. 2:6

26 Dai rai nna shanhtē gaw Yawhan hpang de wa nhtawm· Rabai ē· Yawdan hka wora hkan ē nang hte rau nga nga nna· nang sakse hkam ya ai wa gaw· yu u· shi mung baptisma jaw nga ai rai nna· yawng māyawng shi hpang de du sa ma ai· ngu nna shi hpe tsun dan mu ai.

3:26 Mt. 23:7; Yh. 1:7; 1:28; 3:2

27 Shāloi Yawhan gaw· sumsing lāmu de na jaw ai sha n rai yang gaw· māsha gaw hpa mung n lu la lu ai.

3:27 1 Kor. 4:7; Heb. 5:4Yk. 1:17

28 Ngai gaw Hkristu n rai nngai· shi a shawng ē shāngun dat ai wa she rai nngai· ngu nna ngai tsun ni ai gaw· nanhtē nan nyē a sakse ni rai nga myit dai.

3:28 Yh. 1:20, 23

29 Num nnan lu ai wa gaw· la nnan rai nga ai; la nnan a mākau ē tsap nga nna· shi a ga na la ai jinghku wa gaw· la nnan a nsen mājaw ja ja kābu nga ai:

3:29 Mt. 9:15, 25:1; Yh. 15:11; 16:24; 17:13; Hpil. 2:2; 1 Yh. 1:4; 2Yh. 1:2

3:21 *Tengman ai lam*. N shut n shai ai, teng tup jaw ai hpe ngu ai re.

3:23 *Salim makau na Enun*. Gara shara e re ai tup hkrak n shadan da nga ai raitm, Samari e nga ai shara mying ni re ngu hkam la mai nga ai.

3:29 La nnan a jinghku wa; La nnan gaw Yesu Hkrsitu nan rai nna, jinghku wa gaw Hkalup sara Yawhan shi hkum hpe nan ngu ai re. Shi gaw dai La nnan a kabu gara ai lam hta myit tau yu nn a rau kabu lawm nga ai.

shing rē ai kābu gāra lam gaw· ngai hta dik wa sa li ai.

30 Shi gaw jat wa na ra ai· ngai chyawm gaw yawm wa na rai nga nngai.

31 Ntsa de nna du sa ai wa gaw· yawng a ntsa na rai nga ai: dinghta ga na rai nga ai wa gaw· dinghta ga hte seng nga ai rai nna· dinghta ga a lam sha chyē tsun nga ai: sumsing lamu de nna du sa ai wa chyawm gaw· yawng a ntsa na rai nga ai.

3:31 Mt. 28:18; Yh. 3:13; 8:23; 1 Kor. 15:47; 1 Yh. 4:5

32 Mu māmu na māna a lam shi sakse hkam nga ai; shi hkam ai sakse hpe gāde ai muk n hkap la ya mu ai.

3:32 Yh. 3:11

33 Shi a sakse lam hpe hkap la ai wa chyawm gaw· Kārai Kāsang gaw teng man nga ai· nga nna dāzik shākāp ai wa rai nga ai.

3:33 Yh. 6:27; Rom. 4:11; 15:28; 1 Kor. 9:2; 2 Kor. 1:22; Ehp. 1:13; 4:30; 2 Tim. 2:19; Shing. 3:3-8
3:34 Yh. 3:17; Mt. 12:18; k. 4:18; Kasa 1:2; 10:38

34 Kārai Kāsang ē shāngun dat ai wa gaw· Kārai Kāsang a mung ga tsun nga ai: kāning rai nme law· Kārai Kāsang gaw shādawn shāram nna sha· Wenyi jaw wu ai n rai.

35 Kāwa gaw Kāsha wa hpe tsaw ra wu ai rai nna· yawng māyawng shi a lāta hta ap ya nu ai.

3:35 Mt. 28:18; Yh. 5:20; 17:2; Mt. 11:27; Lk. 10:22

36 Kāsha wa hpe kam sham ai wa gaw· htani htana asak lu la wu ai: Kasha wa a ga hpe n mādat ai wa chyawm gaw· asak hkrung lam mu na wu ai n rai: Kārai Kāsang a sindawng kāhtet ai gaw· dai wa a ntsa ē a nga nga ai· ngu nna htan mu ai.

3:36 Yh. 3:16; Kasa 14:2; Heb. 3:18

4

1 Yēsu gaw shi hkum nan baptisma n jaw ti mung· shi a sāpe ni jaw ma ai rai nna·

4:1 Yh. 3:22, 26

2 Yēsu gaw Yawhan hta grau nna sāpe shātai ai hte baptisma jaw nga ai gaw· Hparishe ni na mā sai hpe· dai Mādu chyē wu jang.

3 Yuda mung na shi pru nhtawm· Galile mung de bai wa ai.

4 Shāloi shi Samari mung kāang hku ga wa lu na rai nga ai.

5 Dai mājaw shi gaw· Yaku ē shi a kāsha Yosep hpe jaw ai ga dāchyawk mākau na· Suhka ngu ai Samari mung na māre lāngai mi de du wa ai : dai yang ē Yaku a hka htung nga nga ai.

4:5 N.N. 33:19; 48:22; Yosh. 24:32

6 Yēsu gaw lam hkawm ba ai mājaw· dai hka htung mākau ē dung nga ai: dai aten gaw hkying kru dāram rai nga ai.

3:31 *N tsa de nna du sa ai wa* dai Masha kasha nan rai nga ai.

3:34 *Shadawn sharam nna*. Masat da ya ai gambum hku nna.

3:36 *Lu la wu ai*. Marai langai ngai kamsham wa ai hte rau shaloi jang htani htana asak hpe madu da lu sai hpe ngu ai re. Dai hte maren, n kam n sham ai wa a n tsa e mung Karai Kasang a pawt bu ai lam ngam nan nga ai.

4:1-3 Lachyum gaw n dai rai nga ai: Yesu gaw Hparishe ni Shi hpe Yawhan hta grau nna masha law law hpe hkallup jaw nhtawm sape shatai nga ai (Kaja wa nga yang, Yesu Shi n rai, Shi a sape ni she jaw ai rai nga ai) nga nna na sai lam chye ai hte rau, Shi gaw Hparishe ni hte mang hkang n pru na matu dai shara hpe koi nna, Galile de pru hkawm sa wa na lam daw dan wu ai. hkum nan hkallup jaw ai

4:4 kaja wa nga yang Yuda masha ni gaw, Yuda mung kaw na Galile de sa yang Samari hpe koi kau na matu Yawdan hka a sinpraw maga daw hku nna rap lai di chye ma ai. Rai timung, Yesu gaw masha yawng e hpa n sawm ai Samari num hpe sakse hkam dan mayu nga nu ai. Luka 10:33 kaw na matsing hpa kaw mung yu yu ga.

4:6 *Hkying kru*. Roma ni a jahpawt hkying kru rai nna, Yuda ni a shani chying tung aten rai nga ai.

7 Shāloi Samari numshā lāngai mi hka ja na pru sa ai: Yēsu gaw. Ngai hpe ntsin jaw lu e. ngu nna shi hpe hpyi wu ai:

8 shi a sāpe ni chyawm gaw shahpa māri na mātu. mare de sa mat ma ai.

9 Dai rai nna Samari numsha gaw. Nang Yuda māsha rai da nhtawm me. ngai Samari numsha hpe. hpa rai ntsin hpyi n ta ? ngu nna shi hpe tsun wu ai :kāning rai nme nga yang Yuda māsha ni gaw Samari māsha ni hte n kānawn ga ma ai.

4:9 2 Hk. 17:24; Lk. 9:52-53; Kasa 10:28

10 Shāloi Yēsu gaw. Kārai Kāsang a kumhpa hte. Ngai hpe ntsin jaw lu e. nga nna nang kaw hpyi ai wa hpe. nang chyē wu taw gaw. nang shi kaw hpyi nna. shi gaw nang hpe hkrung ai ntsin jaw na nit dai. ngu nna shi hpe htan wu ai.

4:10 Essai. 12:3; 44:3; Yer. 2:13; Zehk. 13:1; 14:8

11 Dai numsha mung. Mādu e. nang ntsin ja na rai hpa mung n lu ndai. hka htung mung sung nga ai; dai rē ai mājaw dai hkrung ai ntsin gaw. nang kānang na lu n ta?

12 Anhtē a Wa; Yaku gaw ndai hka htung anhtē hpe jaw da mā ni ai rai nna. shi hkum nan hte shi a kāshu kāsha ni. shi a yam nga ni. ndai hta na lu mā sai: nang gaw shi hta grau kāba n ni? ngu nna shi hpe tsun wu ai.

13 Shāloi Yēsu gaw. ntsin ndai lu ai wa kādai mung. hpang bai gāra na ra ai; ngai jaw ai ntsin lu ai wa chyawm gaw. gāloi mung hpang gāra na n rai:

14 Dai ngai jaw ai ntsin gaw. dai wa hta htani htana asak a mātu lāwi pru ai hka hpawk tai na ra ai. ngu nna shi hpe htan wu ai.

4:14 Yh. 6:35; 38; 7:38

15 Shāloi dai numsha gaw. Mādu e. ngai hpang mung n gāra. nang de mung hka n sa ja ra n ga. ntsin dai jaw ē ngu nna shi hpe hpyi wu ai.

4:15 Yh. 6:34; 17:2; 3; Rom. 6:23; 1 Yh. 5:20

16 Yēsu gaw. Na mādu wa hpe naw wa shāga la nna. nang de sa rit. ngu wu ai.

17 Dai numsha gaw. Ngai la n lu nngai. ngu nna htan wu ai. Yēsu gaw. Ngai la n lu nngai. nga nna nang tsun ai ga gaw. rai nga lit dai:

18 Kāning rai nme law. nang la mānga lu yu nit dai; ya na la gaw. na a mādu wa n rai lit dai; ndai lam hta nang teng ai ga tsun nit dai. ngu nna shi hpe tsun wu ai.

4:7 *Samari numsha.* La ni gaw tinang n chye ga ai tsasam numsha hpe gang ban e shaga na matu hte, Yuda masha langai myi htung tara hpe tawt lai nna Samari masha hpe shaga ai ngu ai gaw n byin ga ai lam rai nga ai.

4:9 *N kanawn ga ma ai.* Yuda masha ni gaw Samari masha ni hte n ganawn mazum ga ma ai majaw Yuda masha langai myi hku nna Samari numsha kaw hka hpyi lu ai lam gaw awu asin re ngu ai hku myi myit sawn la ma n hten.

4:10 *Hkrung ai n tsin.* Chyoi pra ai We Nyi hku nna lu la ai a sak ning nan (7:37-39; Yeremia 2:13; Zecharia 14:8 kaw mung yu yu ga). Hkye hkrang la ai lam gaw Karai Kasang a Kasha, Yesu Hkristu, Meshia kaw na kum hpa san san rai nga ai. Ya n dai mungga hta Samari numsha kaning rai galai shai wa ai ngu ai hpe rai n mu lu yang Hkristu gaw Shi hte Shi kum hpa hpe hkap la na matu num sha hpe tsun wu ai. Hpang e dai num sha mung hkap la kam sham ai hte maren shi a asak hkrung lam mung lai shai mat wa ai.

4:11 *Hka htung mung sung nga ai.* Dawng 70 jan dalam sung chye nga ai.

4:16-18 Hkristu gaw "hkrung ai n tsin" a lam tsun dan ai hpe dai numsha n chye na wu ai majaw, Madu gaw Shi a gamung ga baw galai nna, numsha hpe yubak kap ai wa langai myi hku nna ra ahkyak dik ai lam hpe tsun shaleng dan wu ai. Rabi ni gaw lahkawng masum lang dinghku hka yu ai hpe ahkang jaw mu timung, n dai numsha gaw dai hta lai jan nna, ya mung shut hpyit ai num hku nna nga let ya shi rau nga ai wa hte mung rai n hkungran ai sha rau nga taw ai wa rai nga ai.

- 19 Shāloi dai numsha gaw. Mādu ē nang myihtoi rai nga ndai ngai dum se ai: 4:19 Lk. 7:14; 24:19; Yh. 6:14; 7:40
- 20 Anhtē a ji wa ni gaw ndai bum ē naw ku ga ma ai: nanhtē chyawm gaw naw ku rnai ai shāra. Yerusalem māre ē sha rai nga ai. nga nna tsun ga myit dai. ngu wu ai. 4:20 Tara Ag. 9:7; Tara J. 12:5, 11; 1 Hk. 9:3; 2 Hk. Lb. 7:12
- 21 Yāsu gaw. Numsha ē. nyē ga hpe kam u: ndai burn ē mung n rai. Yerusalem māre ē mung n rē ai. wa hpe naw ku na aten gaw du na ra ai. 4:21 Mal. 11; 1 Tim. 2:8
- 22 Nanhtē gaw tinang n chyē ai hpe naw ku myit dai; anhtē chyawm gaw tinang chyē ai hpe naw ku ga ai: kāning rai nme law. hkye hkrang la ai lam gaw. Yuda amyū hta na ral nga ai. 4:22 2 Hk. 17:29; Esai. 2:3; Lk. 24:47; Rom. 9:4, 5
- 23 Rai ti mung. teng man ai hku naw ku ai ni gaw. wenyi hta mung. teng man ai hta mung. Wa hpe naw ku na aten gaw. du wa ra ai rai nna. ya ē pyi rai nga ai: Wa gaw shing rai naw ku ai ni hpe tam nga ai. 4:23 Hpil. 3:3; Yh. 1:17
- 24 Kārai Kāsang gaw Wenyi rai nga ai: shi hpe naw ku ai ni gaw. wenyi hta mung. teng man ai hta mung. naw ku lu na rai nga ai. ngu nna shi hpe tsun wu ai. 4:24 2 Kor. 3:17
- 25 Dai numsha mung. Hkristu ngu ai Meshia du na ra ai gaw. ngai chyē nngai; dai wa du jang gaw. shi anhtē hpe lam māgup tsun mādun na ra ai. ngu wu ai. 4:25 Yh. 4:29, 39
- 26 Shāloi Yēsu gaw. Nang hte ga tsun nga ai. ngai gaw. dai wa nan rai nngai. ngu nna shi hpe tsun wu ai. 4:26 Yh. 9:39; Mt. 26:63, 64; Mk. 14:61, 62
- 27 Dai shāloi shi a sāpe ni du wa nna. shi numsha hte shāga nga ai hpe. wa mau ma ai; rai ti mung. Nang hpa ra n ta? ngu na mung. Shi hte hpa rai shāga nga n ta? ngu na mung. gāde ai muk n san wam mu ai.
- 28 Dai rai nna dai numsha gaw. shi a ntsin dibu tawn kau da nna. māre de bai wa nhtawm. māre māsha ni hpe.
- 29 Ngai gālaw ai lam yawng. ngai hpe bai tsun dan ya ai wa hpe sa yu mā ru: dai wa gaw Hkristu rai na kun? ngu nna wa tsun mu ai. 4:29 Yh. 4:25
- 30 Shanhtē mung māre de na pru sa nna. shi kaw sa du ma ai.
- 31 Dai lāman ē sāpe ni gaw. Rabal ē. shat sha u. ngu nna shi hpe agaw mu ai.

4:20 *Ndai bum e.* Samai masha ni gaw Gerizim bum n tsa e Yerusalem mare na nawku htingnu hte shingjawng ai hku nna kaga nawku hting nu langai myi bai gap la nna dai hta nawku ma ai. Hpa maja w nga yang, shan hte sharawng ai Yerusalem na nawku htingnu kaw na mung masa lam hku nna mung, makam masham lam hku nna mung hka ra mat ai majaw rai nga ai.

4:22 *Hkye hkrang la ai lam gaw, Yuda amyū hta na rai nga ai.* Hkye la ai madu gaw Yuda amyū kaw na rai n htawm, Yuda masha ni gaw dai kabu gara shi ga hpe shawng htawn tsun ai ni rai nga ai.

4:24 *Karai Kasang gaw Wenyi rai nga ai.* N dai gaw Karai Kasang Shi a n sam maka hpe shadan shaleng ya nga ai. *Shi hpe naw ku ai ni gaw, wenyi hte mung, teng man ai hta mung, naw ku lu na rai nga ai.* Wenyi hte naw ku ai ngu ai gaw, Karai Kasang hpe naw ku ai gaw, myi hte mu lu ai arai ni hpe naw ku ai n rai, myi hte n mu lu tim, yawng hta grau tsaw ai Karai hpe myit masin ma hkra hte hkungga jaw ai, daw jau ai lam re. Bai nna, teng man ai lam hte mung naw ku ra ai ngu ai gaw, shut shai ai, n jaw n ang ai hku nna Karai Kasang hpe naw ku ai n rai, Kaja wa nawku daw jau ang ai hku nna Shi hpe hkungga jaw naw ku shagrau na hpe ngu mayu ai re.

4:25 Samari masha ni mung Meshia bai du sa na lam hpe kam ma ai.

4:26 Yesu Hkristu Shi hku nna Shi nan dai shan hte a la nga ai Meshia rai nga ai hpe asan sha sakse hkam da ai lam rai nga ai.

32 Shi gaw· Nanhtë n chyē ai shahpa ngai lu da we ai· ngu nna shanhtë hpe htan mu ai.

33 Dai mājaw sāpe ni gaw· Māsha lāngai ngai shi e shat sa jaw mā sai kun? nga nna shāda san tsun ma ai.

34 Dai rai nna Yēsu gaw· Ngai e shāngun dat ai wa a myit hku hkan galaw na hte· shi a māgam bungli shāngut lu na gaw· nyē a shāhpa rai nga li ai.

4:34 Yob. 23:12; Yh. 6:38; 17:4; 19:30

35 Nanhtë gaw· Ya shāta māli naw ra ai· dai lai jang she mam dan ten du na rē ai· nga myit dai nrai myit ni? Yu mu· ngai nanhtë hpe tsun mā de ga· yi hkauna ni hta dan na mam· ya ē pyi myin htoi nga ai hpe· shārawt māda yu mu:

4:35 Mt. 9:37; Lk. 10:2

36 Gat ai wa hte dan ai wa rau kābu lu na she· dan ai wa mung shābrai lu la nna· htani htana asak a mātu nsi nai si shu la lu ai.

4:36 Dan. 12:3

37 Kāning rai nme law· lāngai mi gaw gat· lāngai mi gaw dan rē ai· nga ai ga gaw· ndai yang ē gāja teng nga ai.

38 Nanhtë n-gun n dat ai kaw na dan la nu· ngai nanhtë hpe shāngun dat mā de ai: māsha kāga ni mākan bungli gālaw mā sai rai nna· nanhtë gaw shanhtë a mākan bungli bta shang la nga myit dai· ngu nna shanhtë hpe tsun mu ai.

39 Dai numsha ē· Ngai gālaw ai lam yawng shi ngai hpe bai tsun dan ya ai· nga nna sakse hkam ai ga mājaw· dai māre na Samari māsha law law wa· Yēsu hpe kam sham ma ai.

4:39 Yh. 4:29

40 Dai rai nna· Samari māsha ni shi h pang de du ma yang· shanhtë hte a nga nga na hpyi ma ai mājaw· dai yang ē ni ni hkring nga ai.

41 Shi a ga mājaw mung karn sham ai ni grau law wa ma ai:

42 Dai ni gaw dai numsha hpe· Ya gaw· na a ga mājaw sha anhtë kam sham ai n rai sā ga ai : anhtë nan na la lu nna· ndai wa gaw mungkan ga a Hkye hkrang la ai Mādu teng teng rai nga ai chyē sā ga ai· ngu mu ai.

4:44 Yh. 17:8; 1 Yh. 4:14

43 Ni ni lai jang shi gaw dai yang na pru nna· Galile mung de rai mat wa ai:

44 Kāning rai nme law· myihtoai gaw tinang mung ē arawng n lu ga ai· nga nna Yēsu gaw shi hkum dai sakse hkam nga ai.

4:44 Mt. 13:57; Mk. 6:4; Lk. 4:24

45 Dai rai nna· Galile mung de du jang· Galile māsha ni gaw poi nhtoi rai yang na· Yerusalem māre ē shi gālaw dan ai amu mahkra hpe mu ma ai mājaw· shi hpe hkap la ma ai: kāning rai nme nga yang· shanhtë mung dai poi de sa ma ai.

4:45 Yh. 2:23; 3:2; Tara J. 16:16

46 Dai mājaw shi gaw· ntsin hpe tsābvi shātai ai shāra· Galile mung na

4:46 Yh. 2:1, 11

4:32 *Sha hpa.* Lawu daw de Madu Yesu Shi a sha hpa ngu ai gaw hpa hpe ngu ai re hpe bai sang lang da nga ai (4:34).

4:35 *Yi hkauna ni hta dan na mam, ya e pyi myin htoi nga ai.* Sasana yi ngam hpe ngu ai re. Yesu Hkristu tsun ai gaw, dai sasana hkau na pa hta mam ni myin krawp ma sai, dan la na masha ra nga ai.

4:36-38 *Sape ni gaw, Ga Shaka Dingsa na myi htoi ni hte hkalup sara Yawhan gat hkai da ai n li kaw na prut wa ai we nyi ni hpe dan la ai ngu ai kabu gara lam hpe lu la na re ngu mayu ai re.*

4:46 *Hkana Kahtawng.* N dai mare gaw Kaperna-um mare kaw na deng 20 tsan ai kaw nga ai. *Kaperna-up mare na du langai myi* = Hkaw hkam wa a n pu e magam gun ai du salang shing n rai, hpyen a gyi wa.

Hkana kăhtawng de bai sa du ai. Shăloi ē Kaperna-um mare na du lăngai mi a shădang sha gaw măchyi nga lu ai.

47 Yēsu gaw Yuda mung na Galile mung de du wa ai hpe· dai du wa na wu yang· shi Yēsu h pang de sa nna· shi a kăsha hpe yu wa shămai ya na hpyi wu ai: shi gaw si wa măgang nga ai.

48 Dai rē ai măjaw Yēsu gaw· Nanhtē lămik kumla hte mauhpa amu n mu myit yang gaw· nanhtē hpa mung n kam n sham myit dai· ngu nna shi hpe tsun wu ai.

4:48 1 Kor. 1:22

49 Dai du wa chyawm gaw· Mădu ē· ngai sha gărai n si yang yu wa ga law· ngu nna hpyi wu yang·

50 Yēsu gaw· Wa nu· na nsha gaw bran să lit dai· ngu nna shi hpe tsun dat wu ai. Dai du wa gaw· Yēsu tsun ai ga hpe kam let wa mat ai.

51 Shing rai shi wa nga yang· shi a măyam ni shi hpe sa tau nna· kăsha bran sai lam. tsun dan mu ai.

52 Dai măjaw măchyi bran ai aten ahkying san wu yang· shanhtē gaw· Măni ahkying sănit ē hkum kăhtet ai gaw kawp mat sai· ngu nna htan mu ai.

53 Dai rai nna dai ahkying gaw· Na nsha bran să lit dai· nga nna Yēsu shi hpe tsun ai ahkying nan rai nga ai hpe· kăwa chye wu ai rai nna· shi hkum nan hte shi a nta măsha nlang htē gaw· kam sham mat ma ai.

54 Ndai lămik kumla gaw Yēsu Yuda mung na· Galile mung de du wa ai· lăhkawng lang bat yang na lămik kumla rai nga ai.

5

1 Dai hpang Yuda măsha ni a poi lăngai mi nga ai rai nna· Yēsu gaw Yerusalem märe de lung wa ai.

5:1 Jaw. 23:2; Tara J. 16:1; Yh. 2:13

2 Ya Yerusalem märe hta dai săgu chyinghka măkau ē· jărawp mănga gap da ai hte· Hebre ga hku Behtesda ngu ai hka lawng lăngai mi nga ai.

5:2 Neh. 3:1; 12:39

3 Dai jărawp ni hta· machyi măkaw rē ai· myi kyaw ai· lăgaw hten ai· hkum kătsing si ai măsha law law taw nga ma ai· (rai nna· hka shamu wa na hpe a la nga ma ai.

4 Shing rē ai lam gaw· shi a ten du ai shaloi· lamu kăsa gaw dai hka lawng na hka hpe sa shămawt dat jang· dai hta shawng shang bang lu ai wa· ana a hkya ma hkra kawna shămai sătsai ya hkrum ai ngu kam ma ai majaw rai nga ai.)

5 Dai yang ē sumshi mătsat ning tup măchyi ai măsha lăngai mi mung lawm nga ai.

5:2 *Sagu chyinghka*. N dai sagu chyinghka a lam hpe Nehemia 3:1 hte 12:39 hta mung mu lu nga ai. *Jarawp manga*. Machin masha ni hpe chyahkring chyahkra hkring sa shangun ai shara rai nga ai. N dai shara gaw, ya aten hta nga yang, Saint Anne nawku htingnu a makau e rai nga ai.

5:3-4 *Hka shamu na hpe a la nga ma ai*. Moi shawng na chyum laika buk n kau myi hta n dai ga yen hte daw kaji 4 na ga hkum ga yen ni yawng n rawng nga ai.

5:5 Dai masha wa hpa machyi ai ngu ai hpe n tsun da timung, shi a machyi makaw ai lam gaw hkum katsing si ai rai na re ngu sawn la lu nga ai.

6 Yēsu gaw dai wa käleng taw nga ai hpe mu nna· shing rai mächyi nga ai na la sai· chyē wu ai mājaw· dai wa hpe· Nang mai māyu n ni? ngu nna san wu ai.

7 Dai mächyi ai wa gaw· Mädu ē· hka shāmu jang· hka lawng de ngai hpe woi shang na māsha n lu nngai; ngai shang sa wa nga yang· māsha kāga längai ngai nyē a shawng e shang mat mat rē ai· ngu nna shi hpe htan wu ai.

8 Shāloi Yēsu gaw· Rawt u· na a hpun pānep la hpai nna hkawm wa su· ngu nna dai wa hpe tsun wu ai.

5:8 Mt. 9:6; Mk. 2:11; Lk. 5:24

9 Dai wa gaw shāloi jang mai mat ai rai nna· shi a hpun pānep hpai let hkawm mat wa ai.

5:9 Yh. 9:14

10 Dai shāni gaw läban nhtoi rai nga ai. Dai rē ai mājaw Yuda māsha ni gaw· dai mächyi mai ai wa hpe· Dai ni läban nhtoi rai nga ai rai nna· nang hpun pānep n mai hpai ndai· ngu mu ai.

5:10 Pru. 20:10; Neh. 13:19; Yer. 17:21; Mt. 12:2; Mk. 2:24; 3:4; Lk. 6:2; 13:14

11 Shāloi dai wa gaw· Ngai e shāmai ya ai wa ē Na a hpun pānep la hpai nna hkawm wa u ngu nngai· ngu nna shanhtē hpe htan wu ai.

12 Shanhtē gaw· Nang hpe Hpun pānep la hpai nna hkawm wa u· nga ai wa gaw· kādai wa rai ta? ngu nna san mu ai.

13 Rai ti mung· mächyi mai ai wa gaw kādai rē ai mung n chyē dat wu ai: kāning rai nme law· dai yang ē māsha hpawng nga ai mājaw Yēsu gaw māyun pru mat wa sai.

14 Dai hpang Yēsu gaw naw ku Htingnu e dai wa hpe mu hkrup nna· Yu u nang ya hkam kāja nit dai: shawng na hta grau ai tsinyam n hkrum n ga· yubak hkum bai gälaw ēt· ngu nna shi hpe tsun wu ai.

5:14 Mt. 12:45; Yh. 8:11

15 Dai wa gaw pru wa nna· shi hpe shāmai ya ai wa gaw Yēsu rai nga ai hpe· Yuda māsha ni e tsun dan wu ai.

16 Läban nhtoi ē shing rē ai amu gälaw ai mājaw· Yuda māsha ni gaw Yēsu hpe zingri shātsang mu ai.

5:17 Yh. 9:4; 14:10

17 Shāloi Yēsu gaw· Nye Wa gaw ya du hkra pyi amu a gälaw nga ai rai nna· ngai mung gälaw nngai· ngu nna shanhtē hpe htan mu ai.

18 Dai rai nna· läban nhtoi jāhprai ai hta n-ga· Kārai Kāsang hpe nan shi a Kāwa nga nna· shi hkum dai hpe Kārai Kāsang hte shābung wu ai mājaw· Yuda māsha ni gaw shi hpe sat kau lu na lam grau nna tam ma ai.

5:18 Yh. 7:19; 10:30; 33; Hpil. 2:6

19 Dai rē ai mājaw Yēsu gaw· Ngai nanhtē hpe gāja wa teng teng tsun ma de ga· Kasha gaw tinang a myit hte hpa mung n galaw lu ai; Kāwa gälaw ai lam

5:19 Yh. 5:30; 8:28; 9:4; 12:49; 14:10

5:8 *Hpun panep*. Matsan mayen re ai ni lang ai yi hku hte galaw ai panep re.

5:10 *Dai ni laban n htoi rai nga ai rai nna, nang hpun panep n mai hpai n dai*. Yuda tara sara Rabai ni hku nna, dai shani e, yupra panep, shing n rai, arai lama ma hpai ai gaw 4 lang na tara ganu hpe shut hpyit kau ai ngu ai hku nna sawn la ma ai.

5:15 *Yuda masha ni*. Daw kaji 10, 16 hte 18 ni hpe yu nna, n dai Yuda masha ngu ai gaw, ahkang a ya lu ai Yuda du salang ni hpe ngu mayu ai re lam dan dawng nga ai.

5:17-47 *Madu Yesu a lam madung dat nna mu lu ai grai ahkyak ai daw hta e, Madu Yesu gaw, Kawa Karai Kasang jaw ap ya ai Shi a a hkang a ya hte seng nna tsun sang lang dan ai lam galaw ai*. Yuda masha ni chyawm gaw Yesu Shi hkum nan Karai a n sam a tsam ma hkra hte hpring nna, Karai Kasang hte maren bung pre ai lam tsun shadan nga ai hpe a san pra chye na da mu ai (5:18).

mu mǎmu hpe sha hkan gǎlaw lu ai: Kǎwa gǎlaw ai lam shǎgu. Kǎsha mung hkan gǎlaw lu na rai nga ai.

20 Kǎwa gaw Kǎsha hpe tsaw ra wu ai rai nna. shi hkum dai gǎlaw ai lam yawng mǎyawng Kǎsha wa hpe mǎdun wu ai: nanhtē mau mǎhka hkra. ya na hta grau kǎba ai lam ni hpe mung. Kǎsha wa hpe rnǎdun na ru ai.

5:20 Mt. 3:17; Yh. 3:35; 2 Pet. 1:17

21 Kǎning rai nme law. Kǎwa gaw si ai ni hpe shǎrawt nna jǎhkrung ya ai hte mǎren. Kǎsha wa mung shi ra mǎra ni hpe jǎhkrung ya wu ai.

5:21 Lk. 7:14; 8:54; Yh. 11:25, 43

22 Dai hta kǎga. Kǎwa hpe hkungga ai hte mǎren. mǎsha yawng Kǎsha wa hpe hkungga mu ga nga. Kǎwa gǎw kǎdai hpe mung tǎra n dǎra ai sha. tǎra dǎra ai ahkang mahkra Kǎsha wa hpe ap ya nu ai.

5:22 Mt. 11:27; 28:18; Yh. 5:27; 3:35; 17:2; Kasa 17:31; 1 Pet. 4:5

23 Kǎsha wa hpe n hkungga ai wa gaw. shi e shǎngun dat ai Kǎwa hpe mung n hkungga ai rai nga ai.

5:23 1 Yh. 2:23

24 Nanhtē hpe ngai gǎja wa teng teng tsun ma de ga. Nyē a ga mǎdat nna ngai e shǎngun dat ai wa hpe kam sham ai wa gaw. htani htana asak lu la wu ai rai nna. tǎra daw dan ai kaw n du ai sha. si nga ai kaw nna hkrung nga ai de. kawt lai wa sai.

5:24 Yh. 3:16, 18; 6:40, 47; 8:51; 20:31; 1 Yh. 3:14

25 Ngai nanhtē hpe gǎja wa teng teng tsun mǎde ga. si nga ai ni gaw. Kǎrai Kǎsang a Kǎsha a nsen na lu na ahkying du wa ra ai rai nna. ya ē pyi rai nga ai: na la ai ni mung hkrung nga na mǎra ai.

5:25 Yh. 5:28; Ehp. 2:1, 5; 5:14; Kol. 2:13

26 Kǎning rai nme nga yang. Kǎwa gaw shi hkum dai hta asak rawng nga ai hte mǎren. Kǎsha wa hpe mung. shi hkum dai hta asak rawng lu na lam jaw nu ai rai nna.

27 Shi gaw Mǎsha Kǎsha rai nga ai mǎjaw. tǎra dǎra na ahkang mung shi e ap ya nu ai.

5:27 Yh. 5:22; Kasa 10:42; 17:31; Dan. 17:13, 14

28 Dai lam hpe hkum mau myit. kǎning rai nme law. lup ni hta rawng nga ai ni nlang htē gaw shi a nsen na nna pru lu na ahkying du na ra ai:

29 Kǎja ai lam hkan gǎlaw ai ni gaw. asak hkrung ai a bai rawt ai de. n shawp ai lam hkan gǎlaw ai ni gaw. tǎra daw dan hkrum ai a bai rawt ai de. pru lu na mǎ ra ai.

5:29 Esai. 26:19; 1 Hies. 4:16; 1 Kor. 15:52; Dan. 12:2; Mt. 25:32, 33

30 Ngai gaw nyē a myit hte hpa amu mung n gǎlaw lu nngai: ngai gaw na ai hte mǎren sha jēyang nngai; nyē a jēyang ai hku mung ding man li ai: kǎning rai nme law. ngai gaw nye myit hku hkan na n tam nngai. ngai e shǎngun dat ai wa a myit hku hkun na she tam nngai.

5:30 Yh. 5:19; Mt. 26:39; Yh. 4:34; 6:38

5:21-27 Madu Yesu a ahkang a ya hpe Shi a hkrung rawt ai lam (5:21, 25, 26) hte tara ting nyang hta dung nna je yang ai lam (5:22-23, 27). Karai Kasang hku nna Yesu Hkristu hpe tara agyi tai shangun na lam gaw, Kasha hpe shagrau shaa ai lam rai nga ai. Dai Madu hpe kam sham ai ni gaw tara daw dan ai lam kaw na lawt lu na rai nga ai (5:24).

5:29 *A sak hkrung ai a bai rawt ai de.* N dai gaw shawng ningnan lang na hkrung rawt ai lam rai nga ai rai nna, dai hta e kam sham ai ni yawng hte shang lawm na rai nga ai. *Tara daw dan hkrum ai a bai rawt ai de.* N dai gaw lahkawng lang na hkrung rawt ai lam rai nna, n kam n sham ai ni yawng dai hta shang lawm ra na rai nga ai. N dai lam ni gaw, Hkawhkam Yesu shaning 1000 mungkan ga hpe up hkang ngut ai jautum e byin wa na lam rai n ga ai (Shing. 20:11-15).

- 31 Ngai dai dai nyē a lam sakse hkam la nngai rai yang gaw, ngai hkam ai sakse teng na li ai n rai: 5:31 Yh. 8:14; Shing. 3:14
- 32 Nyē a lam sakse hkam ai wa gaw, kāga mi she nga ai: dai wa nyē a lam hkam ya ai sakse gaw, teng man ai sakse rai nga ai hpe, ngai chyē nga nngai. 5:32 Mt. 3:17; 17:5; Yh. 8:18; 1 Yh. 5:6, 7, 9
- 33 Nanhtē gaw Yawhan h pang de kāsa shāngun dat myit dai rai nna, shi gaw teng man ai lam māga de sakse hkam ya nu ai. 5:33 Yh. 1:15, 19, 27, 32
- 34 Ngai lu ai sakse chyawm gaw māsha kaw na n rai: rai ti mung, nanhtē hkye hkrang la ai kaw du myit ga, ngu nna ndai lam ngai tsun nngai.
- 35 Yawhan gaw tu grung ai hte htoi nga ai pyengdin rai nga ai rai nna, nanhtē gaw shi a ahtoi hta ē, tawng mārang mi kābu nga māyu myit dai. 5:35 2 Pet. 1:19; Mt. 13:20; 21:26; Mk. 6:20
- 36 Rai ti mung, ngai lu ai sakse gaw Yawhan hkam ya ai sakse hta grau kāba li ai: kāning rai nme nga yang, Wa gaw, ngai gun hpai shangut na mātu ngai hpe ap ya nna, ya ngai gun hpai nga ai amu ni ē pyi, ngai hpe Wa ē shāngun dat ai lam sakse hkam ya nga ai. 5:36 1 Yh. 5:9; Yh. 3:2; 10:25; 15:24
- 37 Ngai hpe shāngun dat ai nye Wa mung nyē a lam sakse hkam ya ni ai. Nanhtē gaw shi a nsen gāloi mung n na yu myit dai: shi a gawng shing-yan hpe mung n mu yu myit dai: 5:37 Mt. 3:17; 17:5; Yh. 6:27; 8:18; Tara J. 4:12; Yh. 1:18; 1 Tim. 1:17; 1 yh. 4:12
- 38 Dai hta kāga shi a mung ga mung nanhtē hta n rawng lu ai: kāning rai nme law, shi shāngun dat ai wa hpe, nanhtē n kam n sham myit dai.
- 39 Chyum laika ni hta nna nanhtē htani htana asak lu la na rē ai, nga nna myit myit dai mājaw, dai laika ni hta nanhtē hkan sawk yu yu rai myit dai: dai laika ni nan nyē a lam sakse hkam nga ai: 5:39 Esai. 6:20; 34:16; Lk. 16:29; Yh. 5:46; Kasa 17:11; Tara J. 18:15, 16; Lk. 24:27; Yh. 1:45
- 40 dai rē ai mi, asak hkrung ai lu la na mātu nanhtē gaw ngai h pang de n sa māyu myit dai. 5:40 Yh. 1:11; 3:19
- 41 Māsha jaw ai arawng sādang gaw ngai n hkam la nngai: 5:41 Yh. 5:34; 1 Htes. 2:6
- 42 Rai ti mung, Kārai Kāsang a tsaw ra ai myit nanhtē hta n rawng nga ai gaw, ngai chyē nngai.
- 43 Ngai gaw nyē Wa a amying hte du sa nngai rai ti mung, nanhtē ngai hpe n hkap la myit dai; kāga wa mi tinang a amying hte du sa ai rai taw gaw, dai wa hpe nan htē hkap la na rai nga myit dai.
- 44 Shāda da jaw ai arawng sādang hkam la nna, lāngai sha rai nga ai Kārai Kāsang ē jaw ai arawng sādang hpe n tam ai ni nanhtē wa mi, kāning rai kam sham lu na myit ta? 5:44 Yh. 12:43; Rom. 2:29

5:31 Madu Yesu Shi nan mung, Shi a sakse hpe Shi hkrai sha hkam la taw ai rai yang dai gaw tengman ai lam n re ngu ai hpe myit hkrum lawm wu ai. Raitim, Shi matut nna bai kahtap tsun ai gaw, Kawa Karai Kasang nan Shi a matu sakse tai ya nga ai lam (5:32, 37), Hkalup sara Yawhan mung sakse re lam (5:33), Shi a lamik kumla ni sakse tai nga ai lam (5:36), dai Mungga nan mung sakse re lam (5:39), hte Mawshe nan mung Shi a lam sakse hkam ka da nga ai lam (5:46) ni hpe tsun wu ai. Dai majaw 8:14 hta Shi bai tsun ai gaw, Shi a sakse ga gaw teng sha jaw nga ai ngu ai lam hpe kahtap sakse hkam da ai re.

5:37 Kawa Karai Kasang gaw, Kasha Yesu h pang de sakse hkam ai lam hta Ga Shaka Dingsa hku nna mung, Shi a hkalup hkam ai lam hta mung sakse tai ya nga ai.

5:43 Nye Wa a mying hte du sa n ngai. Madu Yesu gaw Kawa Karai Kasang a gawng malai hku nna du sa ai wa re lam shadan ai re. Yesu matut na bai tsun ai gaw, nanhte Nye a h pang n hkan nang timung, Meshia masu kaw mahtang hkan nang na rai nga myit dai ngu mayu ai re.

- 45 Wa a man ē ngai nanhtē hpe māra shāgun na hkum nawn myit: nanhtē hpe māra shāgun na wa gaw lāngai mi she nga ai; dai wa gaw nanhtē shāmyet shānat nga ai Mawshe nan rai nga ai. 5:45 Rom. 2:12
- 46 Mawshe hpe nanhtē kam myit dai rai yang gaw ngai hpe mung kam na mā nit dai: kāning rai nme law Mawshe gaw nyē a lam ka da nu ai. 5:46 N.N. 3:15; Yh. 12:3; 18:18; 22:18; 49:10; Tara J. 18:15; 18; Yh. 1:45; Kasa 26:22
- 47 Shi ka da ai laika ni hpe nanhtē n kam myit yang gaw nyē a ga hpe kāning rai kam lu na myit ta? ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai.
- 6
- 1 Dai h pang Yēsu gaw Tiberi ngu ai Galile nawng wora hkran de rap sa wa ai. 6:1 Mt. 14:15; Mk. 6:35; Lk. 9:10, 12
- 2 Māchyi mākaw hkrum ai ni hta shi gālaw dan āi lāmik kumla ni hpe mu ma ai mājaw māsha wunawng kāba shi kaw hkan nang ma ai.
- 3 Shāloi Yēsu gaw dai bum de lung wa nna shi a sāpe ni hte rau dung nga ai.
- 4 Ya Shālai wa ai poi ngu ai Yuda nāsha ni a poi du na ni wa sai. 6:4 Jaw. 23:5, 7; Tara J. 16:1; Yh. 2:13; 5:1;
- 5 Dai rē ai mājaw Yēsu māda yu nna māsha wunawng kāba shi kaw sa wa ai hpe mu wu yang shi gaw Hpilip hpe Ndai ni sha na muk anhtē kānang sa māri na i? ngu nna san wu ai. 6:5 Mt. 14:14; Mk. 6:35; Lk. 9:12
- 6 Shing nga san ai gaw Hpilip hpe chyam yu na nga nna rai nga ai: kāning rai nme law kāning dī na gaw shi dai chyē da nu ai.
- 7 Hpilip gaw Gumhpraw ni tsa a mātu māri ti mung māsha hkum shāgu. 6:7 Bu. 11:21, 22
- kāchyi mi hpra sha na pyi law na n rai ngu nna htan wu ai.
- 8 Shāloi shi a sāpe ni hta na Simun Petru a kānau Andre gaw.
- 9 Muk-yaw muk tawng mānga hte nga lāhkawng lu ai lasha ma lāngai mi nang ē nga nga ai; rai ti mung nde wa law ai masha ni a mātu gaw kānang dang law na rai ta? ngu nna tsun dan wu ai. 6:9 2 Hk. 4:43
- 10 Yēsu gaw Māsha ni hpe dung nga shāgun mu ngu mu āi. Dai yang ē tsingdu mung htat nga ai. Shing rai lasha hkying mānga dāram dung nga ma ai.
- 11 Shāloi Yēsu gaw dai muk tāwng ni hpe la nna shākawn ya nhtawm dung nga ai ni hpe kāran jaw wu ai; dai hte maren nga hpe mung shanhtē ra ai made kāran jaw mu ai.
- 12 Shanhtē sha hkrum ma jang shi gaw Hpa mung n mat u ga ngam ai ahkyep alep ni hpe hkan hta la mu ngu nna shi a sāpe ni hpe tsun mu ai.
- 13 Dai hte maren shanhtē hkan hta la nna dai muk-yaw muk tawng mānga

6:1 *Tiberi nawng.* N dai nawng a shawng ningnan na mying gaw Gennesaret rai nga ai. H pang e dai nawng hpe Galilee nawng bai ngu ma ai. Dai h pang e gaw Tiberi ngu nna bai htawt shamying ma ai. Dai zawn bai shamying wa ai lam gaw, Herod Antipas dai nawng makau e mare de ai h pang Roma hkaw hkam Teberius hpe shagrau ai hku nna shamying wa ai re.

6:7 *Gumhpraw ni tsa.* Denari 200 gaw dai aten na shata matsat tup bungli galaw la ai shabrai rai nga ai. Lani myi na shabrai gaw Denarius pye myi rai nga ai.

6:9 *Muk-yaw muk.* Masha law malawng shani shanang sha ai sha hpa madung rai nga ai.

6:10 N dai hti hkum gaw, num sha ni hte ma ni hpe rai n sawn lawm ai re (Mahte 14:21).

hta na· sha ai ni a ngam ai ahkyep alep· mung shi lăhkawng hpring tup lu la ma ai.

14 Dai rē ai mājaw· shi mādun ai lămik kumla hpe shāwa māsha ni mu ma yang· shanhtē gaw· Gāja wa teng teng ndai wa gaw mungkan ga de du sa ra ai myihtoi rai nga ai· nga ma ai.

6:14 N.N. 49:10;
Tara J. 18:15, 18; Mt.
11:3; Yh. 1:21; 4:19,
25; 7:40

15 Dai masha ni gaw shi hpe adip la nna. hkawhkam shātai na maw ma ai hpe. Yēsu chyē wu ai mājaw· shi hkrai sha dai bum de bai māyun lung mat wa ai.

16 Shāna de du jang shi a sāpe ni gaw nawng de yu wa nna·

6:16 Mt. 14:23; Mk.
6:47

17 li jawn nhtawm· nawng wora hkran na Kaperna-um mare de rap sa wa ma ai. Ya nsin sin nna· Yēsu mung shanhtē kaw gārai n du wa ai:

18 Nbung lāru mung ru wa ai rai nna· nawng ē hka leng ni hta nga ai.

19 Dai rē ai mājaw mai māsūm māli dāram shap sa wa sā yang· Yēsu gaw hka ntsa ē hkawm let· li mākau du hkra du sa wa ai hpe· shanhtē hkap mu nna· hkrit kājawng nga ma ai.

20 Shi chyawm gaw· Ngai she rai nngai· hkum hkrit myit. ngu wu ai.

21 Dai mājaw shanhtē gaw shi hpe li hta hkap shālun la māyu ma ai rai nna· dai li mung shanhtē du na ra ai danam de· shaloi jang du Wa ai.

22 H pang shāni ē nawng wora hkran ē tsap nga mā ta ai shāwa māsha ni gaw· li lāngai sha hta kāga shāje li n nga ai hpe mu ma ai hte· Yēsu gaw dai li hta shi a sāpe ni hte rau n shang nang ai· sāpe ni hkrai shang ma ai hpe· dum ma ai:

23 (rai ti mung, dai Madu shākawn ai hpang· shanhtē muk sha ai shāra a mākau de· Tiberi māre na li ni du ma ai)

24 Dai rē ai mājaw dai kaw Yēsu mung· shi a sāpe ni mung· n nga mā sai hpe shāwa māsha ni chye mu yang· shanhtē mung dai li ni hta jawn nna· Yēsu hpe tam let kaperna-um māre de hkan du nang ma ai.

25 Shing rai dai nawng wora hkran ē shi hpe mu mu yang· shanhtē gaw· Rabai ē· nang nang de gāloi du nit ta? ngu nna san mu ai.

26 Yēsu gaw· Ngai nanhtē hpe gāja wa teng teng tsun mā de ga· Lămik kumla mu myit dai mājaw· nanhtē ngai hpe tam ai n rai myit dai; muk lu sha nna hkru kat ai mājaw sha· tam ai rai nga myit dai.

27 Hten bya chyē ai lusha a mātu hkum shāja myit; Māsha Kāsha nanhtē hpe jaw lu ai htani htana asak a mātu· a grin nga ai lusha lu la na she shāja mu: kāning rai nme law· dai wa gaw· Kāwa Kārai Kāsang a dāzik kap ai wa rai nga ai· ngu nna htan mu ai.

6:27 Yh. 6:54; 4:14;
Mt. 3:17; 17:5; Mk.
1:11; 9:7; Lk. 3:22;
9:35; Yh. 1:33; 5:37;
8:18; Kasa 2:22; 2
Pet. 1:17

28 Dai mājaw shanhtē gaw· Anhtē Kārai Kāsang a amu gun hpai na gaw·

6:14 *Myi htoi.* 1:21 hte Tara jahprang 18:15 kaw bai yu yu ga.

6:15 *Hkaw hkam shatai maw ma ai.* Yesu gaw dai masha ni a myit maw ai kaw na koi yen mat wa ra ai. Dai n rai taw, dai masha wu nawng wu wa gaw Shi hpe rawt malan ningbaw shatai nna, Roma asuya hpe gum lau woi shangun maw hkyen ma ai. Yesu gaw mung masa hte seng ai rawt malan ningbaw n tai ra u ga ning dang kau wu ai.

6:21 *Shaloi jang.* Lamik kumla kaga laksan bai madun ai lam rai nga ai.

kǎning di na rai ta? ngu nna shi hpe san mu yang.

29 Yĕsu gaw. Kǎrai Kǎsang a amu ngu ai gaw. shi shǎngun dat ai wa hpe kam sham ai lam. ngu ai rai nga ai. ngu nna shanhtĕ hpe htan wu ai. 6:29 1 Yh. 3:23

30 Dai rĕ ai mǎjaw shanhtĕ gaw. Anhtĕ mu lu nna nang hpe kam na gaw. nang hpa lǎmik kumla mǎdun nga n ta? nang hpa mǎgam gun nga n ta? 6:30 Mt. 12:38; 16:1; Mk. 8:11; 1 Kor. 1:22

31 Shi gaw shanhtĕ sha na mǎtu. sumsing lǎmu de nna muk jaw mu ai. nga nna ka da nga ai hte mǎren. anhtĕ a ji wa ni gaw nam mali hkan ĕ manna muk lu sha ma ai. ngu nna shi hpe tsun mu ai. 6:31 Pru. 16:15; Bu. 11:7; Neh. 9:15; 1 Kor. 10:3; Sh.K. 78:24, 25

32 Shǎloi Yĕsu gaw. Ngai nanhtĕ hpe gǎja wa teng teng tsun mǎ de ga. Nanhtĕ hpe sumsing lǎmu de na muk jaw ai gaw Mawshe n rai; nyĕ Wa she sumsing lǎmu de na dai teng man ai muk nanhtĕ hpe jaw myit dai:

33 Kǎning rai nme law. Kǎrai Kǎsang a muk ngu ai gaw. sumsing lǎmu na yu wa nna. mungkan ga hpe asak jaw ai hpe ngu ai. rai nga ai. ngu nna shanhtĕ hpe tsun mu ai.

34 Dai rai nna shanhtĕ gaw. Mǎdu ĕ. muk dai anhtĕ hpe gǎloi mung a jaw nga mi. ngu mu ai. 6:34 Yh. 4:15

35 Yĕsu gaw. Asak muk gaw ngai rai nga nngai. ngai hpang de sa ai wa gaw kawsi hkrum na n rai. ngai hpe kam sham at wa mung. gǎloi mung hpang kǎra hkrum na n rai. 6:35 Yh. 6:48, 58; Yh. 4:14; 7:37

36 Rai ti mung. nanhtĕ gaw ngai hpe mu da ninglen n kam myit dai. ngu nna ngai nanhtĕ hpe tsun mǎ sǎ de ai. 6:36 Yh. 6:26, 64

37 Wa ĕ ngai hpe ap ya ai yawng mǎyawng htĕ gaw. ngai hpang de du na mǎ ra ai; ngai hpang de du sa ai wa hpe mung. gǎja wa ngai n kǎnawng kau na nngai. 6:37 Yh. 6:45; Mt. 24:24; Yh. 10:28, 29; 2 Tim. 2:19; 1 Yh. 2:19

38 Kǎning rai nme law. sumsing lǎmu nna ngai yu sa ai gaw. nyĕ a myit hkan na ngu. yu sa nngai n rai; ngai hpe shǎngun dat ai wa a myit hkan na she. yu sa ai rai nngai. 6:38 Mt. 26:39; Yh. 4:34; 5:30

39 Ngai hpe shǎngun dat ai wa a myit mung. ngai ĕ ap ya ai yawng mǎyawng htĕ hta na. lǎngai mi muk ngai n shǎyet ai sha. hpang jǎhtum na nhtoi hta shǎrawt la na. nga nna myit ai rai nga ai. 6:39 Yh. 10:28; 17:12; 18:9

40 Hpa rai nga yang. Kǎsha wa hpe mu nna. kam sham ai wa kǎdai mung. htani htana asak lu la na gaw. nyĕ Wa a myit ra ai hku rai nga ai: ngai mung 6:40 Yh. 6:27, 47, 54; 3:15, 16; 4:14

6:29 Karai Kasang hkap la ya mayu ai shing gyim masha ni mai galaw ai langai sha re magam bumgli gaw Yesu hpe kam sham ai ngu ai makam masham sha rai nga ai.

6:31 Manna. Pru. 16:15; Bu Hkawm 11:8; Nehemia 9:15 kaw mung yu yu ga.

6:32 Manna muk gaw n tsa de nna yu hkrat ai zawn Karai Kasang a kasha wa mung dai zawn yu hkrat wa ai rai nga ai.

6:34 Masha ni gaw matut nna chye na shut nga ma ai. Shanhte a hkum hkrang a ra ai lam hpe myit shadik la lu na matu sha myit ra sharawng ma ai.

6:35 Madu Yesu "Ngai rai nga n ngai" nga nna sanit lang tsun ai kaw na shawng ningnan na lang rai nga ai. (8:12; 9:5; 10:7 hte 9; 10:11 hte 14; 11:25; 14:6; 15:1 hte 5 kaw mung yu yu ga).

6:37 N dai daw kaji hta, Karai kasang a awm dawm a hkang a ya hte shing gyim masha a Madu Yesu hpang de sit shang wa na lit ni hpe kapyawn nna tsun da nga ai. Dai Madu kaw sit shang wa ai ni a matu htani htana shim ai lam lu la nga ai.

6:39 Dai Madu Yesu hpang de sit shang wa ai ni hpe rem kyem ya na Kawa Karai Kasang ra sharawng nga ai.

hpang jāhtum na nhtoi hta· dai wa hpe shārawt na we ai· ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai.

41 Dai rai nna Yēsu shi nan· Sumsing lāmu de na yu wa ai muk ngai rai nga nngai· nga ai mājaw· Yuda māsha ni shi a lam aput angun let·

42 Ndai wa gaw Yosep a kāsha Yēsu n rai ni? shi a kānu kāwa hpe anhtē chye gaw ai n rai ni? Dai rē ai mi· Ngai gaw sumsing lāmu de na yu wa nngai· nga nna kāning rai tsun lu a ta? nga ma ai.

6:42 Mt. 13:55; Mk. 6:3; Lk. 4:22

43 Shāloi Yēsu gaw· Nanhtē shāda da hkum tsun angun myit:

44 Ngai hpe shāngun dat ai nyē Wa ē lau la ai wa n rai yang gaw· kādai mung ngai hpang de du sa lu na n rai; du sa ai wa hpe mung· hpang jāhtum na nhtoi hta ngai shārawt la na we ai.

6:44 Shaw. 1:4; Yh. 6:65

45 Māsha yawng māyawng gaw Kārai Kāsang a shārin achyin ai lu la ai ni rai na ma ra ai· nga nna myihtoi laika ni hta ka da ai hte māren· nyē Wa kaw na mādat la nna· shārin achyin la ai ni yawng htē gaw· ngai hpang de du sa ma ai.

6:45 Esai. 54:13; Yer. 31:34; Mlk. 4:2; Heb. 8:10; 10:16; Yh. 6:37

46 Shinggyim māsha lāngai mi ē me Wa hpe mu yu ai n rai; Kārai Kāsang kaw nna du sa ai wa chyu sha· Wa hpe mu yu nu ai.

6:46 Yh. 1:18; 5:37; Mt. 11:27; Lk. 10:22; Yh. 1:18; 7:29; 8:19

47 Nanhtē hpe ngai gāja wa teng teng tsun mā de ga· Kam sham ai wa gaw htani htana asak lu la lu ai.

6:47 Yh. 16, 18, 36; 6:40

48 Ngai gaw asak muk rāi nga nngai.

6:48 Yh. 33, 34

49 Nanhtē a nji nwoi ni gaw nam māli hkan ē manna muk sha nna· si wa mā sai.

6:49 Yh. 6:31

50 Ya na muk gaw· māsha wa sha nna n si u ga nga· sumsing lāmu de na yu wa ai muk rai nga ai.

6:50 Yh. 6:51, 58

51 Ngai gaw sumsing lāmu de na du yu wa ai· hkrung ai muk rai nga nngai: muk ndai sha ai wā kādai mung· htani htana a hkrung nga na ra ai: mungkan ga a asak hkrung nga na mātu· ngai jaw ai muk chyawm gaw· nyē a shan rai nga li ai· ngu nna shanhtē hpe htan mu ai.

6:51 Yh. 3:13; Heb. 10:5, 10

52 Dai rē ai mājaw Yuda māsha ni· Ndai wa gaw· kāning di nna anhtē hpe shi a ashan jaw sha lu na a ta? nga nna shāda da tsun hkat ma ai.

6:52 Yh. 3:9; 7:43; 9:16; 10:19

53 Dai rai nna Yēsu gaw· Ngai nanhtē hpe gāja wa teng teng tsun mā de ga· Māsha Kāsha a ashan nanhte n sha· shi a asai hpe mung n lu myit yang gaw· nanhtē hta asak n rawng lu ai.

6:53 Mt. 26:26, 28

54 Nyē a ashan sha nna· nye a asai lu ai wa gaw· htani htana asak lu la nu ai:

6:54 Yh. 6:27, 40, 63

6:44 Karai Kasang hku nna she shing gyim masha hpe gang gayin la ra sai re. Hpa majaw nga yang shing gyim masha yawng gaw yubak a marang e Karai Kasang kaw nna hka mat wa ai ni rai nga ai. Hkye hkrang la hkrum ai ni gaw jahkrung sharawt la ai mung hkrum lu na rai nga ai.

6:46 Karai Kasang hpe mu yu ai lam hpe 1:18 kaw bai yu la ga.

6:51 Ngai jaw ai muk chyawm gaw Nye a shan rai li ai. Wu dang ning tsa hta malai hkungga hku nna si hkam na hpe tsun ai re.

6:53-56 Shing gyim hkum hkrang gaw malu masha hpe lu sha nna she hkrung lu ai zawn, htani htana a sak hkrung lu na matu dai Madu Yesu hta shamyet shanat ra nga ai.

6:54 Htani htana a sak lu la nu ai. Lu la ngut sai lam hpe tsun ai re. Dai re majaw, dai wa gaw jahtum e sharawt la ai hkrum na hpe sawn da lu nga ai.

dai wa hpe mung· hpang jāhtum na nhtoi hta ngai shārawt la na we ai:

55 Kāning rai nme law· nyē a ashan gaw teng man ai shahpa rai li ai; nyē a asai mung· teng man ai luhpa rai li ai.

56 Nyē a ashan sha nna· nyē a asai lu ai wa gaw· ngai hta rawng nga ai; dai wa hta mung ngai rawng nga nngai.

6:56 1 Yh. 3:24; 4:15, 16

57 A hkrung nga ai nyē Wa gaw· ngai hpe shāngun dat ai rai nna· ngai gaw Wa a mājaw hkrung nga nngai hte māren· ngai hpe sha ai wa mung· nyē a mājaw hkrung nga na ra ai.

6:58 Yh. 6:49-51

58 Da ndai gaw sumsing lāmu de nna du yu wa ai muk rai nga ai: nji nwa ni sha nna si wa ai muk zawn n rai: ndai muk sha ai wa gaw· htani htana a hkrung nga na ra ai· ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai.

59 Ndai gaw· Kaperna-um māre na tāra jawng hta· shi shārin shāga nga yang· tsun ai ga rai lu ai.

6:60 Yh. 6:66; Mk. 11:6

60 Dai rē ai mājaw shi a sāpe ni law law wa dai ga na jang· Ga ndai gaw yak la ai ga rai nga ai· kādai wa mādat lu na i? nga ma ai.

61 Shing nga nna shi a sāpe ni tsun ngun nga ma ai hpe· Yēsu shi a myit hta chyē wu ai mājaw· shi shanhtē hpe· Ga ndai gaw nanhtē hpe myit hten shāngun wa sā ni?

6:62 Yh. 3:13; Mk. 16:19; Kasa 1:9; Ehp. 4:8

62 Dai Māsha Kāsha· myi nga ai shāra de bai lung wa ai hpe nanhtē mu myit yang gaw· kāning nga na myit ta?

63 Asak jāhkrung ai gaw Wenyi rai nga ai; hkum shan gaw hpa lam mung n la ai: ngai nanhtē hpe tsun ai mung ga gaw· Wenyi rai nga ai· asak mung rai nga ai.

6:64 Yh. 6:36; 2:24, 25; 13:11

64 Rai ti mung nanhtē hta na nkau mi gaw n kam n sham myit dai· ngu mu ai. Kāning rai nme law· Yēsu gaw· n kam n sham ai ni kādai rai ma ai mung· shi hpe ap kau na wa kādai rē ai mung· shawng nna chyē da nga ai.

65 Dai rai nna shi gaw· Dai lam mājaw she· nyē Wa a ahkang hte n rai yang gaw· kādai mung ngai hpang de n du n sa lu ai· ngu nna ngai nanhtē hpe tsun mā sā de ai· ngu mu ai.

6:65 Yh. 6:44, 45

66 Dai nga ai mājaw shi a sāpe ni law law wa nhtang mat wa nna· shi kaw bai n hkan nang ma sai.

6:66 Yh. 6:60

67 Dai rai nna Yēsu gaw sāpe shi lāhkawng htē hpe· Nanhtē mung wa mat māyu myit ni? ngu nna san mu ai.

68 Shāloi Simun Petru gaw· Anhtē kādai hpang de wa na rai nga a ta? nang gaw htani htana asak hte seng ai mungga lu ndai:

6:68 Kasa 5:20

6:60 *Kadai wa madat lu na i?* Kadai wa hkap la lu na i ngu mayu ai ga re.

6:62 *Myi nga ai shara de.* Madu Yesu gaw mungkan ga de rai n shangai sa wa ai ten kaw na sumsing n tsa e nga taw sai wa re lam shadan nga ai.

6:63 *A sak jahkrung ai.* A sak hpe jaw ya ai ngu ai re. *Hpa lam mung n la ai.* Hpa akyu n rawng ai.

6:66 *Masha law law.wa* Yesu kaw na hka mat wa ma ai. Hpa majaw nga yang, shanhte sawn da ai zawn Yesu gaw mung masa hte seng nna rawt malan woi ai wa n re ai sha hkye hkrang la ai hkrum lu na matu kamsham ra ai lam hpe mahtang madung dat hkaw tsun ai majaw re.

69 Nang gaw Kārai Kāsang a Chyoi pra ai wa rai nga ndai hpe anhtē kam sham sā ga ai rai nna chyē nga ga ai ngu nna shi hpe htan wu ai. 6:69 Mt. 16:16; Mk. 8:29; Lk. 9:20; Yh. 1:49; 11:27

70 Bai Yēsu gaw Nanhtē shi lāhkawng hpe ngai lāta la mā sā de ai n rāi ni? rai ti mung nanhtē hta na lāngai mi gaw nat mātse rai nga ai ngu nna shanhtē hpe htan mu ai. 6:70 Lk. 6:13; Yh. 13:27

71 Shing nga ai gaw Simun Iskarut a kāsha Yuda hpe shāang nna tsun ai rai nga ai: kāning rai nme law dai wa gaw shi hpe ap kau na wa rai nga ai hte sāpe shi lāhkawng hta mung lawm nga ai.

7

1 Dai hpang Yēsu gaw Galile mung hkan ē jawt hkawm nga ai: Yuda māsha ni shi hpe sat kau na tam ma ai mājaw Yuda mung ē n hkawm māyu wu ai. 7:1 Yh. 5:16, 18

2 Dai shāloi ē Yuda māsha ni a Sum poi ngu ai poi du ra ai rai nna shi a kānau ni gaw. 7:2 Jaw. 23:34

3 Nang gālaw ai amu a lam ni hpe na a sāpe ni mung mu lu mu ga ndai mung na pru nna Yuda mung de sa wa su: 7:3 Mt. 12:46; Mk. 3:31; Kasa 1:14

4 kājai gumhkawng na hpe ra ai wa gaw mākoi māgap rai nna hpa mung n

YUDA NI A N HTOI LADAW		
LU SHA POI	N HTOI	YAW SHADA LAM
Shalai wa ai poi	Nisan 14 (March/ April)	Israela masha ni Egutu e mayam tai nga ai kaw na hkrang shaw la hkrum ai lam hpe myit dum nga na matu re.
Matsi n rawng ai muk sha poi	Nisan 15-21	N dai poi mung shalai wa ai poi a daw chyen myi rai nga ai. Matsi n rawng ai muk sha nna muk yaw mam mangai aten hpe hkap tau shakawn ai poi mung rai nga ai.
Pentekoti poi	Sivan 6 (May/ June)	N dai poi gaw, hkau lan mam mangai ten hpang ai n htoi masat rai nga ai.
Pahtau dum ai poi	Tishri 1 (Sept/ Oct)	N dai poi gaw shaning ningnan hpe hkap tau hkalum ai poi rai nga ai.
Htingrai htingrat ai poi	Tishri 10	Mungdan ting myit malai lu wa u ga matu lu sha gam ai n htoi rai nga ai. Dai n htoi hta yubak mara a matu wan nat hkungga mung nawng ma ai.
Sum poi	Tishri 15-22 (Nov/ Dec)	Israela masha ni a nam mali na hkrum lam hpe bai myit dum nga na matu shagrau ai poi re.
N htoi a poi	Chisleu 25 (Nov/ Dec)	Mawshe a tara hta n mu lu ai. Maccabean, masha ni a poi rai nna dai shani e nawku htingnu jasan jaseng ai lam hte dai hpe bai up nawng ai lam galaw ai re.
Purim poi	Adar 14-15 (Feb/March)	Mawshe a tara hta n mu lu ai. Purim (hpaيدا) Esther a aten hta Israela masha ni hpe Karai Kasang hkye la ai hpe myit dum ai poi re.

7:2 Sum poi. N dai poi gaw, Yuda masha ni a shaning ladaw hku nna galaw ai nam mali na hkrum lam hte seng ai poi masum kaw na langai myi rai nga ai. Mangai ten lai re shaloi hta galaw ai poi re. Yuda masha ni hpung lakung ni hte galaw ai sum kaw jawm nga nna dai poi hpe galaw ma ai.

gǎlaw ga ai. Nang ndai amu lam gǎlaw ndai rai yang gaw· mungkan ga ē na a hkum shādan dan u· ngu nna shi hpe tsun mu ai.

5 Kǎning rai nme law· shi a kǎnau ni pyi shi hpe n kam n sham ma ai.

7:5 Mk. 3:21

6 Dai rē ai mājaw Yēsu gaw shanhtē hpe· Nyē a ahkying gǎrai n du li ai; nanhtē a ahkying chyawm gaw· tut nawng a rai nga ai.

7:6 Yh. 2:4; 8:20; 7:8, 30

7 Mungkan ga gaw nanhtē hpe n dawng n wawm rai lu ai n rai; ngai hpe n dawng n wawm nga ai: kǎning rai nme law· de a arawn alai n shawp ai hpe· ngai sakse hkam nngai mājaw rai nga ai.

7:7 Yh. 15:19; 3:19

8 Dai poi de nanhtē lung wa mu: ngai chyawm gaw ndai poi hta gǎrai n lung na nngai: kǎning rai nme law· nyē a ahkying gǎrai n du li ai·

7:8 Yh. 8:30; 6:6

9 Nga nna shanhtē hpe tsun dat nhtawm· shi gaw Galile mung ē naw hti nga ai.

10 Rai ti mung· kǎnau ni dai poi de lung mat wa ai h pang· shi mung· dan dan n rē ai sha māyun nna sa ai zawn· lung wa wu ai.

11 Dai mājaw Yuda māsha ni gaw dai poi hta shi hpe tam nna· Dai wa kǎnang rai nga a ta? nga ma ai.

7:11 Yh. 11:56

12 Shāwa māsha ni hta mung shi a lam wu wu di di law nga ai hte· nkau mi gaw· Shi gaw māsha kāja rai nga ai· nga ma ai; bai nkau mi gaw· N rai· mung māsha ni hpe woi shādam ai wa rai nga ai· nga shājang ma ai.

7:12 Yh. 9:16; 10:19; Mt. 21:46; Lk. 7:16; Yh. 8:14; 7:40

13 Rai ti mung· Yuda māsha ni hpe hkrit ai mājaw· kādai mung shi a lam leng leng n tsun ma ai.

7:13 Yh. 9:22; 12:42; 19:38

14 Ya dai poi nhtoi a kāang hkup rai wa jang· Yēsu gaw naw ku Htingnu de lung nna shārin shāga nga ai.

15 Dai rē ai mājaw Yuda māsha ni gaw mau ai hte· N dai wa gaw n shārin yu ai mi· laika kǎning rai chyē lu ai ga i? nga ma ai.

7:15 Mt. 13:54; Mk. 6:2; Lk. 4:22; Kasa 2:7

16 Dai mājaw Yēsu gaw· Ngai shārin shāga ai ga gaw nyē a ga n rai· ngai hpe shāngun dat ai wa a ga rai nga ai:

7:16 Yh. 3:11; 8:28; 12:49; 14:10, 24;

17 Dai Wa a myit hkan māyu ai wa rai yang gaw· shārin shāga ai ga ndai· Kārai Kāsang kaw na rē ai· shing n rai· nyē a myit hte tsun nga ai ga rē ai· chyē ginhka lu na wu ai.

7:17 Yh. 8:43

18 Tinang a myit hte tsun ai wa gaw· tinang a arawng sādang tam ai rai nga ai: tinang hpe shāngun dat ai wa a arawng sādang tam ai wa chyawm gaw·

7:18 Yh. 5:41; 8:50

7:6 *Nanhte a ahkying chyawm gaw tut nawng e a rai nga ai.* Lachyum gaw, nanhte a matu gaw galoi aten e sa nna galoi a ten e bai wa tim mai nga ai ngu ai re.

7:7 *N dai mungkan gaw Yesu hpe n ra sharawng nga ai.* Hpa majaw nga yang, dai Madu a ga ni hte Shi a galaw sa ai lam gaw de a n hkru n kaja ai bungli ni hpe sakse hkam ya taw nga ai majaw re.

7:8-10 *Yesu gaw Yuda masha ni a poi hta hapng e sa lawm nang ai raitim, Galile e shi hkrai sha hkring mi hti ngam taw ai re.*

7:13 *Yuda masha.* Dai poi hta sa ai masha yawng hte gaw Yuda masha ni hkria re majaw Yuda ni a ahkang aya hpe mahtang lang ra ai re.

7:15 *N dai wa gaw n sharin yu ai mi.* Yesu gaw tara sara Rabi ni a n pu e galoi mung n sharin hkamla yu ai hpe ngu mayu ai re (Kasa 4:13).

7:17 *Tsun mayu ai lam gaw, Karai Kasang a myit ra ai lam hkan galaw ai wa kadai rai timung, Nye a sharin a chyin ai gaw kanang na re ai hpe chye na re.*

teng man nga ai rai nna· shi hta n ding n man ai n rawng lu ai.

19 Mawshe gaw nanhtē hpe jep ai tãra jaw da sai· n rai ni? rai ti mung· nanhtē hta na kãdai mung· dai tãra n hkan myit dai. Ngai hpe sat kau na hpa rai tam myit ta? ngu nna shanhtē hpe htan mu ai.

7:19 Pru. 24:3; Tara J. 33:4; Yh. 1:17; Kasa 7:38; Mt. 12:14; Mk. 3:6; Yh. 5:16, 18; 10:31, 39; 11:53

20 Shãloi hpawng nga ai mãsha ni gaw· Nang hta nat rawng nga ai: nang hpe sat kau na kãdai tam a ta? ngu nna htan mu ai.

7:20 Yh. 8:48, 52; 10:20

21 Yēsu gaw· Ngai amu lãngai mi gãlaw se ai rai nna· nanhtē yawng mau ma nit dai.

22 Mātu gãdoi ai lam gaw Mawshe kaw nna n rai· ji wa ni kaw nna she· Mawshe nanhtē hpe· dai tãra jaw da myit dai rai nna· lãban nhtoi hta pyi nanhtē mãsha hpe mātu gãdoi ai lam jaw myit dai:

7:22 Jaw. 12:3; N.N. 17:10

23 Shing rai Mawshe a tãra n hten lu hkra· mãsha Wa lãban nhtoi ē mātu gãdoi hkam la lu ãi rē ai mi· lãban nhtoi hta mãsha hkum ting hpe shãmai ya ai mãjaw· nanhtē ngai hpe pawt bu nga myit ni?

7:23 Yh. 5:8, 9, 18

24 Myi man tau nna hkum jēyang myit· ding man ai hku she jēyang mu; ngu nna shanhtē hpe htan mu ai.

7:24 Tara J. 1:16, 17; G.Sh. 24:23; Yh. 8:15; Yk. 2:1

25 Dai rē ai mãjaw Yerusalem mare na mãsha nkau mi gaw· Sat kau na tam ai gaw· ndai wa hpe n rai ni?

26 Yu mu· shi dan dan leng leng hkaw tsun nga nna· shi hpe mung hpa n ngu mu hka: ndai wa nan Hkristu rai nga ai gaw· du ni gãja wa chye ma nu ai kun?

7:26 Yh. 7:48

27 Rai ti mung· ndai wa kãnang na rē ai gaw anhtē chyē ga ai; Hkristu du sa yang chyawm gaw· kãnang na dan pru na gaw· kãdai chye ai n rai· nga ma ai.

7:27 Mt. 13:55; Mk. 6:3; Lk. 4:22

28 Dai rē ai: mãjaw Yēsu gaw naw ku Htingnu ē shãrin shãga nga yang· Nanhtē ngai hpe chyē nga myit dai; ngai kãnang na rē ai mung chye myit dai: ngai gaw nyē a myit hte du sa nngai n rai; rai ti mung ngai hpe shãngun dat ai· nanhte n chyē ai wa gaw· teng man nga ai.

7:28 Yh. 8:14, 26, 42, 55; 5:43; 5:32; Rom. 3:4; Yh. 1:18;

29 Dai wa gaw ngai hpe shãngun dat nngai rai nna· shi kaw na ngai du sa nngai mãjaw· ngai shi hpe chyē we ai· ngu nna jãhtau wu ai.

7:29 Mt. 11:27; Yh. 10:15

30 Dai rai nna shanhtē gaw shi hpe rim la na maw ma ai; rai ti mung· shi a ahkying gãrai n du lu ai mãjaw· gãde ai muk shi hpe n rim lu mu ai.

7:30 Mk. 18:18; Lk. 19:47; 20:19; Yh. 7:19, 44; 8:20, 37

31 Hpawng nga ai mãsha ni hta chyawm gaw· shi hpe kam sham ai ni law law wa rai nga ma ai rai nna· Hkristu du sa yang ri· ndai wa gãlaw ai hta· grau ai lãmik kumla dan lu na a ni? nga nna tsun shãjang ma ai.

7:31 Mt. 12:23; Yh. 3:2; 8:30

32 Hpawng nga ai mãsha ni gaw· shi a mãjaw shing nga tsun wu ma ai hpe· Hparishe ni na ma yang· hkinjawng agyi ni hte Hparishe ni gaw· shi hpe rim la na mātu· hpyen du ni hpe shãngun dat ma ai.

33 Dai rē ai mãjaw Yēsu gaw· Ngai nanhtē hte rau tawng mãrang mi sha naw

7:33 Yh. 13:33; 16:16

7:20 *Nat.* Marku 3:22 kaw nung yu yu ga.

7:21 *Amu langai mi.* Dai a ten hta masha law law wa Yesu a ahkaw ahkang hte seng nna mara jawm tam ai lam gaw, 38 ning tup machyi taw ai masha langai mi hpe laban n htoi e shamai dat ai lam a majaw rai nga ai (5:1 -9).

7:28 N dai kaw, dai Madu tsun mayu ai gaw, nanhte Karai Kasang hpe chye ai rai myit yang, Ngai hpe mung chye na myit dai.

nga nna· ngai hpe shāngun dat ai wa hpang de Wa mat na nngai:

34 Shāloi nanhtē ngai hpe tam ti mung· mu na myit dai n rai: ngai nga ai shāra de mung nanhtē n du lu na myit dai· ngu mu ai.

7:34 Hos. 5:6; Yh. 8:21; 13:33

35 Dai mājaw Yuda māsha ni gaw· Anhtē n mu tam lu hkra· ndai wa gaw gāde sa wa na ra ai i? Heleni māsha ni hta bra nga ai ni hpang de sa nna· Heleni nrāsha ni hpe shārin shāga na wu ai kun?

7:35 Esai. 11:12; Yk. 1:1; 1 Pet. 1:1

36 Nanhtē ngai hpe tam ti mung n mu na myit dai; ngai nga ai shāra de mung nanhtē n du lu na myit dai· nga ai ga gaw hpa nga ai ga rai lu ai i? nga nna shāda da tsun ma ai.

37 Shāloi dai poi a jāhtum nhtoi ngu ai nhtoi kāba hta Yēsu gaw tsap da nna· Hpang kāra ai wa nga yang gaw· ngai hpang de sa lu rit.

7:37 Jaw. 23:36; Esai. 55:1; Yh. 6:35; Shing. 22:17

38 Ngai hpe kam sham ai wa gaw· Chyum laika hta tsun ai hte māren· dai wa a kraw lāwang hta na asak hkrung ai ntsin a hka nu lāwi pru nga na ra ai· ngu nna jāhtau tsun wu ai.

7:38 Tara J. 18:15; G.Sh. 18:4; Esai. 12:3; 44:3; Yh. 4:14

39 Shing nga ai gaw· shi hpe kam sham ai ni lu la na Weni hpe· shāang nna tsun ai rai nga ai: kāning rai nme law· Yēsu gaw shi a hpung shingakang gārai n dan hkung ai mājaw· Wenyi gārai n jaw wu ai.

7:39 Esai. 44:3; Yoel. 2:28; Yh. 16:7; Kasa 17:33, 38; 12:16; 16:7

40 Shing nga ai ga na ma yang· hpawng nga ai ni hta na nkau mi gaw· Ndai wa gaw gāja wa dai myihtoi rai nga ai:

7:40 Tara J. 18:15; 18; Yh. 1:21; 6:14

41 Nkau mi mung· Ndai wa gaw Hkristu nan rai nga ai· nga ma ai. Rai ti mung· nkau mi gaw· Ataw! Hkristu wa mi Galile mung na pru na a ni?

7:41 Yh. 1:46; 4:42; 6:69; 7:52

42 Hkristu gaw Dawi a lākung hta na prat wa nna· Dawi a shāra ngu ai Betlehem kāhtawng na she· paw pru na rē ai· nga nna Chyum laika hta rawng ai· n rai ni? nga hkat ma ai.

7:42 Sh.K. 132:11; Yer. 23:5; Mihk. 5:2; Mt. 2:5; Lk. 2:4; 1 Sam. 16:1, 4

43 Dai rai nna hpawng nga ai māsha ni hta· shi a mājaw bra wa shāra rawng wa ma lu ai.

7:43 Yh. 7:12; 9:16; 10:19

44 Shanhtē hta na nkau mi gaw shi hpe rim la māyu ma ti mung· kādai wa mung shi hpe n rim lu mu ai.

7:44 Yh. 7:30

45 Dai rē ai mājaw hpyen bu ni· hkinjawng agyi ni hte Hparishe ni hpang de

7:34 Dai Yuda ahkang a ya lu ai masha ni gaw shanhte a yubak hta si na rai nga ai (8:24). Dai re ai majaw, dai Madu hte rau rai lu hkra sumsing mungdan de du wa lu na n rai.

7: 37 -39 Ga Shaka Dingsa hta kaga laksan tsun da ai lam n nga ai, raitim, Yuda masha ni galaw ai sum poi hta sanit ya tup shani shagu Silum ngu ai hka lawng kaw na hka sa ja la la rai nna wan nat hkungga nawng jau ai tawn hkungri makau e tawn ai gumhpraw jarung kaw wa bang bang re lam chye lu ai. Ya matsat ya ngu na shani hta dai hku n galaw ai raitim, Yesu gaw grau mau hpa lam rai nga ai htani htana asak hka hpe hpaw jaw ai lam galaw u ai.

7:38 *Kraw lawang*. Kata lam myit masin. N dai ja chyum ga hte seng nna Ga Shaka Dingsa hta mung Esai 55:1 hta mu lu ai.

7:39 *Wenyi hpe garai n jaw wu ai*. Chyoi pra ai Wenyi gaw moi shawng ningpawt kaw nna n dai mungkan ga hta shamau shamawt magam hta shachyen lawm sai wa re (Ning. 1:2). Rai timung, kam sham ai ni hta shang shanu nna atsam jaw ai, asak hkrung lam galai shai shangun ai, lam madun ya ai ni hpe Pentekoti shani rai n du ding sa n galaw sa ga ai (14:26; 15:26; 16:7 hta mung yu yu ga).

7:42 *Dawi a lakung*. 2 Samuela 7:12 hta yu yu ga. *Betlehem*. Mihka 5:2 kaw mung yu yu ga.

7:43 *Bra wa shara*. Yawhan a ka matsing da ai lam hta shara masum kaw Yesu a lam hte seng nna masha ni i myit n rum ai lam shara 3 hta ka matsing da wu ai. N dai hta Yesu a Marai Hkum hte seng nna, 9:16 hta dai Madu a Mauhpa a tsam hte seng nna, hte 10:19 hta gaw, dai Madu a myit da ting da ai lam hte seng nna Yuda masha ni hta myit bra shara tai ga ai.

bai du wa ma yang, dai ni gaw, Dai wa hpe hpa rai n woi wa myit ta? ngu nna hkap san mu yang, hpyen bu ni gaw.

46 Wora wa zawn nga nna shārin shāga ai kādai mung n nga yu ai, ngu nna htan mu ai. 7:46 Mt. 7:29

47 Shāloi Hparishe ni gaw, Nanhte hpe wa mung lau kau lu mā nit ni?

48 Du agyi ni hta na mung, Hparishe ni hta na mung, dai wa hpe kam sham ai kādai nga a ta? 7:48 Yh. 12:42; Kasa 6:7; 1Kor. 1:20, 26; 2:8

49 Tāra n chyē ai, ndai shāwa hpawng chyawm gaw, dāgam dāla hkrum sha ai ni rai nga ma ai, ngu nna shanhtē hpe htan mu ai.

50 Shanhtē hta lawm ai, shawng de Yēsu kaw sa ai wa Nikodi chyawm gaw, 7:50 Yh. 3:2

51 Anhtē a tāra gaw māsha hpe, shi hkum nan e n san yu ai mi, shi gālaw ai lam gārai n chyē yang, daw dan ga a ni? ngu nna shanhtē hpe san mu ai. 7:51 Tara J. 1:17; 17:8; 19:15

52 Shanhtē gaw, Nang mung Galile māsha rai nga n ni? Galile mung de na kādai myihtoi mung n paw pru yu ai, nang she gawn yu u, ngu nna shi hpe htan mu ai. 7:52 Esai. 9:12; Mt. 4:15; Yh. 1:46; 7:41

53 (Shāloi shanhtē lāngai hte lāngai tinang a nta de wa mat ma ai:

8

1 Yēsu chyawm gaw Tsanlun bum de pru mat wa ai.

2 Bai jāhpawt jau jau ē naw ku Htingnu de shi sa wa ai rai nna, māsha nlang htē shi kaw sa ma ai; shi dung let shanhtē hpe shārin shāga nga ai.

3 Shāloi laika ka ai sāra ni hte Hparishe ni gaw, shut hpyit nga ai māsha num lāngai mi hpe dun sa nna, kāang ē shātsap tawn da nhtawm.

4 Sāra ē, ndai numsha hpe shut hpyit nga yang, mu hkrup sā gaw ai:

5 N dai zawn rē ai numsha hpe, nlung hte kābai sat kau lu na rē ai, nga nna Mawshe gaw jep ai tāra hta anhtē hpe mātsun jaw da ma ni ai: ya nang gaw kāning ngu na wu ta? ngu nna shi hpe san mu ai. 8:5 Jaw. 20:10; Tara J. 22:22

6 Shing nga san ai gaw, shi hta māra shāngun na lam mu lu hkra, shi hpe chyam dinglik yu ai rai nga ai. Yesu chyawm gaw ga de gum nna, ga hta layung hte ka nna nga nga ai.

7 Shanhtē shing nga bai kāhtap san san rai ma ai mājaw, shi rawt māda yu 8:7 Tara J. 17:7; Rom. 2:1

7:49 *Tara n chyē ai n dai shawa hpawng.* Dai yang e nga ai mare masha ni hpe ngu ai re. Yuda htung tara ni hpe n hkan nang sai majaw Hparishe ni e hpa n sawn hkrum ai masha ni rai nga ai.

7:53-8:11 N dai mau mawi gaw kaja wa mung byin lai wa ai mabyin lam rai timung, Moi shawng na Ja Chyum ga Kanan laika buk law malawng e n bang da ma ai. Dai re ai majaw, n dai kabu gara shi ga a daw chyen mahkoi mi n rai n hten.

8:4 N dai lam jaw ai rai yang hpa majaw la wa hpe gaw mara n shagun ma ai kun? Dai hta n ga, dai zawn shut hpyit ai ni hpe ya na zawn je yang na re ngu nna sadi jaw ga ai kun?

8:5 *Mawshe.....matsun jaw da.* Jaw Jau. 20:10; hte TaraJahprang. 22:22-24 ni hta mung yu yu ga.

8:6 Dai masha ni a yaw shada lam gaw Yesu hpe shakyn matep da na matu mara tam ai ga rai nga ma ai. Shi la ma tara je yang ai lam hta gaung kya mat yang, tara hpe shaja taw nga ai ni hte n htan shai wa na rai nna, shi la ma dai num sha gaw si ging ai ngu nna je yang yang mung, dai aten hta pyi masha langai a asak hpe dan kau na matu je yang ai lam hpe n ra sharawng ai masha law law rai nga ai.

8:7 *Mara n lu ai wa.* Kaning re lam hku nna mung n shut hpyit yu ai, grau nna n dai zawn re n se n sa re lam hta galoi mung n shut yu ai wa.

nna· Nanhtē hta na mǎra n lu ai Wa· shi hpe shawng nlung hte kābai mu· ngu nna shanhte hpe tsun mu ai.

8 Shing nga ngut jang shi bai gum nna· ga hta ka nga ai.

9 Shanhtē dai ga na jang· agyi sǎlang ni shawng pru wa kaw nna· lǎngai hte lǎngai pru mat wa ma ai: shingrai Yēsu hkrai sha hti nga ai hte· dai· numsha mung myi na shǎra ē a nga nga ai.

8:9 Rom. 2:22

10 Shǎloi Yēsu bai rawt mǎda yu nna· Numsha ē· ya shanhtē kānang rai wa ma sǎ ta? nang hpe gǎde ai muk n jēyang a nī? ngu nna shi hpe san wu yang·

11 Numsha gaw· Mǎdu ē· gǎde ai muk n jēyang nngai· ngu nna htan wu ai. Shǎloi Yēsu gaw· Ngai mung nang hpe n jēyang na nngai: wa nu; ya kaw nna yubak hkum gǎlaw nit· ngu nna tsun dat wu ai.)

8:11 Lk. 9:56; 12:14; Yh. 3:17; 5:14

12 Dai rē ai mǎjaw Yesu shanhtē hpe bai tsun mu ai gaw· Ngai gaw mungkan ga a nhtoi rai nga nngai: nyē a hpang hkan nang ai wǎ gaw· nsin hta n hkawm n sa lu na rai nna· asak a nhtoi lu la na ra ai· ngu mu ai.

8:12 Yh. 1:4, 5, 9; 3:19; 9:5; 12:35, 36, 46

13 Dai rai nna Hparishe ni gaw· Nang dai na a lam sakse hkam ndai rai nna· na a sakse gaw n teng nga lit dai· ngu nna shi hpe tsun mu ai.

8:13 5:31

14 Shǎloi Yēsu gaw· Ngai dai nyē a lam sakse hkam yang pyi· nyē a sakse teng nga li ai: ngai kānang na pru sa nna· gǎde rai wa na mung· ngai chyē nngai: nanhtē chyawm gaw· ngai kānang na pru sa nna· gǎde rai wa na mung n chyē myit dai.

8:14 Yh. 7:28; 9:29

15 Nanhtē gaw hkum shan lam hku sha daw dan myit dai; ngai gaw kādai hpe mung n daw dan nngai.

8:15 Yh. 7:24; 3:17; 12:47; 16:36

16 Gǎja wa daw dan nngai rai yang mung· ngai daw dan ai hku teng man li ai: kāning rai nme law· ngai gaw lǎngai sha rai nga nngai n rai; ngai mung· ngai hpe shǎngun dat ai· nyē Wa mung· rai nga ga ai.

8:16 Yh. 8:29; Yh. 16:32

17 Rai sa· sakse lǎhkawng a ga gaw teng man nga ai· nga nna nanhtē a tāra hta ka da nga ai.

8:17 Tara J. 17:6; 19:15; Mt. 18:16; 2Kor. 13:1; Heb. 10:28

18 Ngai gaw tinang dai sakse hkam ya ai wa rai nga nngai: ngai hpe shǎngun dat ai· nyē a Wa mung· nyē a lam sakse hkam ya ai wa rai nga ai· ngu nna shanhtē hpe htan mu ai.

8:18 Yh. 5:37

19 Dai rai nna shanhtē gaw· Na Nwa gaw kānang nga lit ta? ngu nna shi hpe san mu ai. Yēsu gaw· Nanhtē ngai hpe mung· nyē Wa hpe mung· n chyē myit dai: ngai hpe chye myit taw gaw· nyē Wa hpe mung· chye na mǎ nit dai· ngu nna bai htan mu ai.

8:19 Yh. 8:55; 14:7; 16:3

20 Ga ndai gaw naw ku Htingnu ē shǎrin shǎga nga yang· alu gawk ē tsun ai ga rai nga ai: shi a ahkying gǎrai n du lu ai mǎjaw· shi hpe gǎde ai muk n

8:20 Mk. 12:41; Yh. 7:8, 30;

8:12 *Ngai gaw mungkan a nhtoi rai nga n ngai* . Yesu Shi hkum hpe ning htoi hte shabung nna wenyi lam hpe tsun sang lang wu ai. Jan gaw hkum hkrang hte seng ai mungkan a nhtoi re zawn, Shi gaw wenyi hte seng ai mungkan a nhtoi rai nga ai (9:4-5; 11:9-10 kaw mung yu yu ga). N dai ga hkindai hpe matut nna daw kaba 9 kaw mung bai lang da nga ai.

8:14 Nye a lam ngai hkrai sakse hkam la tim pyi, dai sakse ga gaw kam ging ai teng man ai lam rai nga ai. Dai hta n ga, Nye Wa nan mung Nye a matu sakse hkam ya nga ai (Daw kaji 18).

rim lu mu ai.

21 Dai rē ai mājaw shi shanhtē hpe bai tsun mu ai gaw. Ngai wa mat na nngai. shāloi nanhtē ngai hpe tam na ma rin dai; tinang a yubak hta mung. nanhtē si na myit dai: ngai wa ai shāra de mung. nanhtē n du lu na myit dai. ngu mu ai.

8:21 Yh. 7:34; 8:24;
13:33

22 Dai mājaw Yuda māsha ni gaw. Ngai wa ai shāra de nanhtē n du lu na myit dai. nga nna shi tsun ai gaw. shi hkum dai sat na wu ai kun? nga ma ai.

23 Shāloi shi gaw. Nanhtē lāwu tsang na rai nga myit dai; ngai chyawm gaw lāhta tang na rai nga nngai: nanhtē gaw ndai mungkan ga na rai myit dai; ngai chyawm gaw ndai mungkan ga na n rai nngai.

8:23 Yh. 3:31; 15:19;
17:16; 1 Yh. 4:5

24 Dai mājaw. nanhtē gaw tinang a yubak hta si na mā rin dai. ngu nna ngai nanhtē hpe tsun ni ai: kāning rai nme law. ngai dai wa rai nga nngai hpe. nanhtē n kam myit yang gaw. nanhtē tinang a yubak hta si na myit dai. ngu mu ai.

8:24 Yh. 8:21; Mk.
16:16

25 Dai nga ai mājaw shanhtē gaw. Nang kādai rai nga n ta? ngu nna shi hpe san mu ai. Yēsu gaw. Shawng shawng de nna ngai nanhtē hpe a tsun nga nngai hte māren. ngai wa rai nga nngai.

26 Ngai hta nanhtē a lam tsun hpāran shāra hte jēyang shāra law law nga ai: rai ti mung. ngai hpe shāngun dat ai wa gaw. teng man nga ai rai nna. shi kaw na ngai na la māla hpe mungkan ga hpe ngai tsun dan we ai. ngu mu ai.

8:26 Yh. 3:32; 7:28;
15:15

27 Kāwa a lam shāang nna shi shanhtē hpe tsun nga ai gaw. shanhtē n chyē na ma ai.

28 Dai mājaw Yēsu gaw. Dai Māsha Kāsha hpe nanhtē shārawt da ai shāloi she. ngai gaw dai wa rai nga nngai mung. ngai gaw nyē myit hte hpa mung n gālaw ai sha. nye Wa ngai hpe shārin nngai hte māren. dai ga ngai tsun nga nngai mung. nanhtē chyē na ma rin dai.

8:28 Yh. 3:11, 14;
5:19:30; 12:32; Rom.
1:4

29 Ngai hpe shāngun dat ai wa gaw ngai hte rau a nga nga ai; ngai hkrai sha nga u ga. nga nna shi ngai hpe n jāhti kau nngai: kāning rai nme law. shi shārawng awng ai amu hpe. ngai tut nawng ē a gālaw nga nngai. ngu mu ai.

8:29 Yh. 4:34; 5:30;
6:38; 8:16; 14:10, 11

30 Dai ga tsun nga yang. māsha law law wa shi hpe kam sham ma ai.

8:30 Yh. 7:31; 10:42;
11:45

31 Dai rē ai mājaw Yēsu gaw shi hpe kam sham ai Yuda māsha ni hpe. Nanhtē nyē a ga hta a grin nga myit yang gaw. nyē a sāpe teng teng nanhtē rai nga myit dai:

8:24 N dai zawn sawn kau ya ai lam gaw, Yuda ni a sara ni ahkang aya lu ai ni hpe teng sha wa pawt bu shangun ai lam re hpe kam shut shara n nga ai. Hpa majaw nga yang, shanhte hpe yubak kap ai ni hte maren sha sawn kau ya ai majaw re.

8:28 *Sharawt da ai shaloi*. Dai wudang hta noi jen sat hkrum na hpe tsun ai re.

8:31 *Kam sham ai*. Daw kaji 33 kaw bai mat yu ai shaloi n dai Yuda masha ni a kam sham ai nga ai gaw n gup kaw nna sha kam sham masu ai re hpe chye lu ai.

- 32 Teng man ai lam mung nanhtë chye lu na ma rin dai rai nna· dai teng man ai gaw· nanhtë hpe shālawt dat na ra ai· ngu nna tsun mu ai. 8:32 Rom. 6:14, 16, 22; 8:2; Yk. 1:25; 2:12
- 33 Shāloi shan htē gaw· Anhtë Abraham a amyū rai ga ai rai nna· kādai kaw lang mi muk n yam yu ga ai: dai she rai yang· Shālawt dat na myit dai· nga nna nang kāning rai tsun lu n ta? ngu nna san mu ai. 8:33 Jaw. 25:42; Mt. 3:9; Yh. 8:39
- 34 Yēsu gaw· Ngai nanhtë hpe gāja wa teng teng tsun ma de ga· Yubak gālaw ai wa kādai mung· yubak a māyam rai nga ai. 8:34 Rom. 6:16, 20; 2 Pet. 2:19
- 35 Māyam ngu ai gaw· nta ē tut nawng a nga nga lu ai n rai: kāsha chyawm gāw tut nawng a nga nga lu ai. 8:35 Gal. 4:30
- 36 Dai rē ai mājaw Kāsha wa ē nanhtë hpe shālawt dat myit yang gaw· nanhtë gāja wa teng teng lawt lu na myit dai. 8:36 Rom. 8:2; Gal. 5:1
- 37 Nanhtë Abraham a amyū rai myit dai gaw· ngai chyē nga nngai: rai ti mung· nyē a ga nanhtë hta n rawng nga ma lit dai mājaw· ngai hpe sat kau na nanhtë tam nga myit dai. 8:37 Yh. 7:19; 8:40
- 38 Ngai gaw nye Wa kaw na mu la ai hte mären· tsun nga nngai: nanhtë mung nanhtë a kāwa kaw na· na la ai hte mären· gālaw nga myit dai· ngu nna shanhtë hpe htan mu ai. 8:38 Yh. 3:32; 5:19, 30; 14:10, 24
- 39 Shāloi shanhtë mung· Abraham gaw anhtë a Wa rai nga mā li ai· ngu nna shi hpe htan mu ai. Yēsu gaw· Nanhtë Abraham a kāsha rai myit yang gaw· Abraham a lailen hku nanhtë hkan gālaw na myit dai. 8:39 Mt. 3:9; 8:33; Rom. 2:28; 9:7; Gal. 3:7
- 40 Ya gaw· nanhtë hpe Kārai Kāsang kaw na· na la ai teng man ai lam tsun dan ai wa· ngu ai ngai hpe· nanhtë sat kau na tam myit dai: Abraham gaw dai zawn rē ai n rai. 8:40 Yh. 8:26, 37
- 41 Nanhtë gaw nanhtë a kāwa a lailen hku hkan gālaw myit dai· ngu nna tsun mu ai. Shanhtë gaw· Anhtë n-gyi amyū n rai ga ai. Kārai Kāsang ngu ai· anhtë a Wa lāngai sha rai ma li ai· ngu nna shi hpe tsun mu ai. 8:41 Esai. 63:16; 64:8; Mal. 1:6
- 42 Shāloi Yēsu gaw· Kārai Kāsang nanhtë a Kāwa rai mā lit yang gaw· nanhtë ngai hpe tsaw ra na myit dai: kāning rai nme law· ngai gaw Kārai Kāsang kaw na pru nna du sa nngai: nyē a myit hte ngai du sa nngai n rai· shi gaw ngai hpe shāngun dat nngai. 8:42 1 Yh. 5:1; Yh. 16:27; 17:8, 25; 5:43; 7:28, 39
- 43 Ngai tsun ai lam nanhtë hpa rai n chyē na myit ta? Nyē a ga n mādat la lu ai mājaw· rai nga myit dai. 8:43 Yh. 7:17
- 44 Nanhtë gaw· nanhtë a kāwa ngu ai· gumlau Nat hta na prat wa ai ni rai nga myit dai rai nna· nanhtë a kāwa a kāyut ai hku mung· hkan māyu myit dai: shi gaw shawng npawt kaw nna· māsha sat ai wa rai nga ai rai nna· shi hta 8:44 Mt. 13:38; 1 Yh. 3:8; Yd. 6

8:32 *Teng man ai lam.* Karai a hpaw shaleng dan ai lam, Mungga.

8:39 *Nanhte Abraham a kasha rai myit yang gaw.* Yuda masha ni ma hkra gaw hkum shan hku nna Abraham a aru arat ni rai nga ma ai. Raitim, shanhte a n kam n sham ai a jaw e yawng hte wa wenyi hta aru arat n rai ma ai. N kam n sham ai ni ma hkra a kawa gaw gumlau Nat wa rai nga ai (Daw kaji 44 hte Ehpe. 2:2-3; 1 Yh. 3:8-10).

8:40 *Abraham gaw dai zawn re ai wa n rai.* Abraham gaw nanhte zawn n kam n sham ai wa n re.

8:43 *Nye a ga=* Ngai tsun ai lam. *N chye na.* Shanhte a na lahpang jawng ai majaw mung n rai, ga n chye na ya ai majaw mung n rai, shanhte a kata lam myit masin kaw na n hkam la mayu ai lam she re.

8:44 *Yesu hpe shanhte n lu hkaw la hkraw ai lam madung gaw, shahte gumlau Nat hte mahku mara ganawn mazum taw nga ai a jaw re.* N dai hte bung ai lam hpe Mahte 23:15 hta mu ng mu lu ai.

teng man ai lam n rawng lu ai mājaw, teng man ai lam hta n nga lu ai: shi māsu māgaw ga tsun yang, shi a myit hta na hte mären tsun nga ai: shi gaw māsu ai wa rai nga ai hte: māsu māgaw ai a kāwa mung, rai nga ai.

45 Ngai teng man ai lam tsun nngai mājaw, nanhtē n kam n sham myit dai.

46 Ngai hta ra rawng ai gaw, nanhtē hta na kādai mādun lu na myit ta? teng man ai lam she ngai tsun ai rai yang gaw, hpa rai nanhtē n kam myit ta?

47 Kārai Kāsang hte seng ai wa gaw, Kārai Kāsang a ga mādat nga ai; nanhtē gaw Kārai Kāsang hte n seng ai mājaw, n mādat myit dai, ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai. 8:47 Yh. 10:26, 27; 1 Yh. 4:6

48 Shāloi Yuda māsha ni gaw, Nang Samari māsha rai ndai, nat shang ai wa mung rai ndai, ngu nna anhtē tsun ai ga gaw, jaw la nga ai n rai ni? ngu nna shi hpe bai htan mu ai. 8:48 Yh. 7:20; 10:20; 8:52

49 Yēsu gaw, Ngai nat shang ai wa n rai nngai: nyē Wa hpe she ngai hkungga nngai, nanhtē chyawm gaw ngai e jāhpoi myit dai.

50 Rai ti mung ngāi gaw nyē a arawng sādang n tam nngai; tam ya ai wa hte jēyang ya ai wa lāngai mi rai nga ai. 8:50 Yh. 5:41; 7:18

51 Nanhtē hpe ngai gāja wa teng teng tsun mā de ga, Nyē ga hku hkan ai wa gaw gāloi mung n si na ra ai, ngu nna bai htan mu ai. 8:51 Yh. 5:24; 11:26

52 Bai Yuda māsha ni gaw, Nang nat shang ai wa rai nga ai gaw, ya anhtē chyē sā ga ai: Abraham hte myihtoi ni pyi si mat wa ma sai; nang wa chyawm gaw, Nyē ga hku hkan ai wa gaw, gāloi mung n si na ra ai, nga nna tsun lu ndai. 8:52 Zehk. 1:5; Heb. 11:13

53 Nang wa mi, si mat wa sai, anhtē a Wa Abraham hta grau kāba nga n ni? myihtoi ni mung si mat wa mā sai; nang gaw kādai wa tai nga n ta? ngu nna shi hpe tsun mu ai.

54 Yēsu gaw, Nyē hkum hpe ngai shāgrau nngai rai yang gaw, nyē a arawng hpa n tai li ai; ngai e shāgrau ai wa gaw, nyē Wa rai nga ai: dai wa hpe nanhtē a Kārai Kāsang rē ai, nga nna nanhtē tsun myit dai; 8:54 Yh. 5:31, 41; 16:14; 17:1; Kasa 3:13

55 Rai ti mung nanhtē shi hpe n chyē myit dai, ngai chyawm gaw chyē nga nngai. N chyē nngai, ngu yang gaw, nanhtē zawn māsu ai wa ngai rai na ra ai: ngai chyawm gaw shi hpe chyē nga nngai rai nna, shi a ga hpe mung hkan nga nngai. 8:55 Yh. 7:28, 29

56 Nanhtē a kāwa Abraham gaw nyē a nhtoi mu lu na hpe, shārawng awng 8:56 Lk. 10:24; Heb. 11:13

8:48 Samari masha. Yuda masha jahpan hta n rawng ai (shing) ginchya ginwa re hku nna prat pra sa wa ai ni.

8:51 Galoi mung n si na ra ai. Kam sham ai ni gaw wenyi hta si ai (Kārai Kāsang hte daw hka mat wa ai) galoi n hkrum sai. Hpa majaw nga yang makam masham marang e we hte seng ai a sak hpe lu la sai re (5:24). Mga mi hku nna tsun ga nga yang, kam sham ai ni gaw htani htana si ai baw galoi n hkrum sai. Hkum hkrang si ai de du tim, dai gawchyahkring mi na si ai sha rai nna, bai hkrug rawt ai hte si ai lam hpe bai awng dang kau na rai nga ai.

8:53 Nang gaw kadai wa tai nga n ta? Dai masha ni tsun mayu ai lam gaw, na hkum nang kadai wa shadu nga n ta? nang hkrai hpa wa mi shadu la nga n ta?

8:56 Nye a n htoi. Abraham gaw hkye hkrang la ai madu htawm e du sa na ngu ai hpe kade dalam shi chye da lawm ai ngu ai hpe Ga Shaka Dingsa hta kaga mi tsun da ai lam n nga ai. N dai Nye a n htoi ngu ai hpe lachyum a myu myu hku nna htai tawn ma ai: Madu Yesu Shi shing gymim hkum hkrang dagraw nna shangai sa wa ai n htoi, hkrung rawt

nga ai rai nna· mu lu ai hte kăbu găra nga ai· ngu nna htan mu ai.

57 Dai rē ai măjaw Yuda măsha ni gaw· Nang gaw asak mănga shi ning pyi gărai n du ai mi· Abraham hpe mu yu nu ni? ngu nna shi hpe tsun mu ai.

58 Shăloi Yēsu gaw· Nanhtē hpe ngai găja wa teng teng tsun mă de ga· Abraham gărai n nga yang nna ngai nga ni ai· ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai.

8:58 Pru. 3:14; Esai. 43:13; Yh. 17, 5, 24; Kol. 1:17; Shing. 1:8

59 Dai rai nna shanhtē gaw shi hpe kăbai na nga nna· lungdin hta ma ai: Yēsu chyawm gaw măkoi mat nna· naw ku Htingnu na pru mat wa ai.

8:59 Yh. 10:31, 39; 11:8; Lk. 4:30

9

1 Ya shi lai sa wa nga yang· hkritung nna myi kyaw ai wa lăngai mi hpe mu wu ai.

2 Shăloi shi a săpe ni gaw· Rabai ē· ndai wa myi n mu ai shăngai wa ai gaw· yubak gălaw ai kădai wa rai ta? ndai wa rai ni? kănu yan kăwa rai ni? ngu nna san mu ai.

9:2 Yh. 9:34

3 Yēsu gaw· N dai wa yubak gălaw ai n rai· kănu yan kăwa mung n rai; shi hta Kărai Kăsang a măgam amu dan hkung na mătu· rai nga. ai.

9:3 Yh. 11:4

4 Ngai hpē shăngun dat ai wa a măgam amu hpe· shăni nhtoi naw rai nga yang· anhtē gun hpai lu na rai nga ai: kădai muk amu n gun n hpai lu ai shăna ahkying du na ra ai.

9:4 Yh. 4:34; 5:19, 36; 11:9; 12:35; 17:4

5 Ngai gaw mungkan ga ē naw nga ni htē yang· mungkan ga a nhtoi ngai rai nga ngai· ngu nna htan mu ai.

9:5 Yh. 1:5, 9; 3:19; 8:12; 12:35, 36

6 Shing nga tsun ngut jang· shi gaw ga hta măyen prat bang nna· hkumpup gălaw la nhtawm· dai wa a myi hta chya ya nna·

9:6 Mk. 7:33; 8:23

7 Silum hka lawng de sa kăshin su· ngu nna shi hpe tsun dat wu ai: dai hte măren shi sa kăshin nna· myi mu ai hte bai wa ai: (Silum ngu ai gaw· shăngun dat ngu ai. rai nga ai).

9:7 Neh. 3:15; 2 Hk. 5:14

8 Dai rai nna htingbu ni hte· shawng de shi hpyi sha ai wa rē ai mu ga ai ni gaw· N dai wa gaw· dung nga nna hpyi sha ai wa n rai ni? nga ma ai.

wa ai n htoi (Heb. 11:19), Karai Kasang e shachyaw da ai mare (Heb. 11:10). Hpa mi raitim, Abraham mu ai ngu ai gaw, shi si ai hpang sum sing n tsa kaw na mu lu ai hpe ngu ai rai na re ngu sawn la mai nga ai.

8:58 *Abraham garai n nga yang nna ngai nga ni ai.* N dai “Ngai” ngu ai ga hkum gaw, dai Madu a htani htana kaw nna ding grin a nga nga ai lam hpe madun nga ai. Abraham a shawng e jau nna sha sa nga taw ai n rai. N dai “Ngai” ngu ai ga hkum gaw Ga Shaka Dingsa na Yahweh ngu ai ga hkum hte bung nga ai. Yuda masha ni hku nna Yesu dai zawn tsun dat ai hpe hpa ngu mayu lang ta chye na ma ai lam shan hte a galaw sa wa ai lam kaw asan sha chye na la lu ai (Daw kaji 59). Shanhte hku nna Madu Yesu dai zawn tsun ai hpe, Karai Kasang a mying ning sang jahpoi ya ai ngu ai hku hkam la ma ai.

9:2 *Machyi makaw ai lam hte tsin yam tsin dam a myu myu hkam sha ra taw ai gaw yubak a majaw re ngu nna hkam la ma ai.* N dai makam masham hte seng nna chye na shut ai lam gaw mang hkang tai nga nna, ya ndai hkri tung na myi n mu ai shangai sa wa ai wa a matu grau nna dingbai dingna tai nga ai. Yesu hku nna n dai hkam la shut ai lam hpe shawng shading sharai ya ai, dai hpang Karai Kasang a hpung shingkang dan hkung u ga matu yaw shada let myi n mu nna prat tup tsin yam hkum taw ai wa hpe garum la na matu lata dat ai re.

9:7 *Silum hka lawng.* N dai hka lawng gaw ding da maga daw na Yerusalem mare bung hku lapran, Tyropoeon ngu ai kadit e nga ai. Bai nna dai gaw, Hezekia hkaw hkam galaw da ai hkaw hkawng a ding da matu e rai nga ai.

9 Nkau mi gaw. Dai wa nan rē ai. nga ma ai. Bai nkau mi gaw. Dai wa n rai. dai wa hte gaw bung ai. nga ma ai. Dai wa chyawm gaw. Ngai nan dai wa rai nngai. ngu nna tsun wu ai.

10 Shāloi dai ni gaw. Rai taw. na a myi kāning rai mu lu lit ta? ngu nna shi hpe san mu ai.

11 Shi gaw. Yēsu ngu ai wa hkumpup gālaw la nna. nyē a myi hta chya ya nhtawm. Silum hka lawng de sa kāshin u. nga ai hte māren ngai sa kāshin we yang. myi mu lu li ai. ngu nna htan mu ai. 9:11 Yh. 9:6, 7

12 Shāloi shanhtē gaw. Dai wa kānang nga nga a ta? ngu nna bai san mu yang. Shi gaw. Ngai n chyē nngai. ngu nna bai htan wu ai.

13 Shanhtē gaw. shawng de myi n mu ai wa hpe Hparishe ni hpang de woi sa mu ai:

14 Yēsu hkumpup gālaw la nna. dai wa a myi hpaw ya ai shāni gaw. lāban nhtoi rai nga ai.

15 Bai Hparishe ni mung. dai wa hpe. shi a myi kāning rai mu lu ai lam san mu yang. dai wa gaw. Nyē a myi hta shi hkumpup bang ya nna. ngai kāshin kau dat we yang mu wa li ai. ngu nna shanhtē hpe htan mu ai.

16 Shāloi Hparishe ni nkau mi gaw. Dai wa gaw lāban nhtoi n gawn ai mājaw. Kārai Kāsang kaw na du sa ai wa n rai. nga ma ai: bai nkau mi gaw. Yubak lu ai māsha gaw. ning rē ai lāmik kumla kāning rai gālaw lu na a ta? nga ma ai. Shing nga nna shāda da bra mat ma ai. 9:16 Yh. 3:2; 7:12, 43; 9:33; 10:19

17 Dai rai nna shanhtē gaw myi n mu ai wa hpe. Na a myi hpaw ya ai mājaw. shi a lam nang kāning ngu da wu ta? ngu nna bai san mu yang. shi gaw. Dai wa gaw myihtoi rai nga ai. ngu nna bai htan mu ai. 9:17 Yh. 4:19; 6:14

18 Yuda māsha ni gaw myi mu ai wa a kānu yan kāwa hpe shāga nna. Ndai wa gaw hkritung nna myi kyaw ai. nga ai. nan a kāsha rai ma lit ni? dai rai yang. ya kāning rai mu lu lu ta?

19 Nga nna shan hpe gārai n san yang. dai wa shawng de myi n mu ai. ya she mu ai hpe. n kam ma ai.

20 Dai wa a kānu yan kāwa mung. Ndai gaw an a kāsha rai nga ai. hkritung nna myi n mu ai mung rai nga ai. an chyē nga ga ai:

21 Rai ti mung. ya kāning rai mu lu ai; an n chyē gaw ai. gāde ai shi a myi hpaw ya ai mung. n chyē ga ai: shi hpe san yu mu; shi asak mung kāba sai. shi a lam gaw shi tsun na ra ai. ngu nna htan mu ai.

22 Shi a kānu yan kāwa gaw Yuda māsha ni hpe hkrit ma ai mājaw. shing ngu tsun mu ai: kāning rai nme nga yang. Yēsu gaw Hkristu rē ai. nga nna yin la ai wa kādai hpe rai ti mung. tāra jawng na shāpraw kau na. nga nna Yuda 9:22 Yh. 7:13; 9:34; 12:42; 16:2; 19:38; Kasa 5:13

9:16 *Dai wa gaw Laban nhtoi n gawn ai.* Hparishe ni gaw Madu Yesu myi n mu ai wa hpe shamai ya na matu hkumpup galaw la ai (dj. 14) hpe Laban nhtoi hte seng ai tara hpe tawt lai ai hku masat la ma ai (5:10 kaw mung yu yu ga).

9:22 *Tara jawng na shapraw kau na.* Nawku daw jau lam kaw na mung, ganawn mazum lam kaw na mung jahkring kau na ngu ai re.

māsha ni ya nna pyi bawng hkut da mā sai.

23 Dai mājaw dai wa a kānu yan kāwa gaw. Shi asak kāba sai. shi hpe san yu mu. ngu mu ai.

24 Dai rē ai mājaw shanhtē gaw dai myi n mu ai wa hpe lang mi bai shāga nna. Kārai Kāsang hpe shāgrau u; dai wa gaw yubak kap ai wa rai nga ai anhtē chyē ga ai. ngu nna shi hpe tsun mu ai.

9:24 Yawsh. 7:19; 1 Sam. 6:5; Yh. 9:16

25 Shāloi dai wa gaw. Shi yubak kap ai wa rē ai n rē ai. ngai n chyē nggai: ngai shawng shawng de myi n mu ai. ya chyawm gaw mu lu ni ai. dai lam lāngai sha ngai chyē nggai. ngu nna shanhtē hpe htan mu ai.

26 Bai shanhtē gaw. Shi nang hpe kāning di a ta? na myi kāning di jāhpaw ya a ta? ngu nna san mu ai.

27 Dai wa gaw. Ya sha mung ngai nanhtē hpe tsun ni ai. nanhtē she n na myit dai; hpa rai bai na māyu myit ta? nanhtē mung shi a sape tai māyu myit ni? ngu nna shanhtē hpe bai htan wu ai.

28 Shāloi shanhtē gaw shi hpe jāhpoi asawng let. Nang chyawm shi a sāpe rai nga ndai. anhtē gaw Mawshe a sāpe ni rai nga ga ai:

29 Kārai Kāsang gaw Mawshe hpe mung ga jaw ai anhtē chyē ga ai; dai wa kānang na rē ai gaw. anhtē n chyē ga ai. ngu mu ai.

9:29 8:14

30 Shāloi dai wa gaw. Nyē a mi shi hpaw ya lu nga ti mung. shi kānang na rē ai hpe nanhtē n chyē ai gaw. mauhpa lam rai nga ai.

9:30 Yh. 3:10

31 Yubak kap ai ni a ga Kārai Kāsang n mādat nga ai gaw. anhtē chyē ga ai: Kārai Kāsang hpe naw ku hkungga nna. shi a myit hkan ai wa rai yang gaw. dai wa a ga mādat ya nga ai.

9:31 Yob. 27:9; 35:12; Sh.K. 18:41; 34:15; 66:18; G.Sh. 1:28; 15:29; 28:9; Esai. 1:15; Yer. 11:11; 14:12; Ezek. 8:18; Mhk. 3:4; Zehk. 7:13;

32 Hkritung nna myi kyaw ai wa a myi hpe. gāde ai hpaw ya lu ai nga ai mung. lāmu ga lat kaw nna gāloi mung n na yu ai.

33 Dai wa Kārai Kasang kaw na n rai yang gaw. hpa mung gālaw lu na n rai. ngu nna shanhtē hpe htan mu ai.

9:33 Yh. 9:16

34 Shāloi shanhtē gaw. Nang wa mi hkum ting yubak hta na shāngai wa da nhtawm me. anhtē hpe shārin nga n ni? ngu nna jawm htan nhtawm. dai wa hpe kānawng shāpraw kau mu ai.

9:34 Yh. 9:2

35 Dai wa hpe shāpraw kau ai lam Yēsu na wu ai rai nna. shi hpe mu tam jang. Māsha Kāsha hpe nang kam sham nga n ni? ngu nna san wu ai.

9:35 Mt. 14:33; 16:16; Mk. 1:1; Yh. 10:36; 1 Yh. 5:13

36 Dai wa gaw. Mādu ē ngai kam sham lu na. Māsha Kāsha gaw kādai wa rai ta? ngu nna htan wu yang.

37 Yēsu gaw. Dai wa hpe nang mu yu nit dai hta n-ga. ya nang hte shāga ai wa gaw. dai wa nan rai nga ai. ngu nna shi hpe tsun wu ai.

9:37 Yh. 4:26

38 Shāloi dai wa gaw. Mādu ē. ngai kam sham nga nggai. nga nna shi hpe

9:27 *Nanhte mung.* Nanhte mung Shi a sape tai mayu myit ni? N dai gaw a zai hte tsun dat ai ga re.

9:29 N dai ga gaw, Hparishe ni law tsun chye ai ga rai nga ai. Raitim, dai masha wa gaw, ta tut shi myi hpe shamai dat ya ai teng man nga ai lam hpe kanning hku nna mung n nyet kau lu wu ai (dj. 25, 30).

9:30-34 Dai masha wa a hkam la ai lam gaw, kanning hku nna mung ning dang n lu ai lam rai nga ai. Myi bai mu wa ai ngu ai gaw kade a hkyak ai lam re hpe Mahte. 11:2-5 kaw bai yu yu ga.

9: 34 Shanhte a jahte tam ai lam gaw jahtum e galaw shanawng mat ai kaw kre ma ai.

naw ku wu ai.

39 Bai Yēsu gaw· myi n mu ai ni myi mu lu na mătu mung· mu nga ai ni n mu lu na mătu mung· mungkan· ga a tãra dãra ai lam tai na ngai sa du nngai· ngu wu ai. 9:39 Yh. 3:17; 5:22, 27; 12:47; Mk. 13:13

40 Shi kaw nga ai Hparishe ni dai ga na ma yang· Rai taw· anhtē mung myi n mu ga ni? ngu nna shi hpe san mu ai. 9:40 Rom. 2:19

41 Yēsu gaw· Nanhte myi n mu myit taw gaw· yubak n nga na myit dai: ya gaw· Anhtē myi mu ga ai· nga nga myit dai: de a mājaw nanhtē hta yubak mãra nga ai. 9:41 Yh. 15:22, 24

10

1 Ngai nanhtē hpe gãja wa teng teng tsun mă de ai gaw· Sãgu lawng de chyinghka lam hku n shang ai· kãga nna shingtawt shang ai wa gaw· lãgut· dãm̄ya rai nga ai.

2 Chyinghka lam hku shang ai wa chyawm gaw· sãgu ni hpe rem ai wa rai nga ai.

3 Chyinghka sin ai wa mung· dai wa hpe gaw hpaw ya ga ai; sãgu ni mung shi a nsen mǎdat ma ai rai nna· shi gaw tinang a sãgu ni hpe amyng hte shãga nna· shinggan de woi shãpraw praw di wu ai.

4 Shi a sãgu nlang htē hpe woi shapraw nhtawm· sãgu ni a shawng ē sa wa wu ai rai nna· sãgu ni mung shi a nsen hpe chye chyap ma ai mājaw· shi kaw hkan nang ma ai.

5 Tsāsam wa a nsen hpe gaw· sãgu ni n chyē n chyap ma ai mājaw· tsāsam wa kaw n hkan hkraw ai she· hpawng mat wa ma ai· ngu nna shanhtē hpe tsun mu ni.

6 Yēsu gaw dai ga shǎdawn shanhtē hpe tsun mu ai; rai ti mung shi hpa lam tsun ai gaw· shanhtē n chyē na ma ai.

7 Dai rē ai mājaw Yēsu shanhtē hpe bai tsun mu ai gaw· Ngai nanhtē hpe gãja wa teng teng tsun dan mă de ga· Ngai gaw sãgu ni shang ai chyinghka hku rai nga nngai.

8 Nyē a shawng ē pru ai ni nlang htē gaw· lãgut· dãm̄ya rai nga ma ai: sãgu ni mung shanhtē a ga hpe n mǎdat ya ma ai.

9:39 *Mungkan ga a tara dara ai lam tai na matu ngai sa du n ngai.* Yesu du sa ai gaw tada daw dan je yang na ,atu di sa ai n rai (3:17). Raitiming, koi yen n mai mat ai a jaw e, tara dara ra ai kaw du ai re. Hpa majaw nga yang, masha n kau myi tinang hkrai n kam n sham ai hte hpyen tai na matu daw dan la ai majaw re.

9:41 Hparishe ni a ga gaw, shanhte yubak hpe chye chye ninglen ding sa galaw nga ai ngu ai hpe chye la lu hkra dai Madu madi madun mai na matu shalen la ai hpa tai ai.

10:1 *Sagu lawng.* Sagu hpung law law hpe kalang ta bang da lu ai, wang hpe grup grup kum shing grup da n htawm chying hka langai sha hpaw da ai, n tsa de n galup ai shara hpe ngu ai re.

10:3 *Ching hka sin ai wa.* Sagu ni hpe shana na ahkying e makawp maga ai wa re. Sagu rem ai wa gaw, shi a sagu ni hpe kaga sagu hpung law law a lapran na shaga shapraw la chye nga ai.

10:8 *Lagut, damya.* Dai aten na rai yang Meshia masu, masu ai sara ni law law nga nga chyalu hpe madi madun mayu ai re lam chye na ma ai.

- 9 Ngai gaw chyinghka hku rai nga nngai: ngai hta shang ai wa gaw· hkye hkrang la hkrum na wu ai rai nna· shang wa pru wa rai lu ai hte· udat shāra mu na wu ai. 10:9 Yh. 14:6; Ehp. 2:16
- 10 Lāgūt gaw· lāgu na· sat na· hpya sha na nga nna she sa ga ai: ngai chyawm gaw· sāgu ni asak hkrung lu na hte nhpaw n-ya lu la mu ga· ngu nna sa ring ngai.
- 11 Ngai gaw sāgu rem wa kāja rai nngai: sāgu rem wa kāja gaw· sāgu ni a mātu tinang a asak nawng ya kau lu ai. 10:11 Esai. 40:11; Ezek. 34:12, 23; 37:24; Heb. 13:20; 1 Pet. 2:25; 5:4
- 12 Sāgu ni hpe mādu ai wa n rē ai· nchyang she rai yang chyawm gaw· chyāhkyawn sa wa ai mu jang· sāgu ni hpe kau da nna hprawng mat wa ga ai; chyāhkyawn mung sāgu ni hpe amyā sha nna shābra kau nga ai: 10:12 Zehk. 11:16, 17
- 13 Dai wa gaw nchyang sha rai nga ai mājaw· sāgu ni a mātu n tsang ai hprawng mat wa ai.
- 14 Ngai gaw sāgu rem wa kāja rai nngai: nyē Wa gaw ngai hpe chyē ai rai nna· ngai mung Wa hpe chye nngai zawn· 10:14 2 Tim. 2:19
- 15 Nyē a sāgu ni hpe ngai chye nngai· nyē a sāgu ni mung ngai hpe chyē ma ai: sāgu ni a mātu mung· nyē a asak ngai nawng ya kau nngai. 10:15 Mt. 11:27; Yh. 15:13
- 16 Ndai ulawng hte n seng ai sāgu kāga mung ngai naw lu nngai: dai sāgu ni hpe mung ngai woi wa lu na rai nna· dai ni mung nyē a nsen mādat na mā ra ai; shāloi sāgu hpung lāngai sha· sāgu rem wa lāngai sha· rai na ra ai. 10:16 Esai. 56:8; Ezek. 37:22; Ehp. 2:14; 1 Pet. 2:25
- 17 Ngai gaw nyē a asak hpe bai lu la n ga· ngu nna asak nawng ya kau nngai mājaw· nyē Wa ngai hpe tsaw ra nngai. 10:17 Esai. 53:7, 8, 12; Heb. 2:9
- 18 Nyē asak hpe gāde ai kāshun la ya lu ai n rai: nyē a myit hte ngai nawng ya kau nngai: nawng ya kau na ahkang hte bai lu la na ahkang ngai lu nngai: dai ahkang gaw nyē Wa kaw na ngai lu la ni ai· ngu mu ai. 10:18 Yh. 2:19; 6:38; 15:10; Kasa 2:24, 32
- 19 Shāloi dai ga a mājaw· Yuda māsha ni hta hka bra na lam bai pru wa mā lu ai. 10:19 Yh. 7:43; 9:16
- 20 Shanhtē hta na law law gaw· Shi nat shung nna māna nga ai: shi a ga hpe hpa rai mādat nga myit ta? nga ma ai. 10:20 7:20; 8:48, 52
- 21 Nkau mi gaw· Shi a ga gaw nat shung ai Wa a ga n rai: nat gaw myi n mu ai wa a myi hpe hpaw ya lu a ni? nga ma ai. 10:21 Pru. 4:11; Sh.K. 94:9; 146:8; Yh. 9:6, 7, 32, 33
- 22 Ya Yerusalem māre ē Engēni poi rai nga ai:

10: 9 Yesu Hkristu gaw hkye hkrang la ai de du shangun ai langai sha re lam rai nga ai (14:6), shi hpe kam sham ai ni a ra ai lam ma hkra hpe mung lit la jaw ya nga na wa rai nga ai (*wu dat shara mu na wu ai*.)

10:10 *Ngai gaw sagu rem wa kaja rai n ngai*. Sagu rem wa kaja rai nga ai rai nna, Hkristu gaw Shi a sagu ni a matu asak nawng kau ya Karai Kasang a wing de sa ya ai chying hka hku tai wa sai (dj. 7). Sagu rem wa kaba rai nga ai rai nna (Heb. 13:20-21), Shi a sagu ni hpe lakawn na matu si ai kaw na bai hkrung rawt wa sai. Sagu rem wa a gyi rai nga ai majaw (1 Pet. 5:4) Shi a sagu ni a matu bai du sa na rai nga ai.

10:16 *Sagu kaga mung ngai naw lu nngai*. N dai gaw ya h pang e kam sham wa nna, kam sham ai Yuda masha ni hte rau dai Madu a Wenyi hkum hkrang, nawku hpung hta langai sha rai wa na tara maigan masha ni hpe ngu ai re (Ehp. 2:16).

10:18 Kadai wa mung, kaning re masha wu hpung mung, (sh.) Mung up ai ni mung Hkristu hpe sat kau lu na atsam n rawng ma ai. Hkristu Shi hkum nan anhte a yubak mara ni a matu si hkam kau ya ai she re.

10:22 *Engeni poi*. N dai gaw Yuda masha ni a Hanukkah ngu ai n htoi a lu sha poi rai nga ai. N dai gaw n shung ta e rai nna December 22 ya hta ang ai re. N dai poi hpe 165 BC hta Yuda Maccabeus ngu ai wa hku nna Karai Kasang a

- 23 Nshung ta mung rai nga ai; Yēsu gaw naw ku Htingnu na Shawlumon a jārwap ē htinglet hkawm nga ai. 10:23 Kasa 3:11; 5:12
- 24 Dai shāloi Yuda māsha ni gaw shi hpe grup rai nna· Nang gāloi du hkra anhtē hpe kam shut shāngun nga na n ta? Nang Hkristu rai n yang gaw anhtē hpe leng leng tsun dan mi· ngu mu ai.
- 25 Yēsu gaw· Ngai tsun ni ai· nanhtē māhtang n kam myit dai; nye Wa a mying hte ngai gālaw ai amu ni gaw· nyē a lam sakse hkam ya nga ai. 10:25 Yh. 3:2; 5:36; 10:38
- 26 Rai ti mung· nanhtē gaw nyē a sāgu n rai myit dai mājaw n kam myit dai. 10:26 Yh. 8:47; 1 Yh. 4:6
- 27 Nyē a sāgu ni gaw· nye a nsen mādat ma ai rai nna· ngai shanhte hpe chyē nngai· shanhtē mung nyē a h pang hkan nang ma ai: 10:27 Yh. 10:4, 14
- 28 Ngai shanhtē hpe n htum n wai asak jaw da we ai rai nna· shanhtē gāloi mung hten bya ai hkrum na n rai; nyē a lāta na shanhtē hpe gāde ai kāshun la ya lu na n rai. 10:28 Yh. 6:37; 17:11, 12; 18:9
- 29 Shanhtē hpe nyē a lāta hta ap ya ai· nye Wa gaw· yawng hta grau kāba nga ai rai nna· kādai mung Wa a lāta na shanhtē hpe kāshun la ya lu na n rai. 10:29 Yh. 14:28; 17:2, 6
- 30 Ngai hte nye Wa gaw lāngai sha rai nga ai· ngu nna shanhtē hpe htan mu ai. 10:30 Yh. 17:11, 22
- 31 Shāloi Yuda māsha ni gaw· shi hpe kābai na nga· nlung bai hta ma ai. 10:31 Yh. 8:59
- 32 Yēsu gaw· Nyē Wa kaw na amu kāja law law wa ngai nanhtē hpe mādun ma sā de ai: dai amu ni hta na gāra māhtang a mājaw· ngai hpe nlung hte kābai na myit ta? ngu nna san wu ai.
- 33 Yuda māsha ni gaw· Kāja ai amu a mājaw nang hpe kābai na n rai· shātan ai ga tsun ndai hte· nang dai māsha rai da nna· Kārai Kāsang hpyi hpun ndai mājaw kābai na ga ai· ngu nna htan mu ai. 10:33 5:18
- 34 Shāloi Yēsu gaw· Nanhtē Kārai daw ni rai nga myit dai· ngu nna ngai tsun mā de ai· nga nna nanhtē a tāra laika hta ka da nga ai n rai mā lit ni? 10:34 Sh.K. 82:6
- 35 Chyum laika hta na ga hpe n kau mai ai rai nna· Kārai Kāsang a mung ga dep la lu ai ni hpe· Kārai daw ni ngu lu ai rai yang gaw· 10:35 Rom. 13:1
- 36 Nyē Wa ē shāchyoī shāpra nna· ndai mungkan ga de shāngun dat ai wa· Ngai Kārai Kāsang a Kāsha rai nngai· nga nna tsun ai a mājaw· dai wa hpe· 10:36 Yh. 3:17; 5:17-18, 20; 36, 37; 6:27; 8:42; 9:35, 37; Lk. 1:35

Nawku htingnu hpe jasan jaseng ai hte bai hpaw hpang ai shaloi shagrau shaa let galaw sa ai poi rai nga ai. N dai nawku htingnu hpe Shuri mung du Antiochus Epiphanes gaw 168 BC ning hta awu asin di kau ya ngut ai hpang shawng ningnan na lang jasan jaseng ai hte bai hpaw hpang dat ai rai nga ai.

10:25 *Ngai tsun ni ai.* N dai gaw Yawhan 4:26 hte 8:56 hta Yesu Shi nan tsun shadan n gut sai lam hpe ngu ai re. Dai hta n ga lamik kumla ni hku nna mung Shi ga tsun sai re.

10:30 *Langai sha.* Kawa hte Kasha langai sha rai nga ai ngu ai gaw, marai hkum kaga ga raitim, n sam maka hte galaw sa ai lam ni ma hkra hta tsep kawp langai sha hku nna kahkyin gum din nga ai hpe ngu ai re.

10:33 Marku 14:64 kaw yu la ga.

10:34 *Nanhte a tara laika hta ka da nga ai n rai ma lit ni?* “Tara” ngu ai ga hkum hpe shara n kau mi hta Ga Shaka Dingsa buk ting nawng hpe ngu ai hku nna lang chye ai. Dai Madu madi madun mayu ai lam gaw, *nan hte Karai daw (Elohim) ni rai nga myit dai* nga nna Karai Kasang a lam sakse sa hkam ai Karai kasang a shangun kasa ni hpe shamying ai rai yang, ya Hkrsitu Shi hkum nan karai Kasang a kasha ngu nna shaga ai hpe Yuda masha ni hku nn a kaga mi n ra sharawng na lam n nga ai.

10:35 *Chyum laika hta na ga hpe n kau mai ai.* Ga Shaka Dingsa buk ting gaw Karai Kasang a mungga rai nga nna, n shut n shai ai, di kau na n rawng ai ngu ai re.

Nang shātan nhkan ga tsun ndai· mai ngu a ni?

37 Ngai nyē Wa a amu n gǎlaw nngai rai yang gaw· ngai e hkum kam myit. 10:37 Yh. 15:24

38 Dai ngai gǎlaw nngai rai yang gaw· ngai e n kam ti mung· ngai hta nyē Wa nga nga ai mung· nyē Wa hta ngai nga nga ai mung· nanhtē mu chyē nna chyē na lu myit ga· dai amu ni hpe kam sham mu· ngu nna shanhtē hpe htan mu ai. 10:38 Yh. 5:36; 14:10, 11; 17:21

39 Shāloi shi hpe rim la na shanhtē bai tam ma ai: shi chyawm gaw shanhtē a lāta na pru mat wa ai. 10:39 Yh. 7:30, 44; 8:59

40 Yawhan baptisma jaw hpang ai shāra· Yawdan hka wora hkran de· shi bai rap nna dai yang ē sa nga nga ai. 10:40 Yh. 1:28

41 Māsha law law wa shi kaw du sa nna· Yawhan gaw gǎja wa hpa lāmik kumla mādun āi n rai; ndai wa a lam Yawhan tsun mǎtsun chyawm gaw teng man nga ai· nga ma ai. 10:41 Yh. 3:30

42 Dai yang ē mung māsha law law wa shi hpe kam sham ma ai. 10:42 Yh. 8:30; 11:45

11

1 Dai shāloi Mari hte kāna Marhta nga ai Behtani kahtawng na· Lazaru ngu ai wa lāngai mi· mǎchyi nga ai. 11:1 Lk. 10:38, 39

2 Dai Māri gaw Mādu hpe mura chya nna· lǎgaw hpe shi a kāra hte kǎtsut kau ai numsha rai nga ai: dai mǎchyi nga ai Lazaru gaw· shi a kāyung rai nga ai. 11:2 Mt. 26:7; Mk. 14:3; Yh. 12:3

3 Dai rē ai mǎjaw dai yan nau gaw shi hpang de māsha shāngun dat nna· Mādu ē· yu u· nang tsaw ra ai wa gaw mǎchyi nga ai· ngu nna tsun dan mu ai.

4 Yēsu gaw dai ga na jang· Dai mǎchyi gaw si mǎchyi n rai: de a mǎjaw Kārai Kāsang a Kāsha hpung shingakang dan pru u ga nga nna· Kārai Kāsang a hpung shingakang mātu byin ai rai nga ai· ngu nna tsun dat wu ai. 11:4 Yh. 9:3; 11:40

5 Yēsu chyawm gaw Marhta hpe mung· shi a kānau hte Lazaru hpe mung tsaw ra wu ai·

6 Dai mǎjaw shi mǎchyi nga ai lam na jang· Yēsu gaw shi nga ai shāra ē ni ni naw hkring nga ai. 11:6 Yh. 10:40

7 Dai hpang shi gaw· Anhtē Yuda mung de bai sa sā ga· ngu nna sāpe ā hpe tsun wu ai.

8 Shāloi sāpe ni gaw· Rabai ē· Yuda māsha ni ya pyi nang hpe nlung hte 11:8 Yh. 10:31

10:38 *Dai amu ni hpe kam sham mu.* Yesu tsun ai ga hpe Yuda masha salang ni n kam lu timung, Yesu galaw sa ai magam bungli ni hte lamik kumla ni hpe yu yu na dai Madu Yesu Shi a lam tsun ai gaw tengman nga ai lam chye na la ging sai re.

10:39 *Shi chyawm gaw shanhte a lata na pru mat wa ai.* Madu Yesu Shi hkum nan kaga de n htawt hkawm ra ai sha Karai a atsam hte dai masha ni a lapran na mat mat ai lam shabyin ai re hpe chye na lu ai.

11:2 *Mari.* Yu. Yawhan. 12:3; Mahte.. 26:7; Marku. 14:3.

11:4 *Karai Kasang a hpun shingakang matu.* Lazaru a si ai kaw na bai hkrung rawt na lam gaw, machyi ai wa hpe yup ra kaw na mai tsai let rawt wa shangun ai hta grau nna Karai a Hpung shingakang shadan lu na rai nga ai.

11:8-10 Yesu tsun dat ai gaw, Shi hkum nan Kawa Karai Kasang myit ra sharawng ai lam hta hkawm sa nga ding sa Shi hpe masha ni lung din hte kabai na matu maw ai Yuda mung na dai shara de, hpa n hkrit tsang ra ai sha bai n htang sa lu na ngu ai re.

kābai sat na tam nga ma yang me· dai de naw bai sa na n ni? ngu mu ai.

9 Yēsu gaw· Lāni mi hta ahkying shi lāhkawng rē ai· n rai ni? Shāni chying tung ē hkawm sa ai wa gaw· ndai mung kan ga a nhtoi hpe mu lu na rai nna· ahtu kätaw n rai ga ai: 11:9 Yh. 9:4

10 Shāna nsin ē hkawm sa ai wa chyawm gaw· shi hta nhtoi n rawng ai mājaw· ahtu kätaw ga ai· ngu mu ai. 11:10 Yh. 12:35

11 Shing nga nhtawm· anhtē a jinghku wa Lazaru yup nga ai: rai ti mung· shi hpe jāsu na ngai sa na nngai· ngu nna shanhtē hpe bai tsun mu ai. 11:11 Tara J. 31:16; Dan. 12:2; Mt. 9:24; Kasa 7:60; 1 Kor. 15:18, 51

12 Dai rē ai mājaw sāpe ni gaw· Mādu e· shi yup nga ai she rai yang gaw· bran wa na ra ai· ngu nna htan mu ai.

13 Yēsu gaw Lazaru si sai lam tsun wu ti mung· shanhtē gaw mājoi na yup ai hpe tsun ai rai daw· nga nna myit ma ai.

14 Dai mājaw Yēsu gaw· Lazaru si sai:

15 Nan htē kam sham lu na mātu· dai yang ē ngai n nga hkrup ai mājaw· nanhtē a lam ngai kābu nngai: rai ti mung shi h pang de sa wa sā ga· ngu nna leng leng tsun dan mu ai.

16 Dai rai nna Didumu ngu ai Htawma gaw· Shi hte rau si nang na· anhtē mung hkan nang sā ga· ngu nna sāpe mānang ni hpe tsun mu ai.

17 Shing rai Yēsu du yang· Lazaru gaw lup hta rawng ai māli ya rai sai hpe· mu wu ai.

18 Behtani kāhtawng gaw Yerusalem māre hte mai lāhkawng dāram sha gang nga ai rai nna·

19 Marhta yan Mari a kāyung wa a mājaw· shan hpe shālan shābran na nga· Yuda māsha law law wa sa ma ai.

20 Yēsu du ra ai hpe Marhta na jang· shi hpe sa tau la na nga sā wa ai: Mari chyawm gaw nta ē naw dung nga ai.

21 Shāloi Marhta gaw· Mādu ē· nang nang ē nga ndai rai taw gaw· ngai yung n si na rē ai.

22 Ya rai ti mung Kārai Kāsang kaw nang hpyi māhpyi htē gaw· Kārai Kāsang nang hpe jaw na ndai ngai chyē nngai· ngu nna Yēsu hpe hkap tsun wu ai. 11:22 Yh. 9:31

23 Shāloi Yēsu gaw· Ning yung wa gaw bai rawt na ra ai· ngu wu ai.

24 Marhta gaw· H pang jāhtum na bai hkrung rawt ai nhtoi hta· shi mung bai rawt na ra ai gaw· ngai chyē nngai· ngu wu ai. 11:24 Lk. 14:14; Yh. 5:29

11:11 *Yup nga ai.* Yesu a sape ni gaw kaja wa yup taw nga ai hpe ngu ai shadu ma ai (dj. 12). Yesu gaw, si ai lam hpe yup pyaw hte shingdaw nna tsun mat wa ai re (Mk. 5:39; Ks. 7:60; 1 Htes. 4:13).

11:14 Yesu gaw Lazaru si sai lam chye nga nu ai majaw, daw kaji 4, hta tau hkrau nna asak bai jahkrung ya ai hkrum na re lam tsun dai ai re.

11:16 *Didumu* = Marun. Thoma gaw Mahte hte mahkoi mi marun rai n hten. Shan lahakwng a mying ni hpe gun rum nna tsun ai shara law law hta mu lu ai (Mt.10:3; Mk. 3:18; hte Lk. 6:15).

11:17 *Lup.* N lung kata e htu krawk tawn ai lungpu. *Mali ya.* Lazaru si ai gaw Yesu kaw shiga sa shana ai wa pru sa wa ai kade nna yang re hpe chye lu ai. Shiga shana ai wa a matu lani mi sat sa yang she Yawdan hka wora hkan e nga nga ai Yesu kaw du ai re. Dai hpang lahkawng ya naw nga nan nna she lani mi sat bai hkawm nna Behtani kahtawng (Tsan lun bum a sinpraw hkan en nga ai) de bai du wa ai re.

25 Bai Yēsu gaw· Ngai gaw bai hkrung rawt ai lam hte asak hkrung ai lam rai nga nngai:

11:25 Yh. 1:4, 3:36;
5:11, 21; 6:39, 40,
44; 14:6; Kol. 3:4; 1
Yh. 1:1, 2; 5:10

26 Ngai hpe kam sham ai wa gaw· si mat ti mung a hkrung nga na ra ai: asak hkrung nna ngai hpe kam sham ai wa kādai mung· si ai gāloi mung n hkrum na ra ai. Ga ndai hpe nang kam n ni? ngu nna shi hpe tsun wu ai.

27 Shāloi Marhta gaw· Rai sa· Mādu ē· nang gaw ndai mungkan ga de du sa ai· Hkristu ngu ai Kārai Kāsang a Kāsha rai nga ndai hpe· ngai kam nga nngai· ngu nna shi hpe htan wu ai.

11:27 Mt. 16:16; Yh.
4:42; 6:14, 69

28 Shing nga nhtawm shi a kānau Mari hpe wa lāgyim shāga nna· Sara nang de nga nga nna· nang hpe shāga nga ai· ngu wu ai.

29 Mari gaw dai ga na jang· alāwan rawt nna Yēsu h pang de sa wa ai.

30 Yēsu chyawm gaw kāhtawng de gārai n shang ai sha· Marhta sa tau ai shāra ē naw rai nga ai.

31 Dai mājaw shālan shābran ga tsun chyai let· Mari hte rau nta ē nga nga ai Yuda māsha ni gaw· Mari alāwan rawt nna pru wa ai hpe mu ma yang· lup de sa hkrap na rai sam ai nga· myit nna shi kaw hkan nang ma ai.

11:31 Yh. 11:19

32 Mari gaw Yēsu nga ai shāra de du nna shi hpe mu jang· shi a lāgaw nh pang ē dingnyawm dāgup let· Mādu ē· nang nang ē nga ndai rai taw gaw· ngai yung n si na rē ai· ngu wu ai.

11:32 Yh. 11:21

33 Mari gaw hkrap ngu hkrap ngoi rai nga ai hpe mung· shi kaw hkan nang ai Yuda māsha ni hkrap ngu hkrap ngoi ma ai hpe mung· Yēsu mu wu yang· shi a wenyi hta shi yawm mādai ai hte· myit law ai rai nna·

34 Shi hpe kānang lup da mu ta? ngu nna san wu ai. Shan gaw· Mādu ē· sa yu nit· ngu nna htan mu ai.

35 Yēsu mung myi prāwi pru nga ai.

11:35 Lk. 19:41

36 Dai mājaw Yuda māsha ni gaw· Yu mu· shi gaw dai wa hpe grai wa tsaw ra nga a hka! nga ma ai.

37 Bai nkau mi gaw· Myi n mu ai wa hpe myi hpaw ya lu ai· ndai wa gaw· Lazaru hpe mung n si u ga nga· n di lu na a ni? nga ma ai.

11:37 Yh. 9:6

38 Dai mājaw Yēsu gaw shi kraw kāta ē bai yawm mādai ai hte lup de sa du ai: dai lup gaw lungpu hku rai nga ai rai nna· lung tawng hte pat da nga ai.

39 Yēsu gaw· Nlung dai hpe gālau kau mu· ngu mu ai. Shāloi si ai wa a kājan Marhta gaw· Mādu ē· ya gaw mānam na sai; shi si ai māli ya rai sai· ngu nna tsun wu ai.

40 Yēsu gaw· Nang kam n yang gaw· Kārai Kāsang a hpung shingkang nang mu lu na rin dai· ngu nna ngai tsun sā de ai· n rai ni? ngu nna shi hpe tsun wu ai.

11:40 4:29

11:25-26 *Ngai hpe kam sham ai wa*, hkum hkrang si tim, wenyi hta e htani htana a hkrung nga na rai nga ai. Hkum hkrang hku *asak hkrung nga nna ngai hpe kam sham ai wa kadai mung*, wenyi hta htani htana *si ai galoi mung n hkrum na ra ai*.

11:33 *Shi a Wenyi hta Shi yawm madai ai*. Machyi makaw hte si hkrung si htan lam ni la shang wa ai yawm hkyawn ai lam kaba hpe yu nna Yesu mung myit kraw kata lam kaw nna nan yawm lawm ai hpe ngu mayu ai rai na re.

11:35 *Myi prawi pru nga ai*. A katsi sha kraw kata na hkrap ai hpe ngu ai re.

41 Dai rai nna nlung dai hpe shanhtê gälau kau mu ai. Shälöi Yêsu gaw lämu de mäda yu nna Wa ê· nang nyê a ga mädat ya ndai mäjaw· ngai nang hpe shäkawn nngai law.

42 Nang gälöi mung nyê a ga a mädat ya nga ndai gaw· ngai chyê nngai; rai ti mung· nang ngai hpe shängun dat ndai gaw· ndai grup yin nga ai mäsha ni kam sham lu muga· shanhtê a mätu ngai ning nga tsun nngai· nga ai. 11:42 Yh. 12:30

43 Shing nga tsun ngut jang shi gaw· Lazaru ê· pru wa rit law· nga nna nsen kába hte jähtau dat wu ai.

44 Shälöi si mat sai wa gaw· shi a lägaw läta hta sumpan yan ahkyen nna· myi man ê mung hpajet käyawp ai hte pru wa ai· Yêsu gaw· shi hpe raw nna dat dat mu· ngu nna shanhtê hpe tsun mu ai. 11:44 Yh. 20:7

45 Dai rê ai mäjaw Mari kaw sa hpu ai Yuda mäsha law law wa· Yêsu gälaw ai amu hpe mu jang shi e kam sham ma ai. 11:45 Yh. 2:23; 10:42; 12:11, 18

46 Nkau mi chyawm gaw· Hparishe ni h pang de wa nna· Yêsu gälaw ai lam wa tsun dan mu ai.

47 Dai rai nna hkinjawng agyi ni hte Hparishe ni gaw· du sälang ni hpe shäga jähpawng nhtawm· Anhtê käning rê ai rai nga ga ta? dai wa gaw lämik kumla law law mädu dan nga ai. 11:47 Sh.K. 2:2; Mt. 26:3; Mk. 14:1; Lk. 22:2; Yh. 12:19; Kasa 4:16

48 Shi hpe ning di a dat da nga ga yang gaw· mäsha yawng mäyawng shi hpe kam sham ma na mä ra ai rai nna· Roma mäsha ni mung sa nna· anhtê a mungdan hte anhtê a amyü hpe käshun la kau na mä ra ai· nga ma ai.

49 Rai ti mung· shanhtê hta na· dai shäning ê hkinjawng agyi aya lu ai· Kayapa ngu ai wa längai mi gaw· Nanhtê hpa mung n chyê myit dai; 11:49 Lk. 3:2; Yh. 18:14; Kasa 4:6

50 Amyü ting hten bya n hkrum hkra· ndai amyü a mätu mäsha längai mi si hkam yang gaw· nanhtê a mätu grau mai nga ai hpe· nanhtê n myit yu myit hka· ngu nna tsun wu ai. 11:50 18:14

51 Ga dai gaw shi a myit hte shi tsun ai n rai: dai shäning ê hkinjawng agyi rai nga ai mäjaw· Yêsu gaw amyü mäsha ni a mätu si hkam lu na rê ai· nga nna mung·

52 dai amyü a mätu sha n rai· shära shägu hkan ê bra nga ai· Kärai Käsang a käshu käsha ni hpe längai sha di nna· shinggyin jähpawng da na mätu si hkam lu na rê ai· nga nna mung· myihtoi ga hte tsun ai rai nga ai. 11:52 Esai. 49:6; 1 Yh. 2:2; Yh. 10:16; Ehp. 2:14, 16

53 Dai shäni kaw nna shi hpe sat kau na lam shanhtê bawng nga ma ai.

54 Dai mäjaw Yêsu gaw Yuda mäsha ni kaw· dan dan bai n hkawm ai sha· dai yang na pru nhtawm· nam de ni ai ginwang na Ehprim ngu ai märe de sa wa 11:54 Yh. 4:1, 3; 7:1; 2 Hk.Lb. 13:19

11:43 *Lazaru e, pru wa rit law.* Yesu chyü sha sai sai wa hpe asak bai hkrung wa hkra shaga shapraw dat lu ai re (5:25). Kaga ni gaw pat nga ai n lung hpe la kau ya lu ai (11:39), hte lup makoi ai shaloi ahkyen hka yawp ai sumpan yan hpe hpyen la ya lu ai (dj. 44).

11:44 *Ahkyen nna.* Si ai wa hpe hkum hkrang hta sumpan yan hte ahkyen hkayawp da ai. Luka 24:12 kaw bai yu la ga.

11:50 *Kayapa gaw hku nna shi tsun dat ai ga a lachyum htum hkra n chye na lu n hten.* Shi hku nna Roma ni hte gara hku nna mai kaja htum lam jawm galaw sa lu na ngu ai maga hku nna mung masa ga tsun ai rai nga nu ai. Raitim, shi tsun dat ai ga gaw, Hkristan ni a makam masham hta ahkyak dik rai nga ai, Yesu Hkristu gaw yawng a malai gawng malai hkungga tai nna si hkam na hpe madi tsun nga ai lam she re.

nna· shi a sāpe ni hte rau dai yang ē nga nga ai.

55 Ya Yuda māsha ni a Shālai wa poi du māgang ra ai rai nna· māsha law law wa tinang a hkum jāsan jāseṅ na mātu· poi gārai n du yang· kāhtawṅ ginwang hkan na Yerusalem māre de lung wa ma ai.

11:55 Yh. 2:13; 5:1; 6:4

56 Dai mājaw shanhtē gaw Yēsu hpe tam nna· naw ku Htingnu ē jawm tsap let· Nanhtē kāning rai myit nga myit ta? Shi gaw ndai poi n sa na myit a ni? nga nna shāda da san ma ai.

11:56 Yh. 11:7

57 Dai shāloi ē hkinjawṅ agyi ni hte Hparishe ni gaw· shi hpe rim la lu hkra· kādai rai ti mung shi nga ai shāra chyē yang gaw· mādun lu na rē ai· nga nna hkang da mā sai.

12

1 Dai rē ai mājaw Yēsu gaw· si ai kaw na shārawt la ai Lāzaru nga ai Behtani kāhtawṅ de· Shālai wa poi du na kru ya naw ra yang· sa du ai.

12:1 Yh. 11:1, 43

2 Shāloi shanhtē gaw shi hpe shāna shat hkap daw mu ai rai nna· Marhta gaw shat lusha jau nga ai: Lazaru gaw shi hte dung nga nna lusha ai hta lawm ai wa lāngai mi· rai nga ai.

12:2 Mk. 26:6; Mk. 14:3

3 Shāloi Mari gaw hpu la ai mura nardu sau ajet hkan māsum dāram la nna· Yēsu a lāgaw hta chya ya nhtawm· shi a kāra hte kātsut kau wu ai: dai sau a mānam pyaw ai gaw· nhku ting hpring chyat rai nga ai.

12:3 Lk. 10:38, 39; Yh. 11:2

4 Rai ti mung· Yuda Iskarut ngu ai· shi hpe ap kau na ra ai· shi a sāpe lāngai mi gaw·

5 Dai mura sau hpe gumhpraw lap māsum tsa hte dut nna· mātsan māyan ni hpe hpa di n kāran jaw wu ta? ngu wu ai.

6 Shi shing nga ai gaw· mātsan māyan ni a mātu myit ya nna tsun ai n rai: shi gaw gumbpraw jan jum ai wa rai nga ai rai nna· bang da ai gumhpraw hta na sen di sha ai lāgut rai nga ai mājaw· tsun ai sha rai nga ai.

12:6 Yh. 13:29

7 Dai mājaw Yēsu gaw· Rai nu ga· ngai hpe lājang lup ai shāni du hkra· shi dai hpe kyem da u ga:

8 mātsan māyan ni gaw nanhtē hte rau tut a nga nga ai· ngai chyawm gaw nanhtē hte tut tut a nga nga na n rai· ngu wu ai.

12:8 Mk. 26:11; Mk. 14:7

9 Yēsu dai yang nga nga ai gaw· Yuda māsha ni hta shāwa māsha law law wa chyē ma ai rai nna· shanhtē gaw Yēsu a mājaw sha mung n rai· si ai kaw na shi shārawt la ai Lazaru hpe mung mu yu na nga· du sa shājang ma ai.

12:9 Yh. 11:43, 44

11:56 *Htingnu e jawm tsap let.* Tinang hkum jasan jaseng ai lam galaw la ngut ai hpang e rai na re (dj. 55).

12:3 *Mura nardu sau hkan masum.* N dai gaw dīng dung India maga kaw tu ai tsi hpun myu mi ka w na galaw da ai manam pyaw ai baw sau rai nga ai. Mari gaw, lagaw gashin ai lit hpe la ai mayam a shara kaw nga nna dai Madu a lagaw hpe manam pyaw ai sau hte gashin ya ai rai nga ai.

12:5 *Gumhpraw lap masum tsa.* Denari masum tsa re. N chyang sa shang ai wa a matu laning mi tup na shabrai hte bung ai.

12:6 *gumphpraw jan jum ai wa.* Yuda Iskarut gaw shanhte a hpung hta gumhpraw jum ai kunhting rai nga ai. N dai Mungga hpe ka ai Yawhan hku nna Yuda gaw myit n san ai wa re hpe asan sha mu wu ai.

12:7 *Mari hku nna Yesu a lagaw e nam man chya ya ai lam gaw, Yesu a lup makoi ai shani a matu tau nna shang lawm ai lam rai nga ai (Dai a ten hta si mang lup makoi ai hta manam pyaw ai sau lang ma ai).*

- 10 Dai mǎjaw hkinjawng agyi ni gaw Lazaru hpe mung sat kau na· nga nna bawng nga ma ai: 12:10 Lk. 16:31
- 11 Kǎning rai nme law· shi a lam mǎjaw Yuda mǎsha law law wa pru sa wa nna· Yēsu hpe kam sham ma ai. 12:11 Yh. 11:45; 12:18
- 12 Dai h pang shǎni ē Yēsu gaw Yerusalem mǎre de sa wa ra ai hpe· dai poi de du sa ai shǎwa mǎsha law law ni na jang· 12:12 Mt. 21:8; Mk. 11:8; Lk. 19:35, 36
- 13 Shanhtē gaw namhtan hpun lǎkung ni daw lang nna shi hpe sa tau la let· Hawsanna: Dai Mǎdu a amyng hte du sa ai wa ngu ai· Israela a hkawhkam gaw· a nga u ga law· nga nna gǎru ma ai. 12:13 Sh.K. 118:25, 26
- 14 Shǎloi Yēsu gaw lawze kǎsha mu nna jawn wu ai: dai gaw· 12:14 Mt. 21:7
- 15 Ziun shǎyi sha ē· hkum hkrit ēt; Yu u· na a hkawhkam gaw Lawze kǎsha jawn nna du sa ra ai· nga nna ka da ai hte mǎren rai nga ai. 12:15 Zehk. 9:9
- 16 Dai lam ni hpe shawng ē gaw shi a sǎpe ni n chye ma ai: rai ti mung· Yēsu gaw hpung shing kang lu la ai h pang ē she· shi hpe shǎang nna shing nga ka da ai mung· dai hku raw shanhtē shi hpe dī mu ai mung· dum chyē ma ai. 12:16 Lk. 18:34; Yh. 7:39; 14:26
- 17 Dai lam byin ai gaw· Lazaru hpe lup kǎta na shǎga nna· si ai kaw na shǎrawt la ai shǎloi e· shi hte rau nga ai shǎwa mǎsha ni ē sakse hkam ya ai rai nga ai.
- 18 Dai lam mǎjaw mung· shǎwa mǎsha ni shi hpe sa tau ai rai nga ai: kǎning rai nme law· shi dai lǎmik kumla mǎdun dan ai gaw· shanhtē na ma sai. 12:18 Yh. 12:11
- 19 Dai rē ai mǎjaw Hparishe ni gaw· Nanhte kǎning mung n dī lu mā nit dai gaw· yu mu; gǎja wa mungkan ting shi kaw hkan mat wa mā sai· nga nna shǎda da tsun shǎjang ma ai. 12:19 Yh. 11:47, 48
- 20 Dai poi a lǎman ē naw ku na nga· lung wa ai ni hta Heleni mǎsha nkau mi lawm ma ai. 12:20 Kasa 17:4; 1 Hk. 8:41, 42; Kasa 8:27
- 21 Dai ni gaw Galile mung na Betsaida mǎre mǎsha Hpilip kaw sa nna· Hkau ē· anhtē gaw Yēsu hpe hkrum mǎyu ga ai· ngu nna tsun mu ai. 12:21 Yh. 1:44
- 22 Shǎloi Hpilip gaw Andre hpe sa tsun nna· Andre yan Hpilip gaw Yēsu hpe sa tsun dan mu ai.
- 23 Dai rai nna Yēsu gaw· Mǎsha Kǎsha a hpung shing kang dan hkung na ahkyng du wa ra ai: 12:23 Yh. 13:32; 17:1
- 24 Nanhtē hpe ngai gǎja wa teng teng tsun ma de ai gaw· Mam nhkyep gaw ga hta hkrat nna· n hten mat yang gaw· lǎngai sha a rai nga ai: hten mat yang she· asi law law si wa ai. 12:24 1 Kor. 15:36

12:13 *Hawsanna*. Yu. Mahte 21:9.

12:14-15 N dai gaw Zehkaria 9:9 hta ka da ai hte maren rai nga ai.

12:16 *Shi hpe shaang nna shing nga ka da ai*. Yesu a sape ni Yesu si ai h pang Hebre ga hku nna ka da ai mungga hta a tsawm sha bai sawk yu ma ai.

12:20 *Heleni* masha n kau mi Yuda nawku htung hpe yu sharawng ma nna, Yuda ni a tara jawng hkan e, lu sha poi ni hkan shang lawm ma ai. Raitim, shahte gaw kam sham ngut sai ni gaw rai n rai ma ai.

12:23 *A hkyng du wa ra ai*. Madu Yesu Shi a amu lamang madung hpe galaw sa na ahkyng du sai ngu ai re. Dai gaw, Shi a si hkam na hte bai hkrung rawt na aten rai nga ai. N dai lam ni gaw, dai Madu a magam hta a hkyak htum lam ni rai nga ai.

25 Tinang a asak lähpawt ai wa gaw äsak sum na ra ai: ndai mungkan ga ē tinang asak hpe n dawng ai wa chyawm gaw· htani htana na asak lu la hkra· tinang a asak hpe mākawp ai tai na ra ai.

12:25 Mt. 10:39;
16:25; Mk. 8:35; Lk.
9:24; 17:33

26 Nyē a amu gun hpai ai wa rai yang gaw· nyē a hpang hkan nang ru ga: ngai nga ai shāra ē· nyē a shāngun ma mung nga na ra ai; nyē a amu gun hpai ai wa rai yang gaw· nyē Wa dai wa hpe shāgrau na ra ai.

12:26 Yh. 14:3;
17:24; 1 Htes. 4:17

27 Ya ngai myit ru nga nngai: ngai kāning ngu tsun na i? Wa ē· ndai ahkying hta na ngai hpe hkye hkrang la e: ning ngu yang mung ndai lam a mājaw she· ndai ahkying de ngai du wa ni ai:

12:27 Mt. 26:38, 39;
Lk. 12:50; Yh. 13:21;
18:37; Lk. 22:53

28 Wa ē· na a mying ningsang hpe sha shāgrau u law· nga nna shan hpe tsun wu ai. Shāloi samsing lāmu de na ga nsen gaw· Ngai shāgrau se ai· bai naw shāgrau na we ai· nga nna· ngoi pru wa ai.

12:28 Mt. 3:17

29 Dai yang ē tsap hpawng nga nna· dai lam na ai ni gaw· Mu ngoi nga ai· nga ma ai: nkau mi mung· Lāmu kāsa shi hpe sa tsun ai rai nga ai· nga ma ai.

30 Yēsu gaw· Nsen ndai gaw nyē a mātu ngoi pru ai n rai· nanhtë a mātu māra rai nga ai.

12:30 Yh. 11:42

31 N dai mungkan ga gaw· ya jeyang ai hkrum nga ai: ndai mungkan Du wa gaw· ya shinggan de shāden kau ai· hkrum na rai wa sai.

12:31 Mt. 12:29; Lk.
10:18; Yh. 14:30;
16:11; Kasa 26:18; 2
Kor. 4:4; Ehp. 2:2;
6:12

32 Ngai chyawm gaw ga nna shārawt tawn da ai hkrum jang· ngai māsha yawng hpe· ngai hpang de gang la na we ai· ngu nna htan mu ai.

12:32 Yh. 3:14; 8:28;
Rom. 5:18; Heb. 2:9

33 Shing nga ai gaw· shi si hkam na kumla mādun nna· tsun ai rai nga ai.

12:33 Yh. 18:32

34 Dai nga ai mājaw shāwa māsha ni gaw· Hkristu gaw htani htana a grin nga na rē ai· nga nna she tāra laika hta rawng ai anhtë na yu ga ai: dai rē ai mi· nang gaw· Māsha Kāsha shārawt da ai hkrum lu na ra ai· nga ai gaw· hpa nga ai rai lit ta? Māsha Kāsha dai gaw· kādai wa mi rai ta? ngu nna shi hpe htan mu ai.

12:34 Sh.K. 89:36,
37; 110:4; Esal. 9:7;
53:8; Ezek. 37:25;
Dan. 2:44; 7:14, 27;
Mihk. 4:7

35 Dai rai nna Yēsu gaw· Dai nhtoi gaw nanhtë hta loi hkring mi sha naw nga na sai: dai nsin gaw nanhtë hpe n lep myit ga· nanhtë hta nhtoi naw nga yang hkawm sa mu: nsin ē hkawm sa ai wa gaw tinang gāde sa wa ai mung· n chyē wu ai.

12:35 Yh. 1:9; 8:12;
9:5; 11:10; 12:46;
Yer. 13:16; Ehp. 5:8;
1 Yh. 2:11

36 Nanhtë hta nhtoi naw nga nga yang· nhtoi a kāshu kāsha ni tai lu myit ga· nhtoi hpe kam sham nga mu· ngu nna shanhtë hpe tsun mu ai. Yēsu gaw ndai ga tsun ngut jang pru nna· shanhtë kaw na mākoi mat nga ai.

12:36 Lk. 16:8; Ehp.
5:8; 1 Thes. 5:5; 1
Yh. 2:9, 10, 11; Yh.
8:59; 11:54

12:28 *We e, na a mying ningsang hpe sha shagrau u law.* N dai lam gaw ten shagu na anhte a myit masa nan rai ra nga ga ai. Grau nna yak hkak kyin dut ai lam ni law la ai aten hta Karai Kasang a mying ningsang hpe shagrau lu na matu ahkyak la nga ai.

12:31 *N dai mungkan ga gaw, ya je yang ai hkrum nga ai.* Yesu a wudang gaw, n kam n sham ai ni ma hkra hpe tara dara ai de du shangun ai re hta n ga, Tsadan wa hp e awng dang kau ai ningpawt mung rai nga ai.

12:32 *Ngai chyawm gaw wudang hta sharawt tawn da ai hkrum jang, Ngai masha yawng hpe, Ngai hpang de gang la na we ai.* Shi a hkye hkrang la ai chyeju tara hpe Yuda masha ni hta n ga, Heleni masha ni hte mungkan masha ni yawng hte lu la mai na rai nga ai.

12:34 *Dai shawa masha ni gaw samsing na du sa ai Karai a Kasha nga ai mi sat kau hkrum na matu sharawt da ai hkrum na ngu ai hpe lang ta n myit hkawn hkraw ma ai.*

- 37 Lämik kumla ndai htê wa shanhtê a man ê shi mädun dan mu ti mung.
- 38 2Mädu e· anhtê tsun ai shi ga hpe kädai kam ya a ta? Dai Mädu a läta mung kädai kaw dan yu a ta? nga nna myihtoi Esaia tsun ai ga dik wa na re ai mäjaw-shanhte gaw shi hpe n kam ma ai. 12:38 Esai. 53:1; Rom. 10:16
- 39 Bai Esaia tsun ai hta· shanhtê myi ê n mu· myit mäsin hte n chyê na nna· Ngai shanhtê hpe n shamai mai gaw· Myit n käyin lu mu ga·
- 40 Shanhtê a myi hpe shi mägap ya nna· Shanhtê a myit mäsin hpe mung shäja ya wu ai· nga ai ga mäjaw· shanhtê n kam n sham lu ma ai. 12:40 Esai. 6:9, 10; Mt. 13:14
- 41 Esaia gaw shi a hpung shingkang mu lu ai rai nna· shi a lam shing nga tsun ai rai nga ai. 12:41 Esai. 6:1
- 42 Rai ti mung· du ni hta pyi law law wa shi hpe kam sham shäjang ma ai: dai rai ti mung· Tära jawng na shäpraw kau na hpe tsang nna· Hparishe ni a jaw ê n yin hkraw ma ai: 12:42 Yh. 7:13; 9:22
- 43 Käning rai nme law· Kärai Käsang kaw na arawng sädang lu la na hta· mäsha kaw na arawng sädang lu la na hpe· grau ra ma ai. 12:43 Yh. 5:44
- 44 Bai Yêsu jähtau nna tsun ai gaw· Ngai hpe kam sham ai wa gaw· ngai hpe kam sham ai n rai; ngai e shängun dat ai wa hpe kam sham ai rai nga ai. 12:44 Mk. 9:37; 1 Pet. 1:21
- 45 Ngai hpe mäda mu ai wa gaw· ngai e shängun dat ai wa hpe mäda mu ai rai nga ai. 12:45 Yh. 14:9
- 46 Ngai hpe kam sham ai yawng htê gaw· nsin hta n rawng nga mu ga· ngu nna nhtoi tai let· ngai mungkan ga de du sa ring ngai. 12:46 Yh. 3:19; 8:12; 9:5, 39; 12:35, 36
- 47 Nyê a ga na la nhtawm· n hkan nang ai wa kädai hpe mung ngai jëyang na n rai: käning rai nme law· mungkan ga hpe jëyang na ngu nna· ngai du sa nngai n rai· mungkan ga hpe hkye la na she sa nngai. 12:47 Yh. 3:17; 5:45; 8:15, 26
- 48 Ngai hpe n hkap la ai hte nyê a ga n hta la ai wa hpe· jëyang na mädu käga mi nga ai: ngai tsun ai mung ga ê nan· hpang jähtum na nhtoi hta· dai wa hpe jëyang na ru ai. 12:48 Lk. 10:16; Tara J. 18:19; Mk. 16:16
- 49 Ngai chyawm gaw nyê myit hte tsun ai n rai; ngai käning ngu shärin shäga na gaw· ngai hpe shängun dat ai· nyê Wa ê mätsun jaw dat ni ai. 12:49 Yh. 8:38; 14:10; Tara J. 18:16
- 50 Shi a ga mätsun gaw htani htana na asak rai nga ai· ngai chyê nga nngai: dai rê ai mäjaw· ngai tsun mätsun gaw· nyê Wa ê hkang dat ai hte mären she· ngai tsun nngai law· ngu wu ai.

13

- 1 Ya dai Shälai wa poi gärai n du yang· Yêsu gaw ndai mungkan ga nna· shi 13:1 Mt. 26:2; Yh. 12:23; 17:1, 11

12:37-50 N dai daw kaji ni hta Madu Yesu masha law law a man e galaw sa ai magam bungli hpe ginchyum nna ka da ai re hta n ga, Shi hpe n hkap la ai ni gaw Kawa Karai Kasang hpe n hkap la ai hte bung ai re hpe ka da nga ai.

12:38-41 N dai hta lang da ai mungga ni gaw Esaia laika 53:1; 6: 9-10 kaw na rai nga ai. Esaia mu lu ai hpung shingkang gaw *Shi a* (Yesu Hkristu) a hpung shingkang nan rai nga ai. Shing nga ai lachyum gaw, Yesu Hkristu Shi nan Karai Kasang (Yahweh) rai nga ai, ngu ai ga re.

12:47 *Ngai jëyang na n rai*. Yawhan 9:39 a matsing hpa kaw bai yu la ga.

13:1 *Jahtum nhtoi du hkra*. A ding tawk htai ga nga yang, Shadawn shadang htum hkra, hpang jahtum du hkra ngu ai re.

a Kāwa hpang de htawt wa na ahkying du wa sai· chye wu ai rai nna· mungkan ga ē nga ai shi a māsha ni hpe tsaw ra nga ai rē ai hte mären· jāhtum nhtoi du hkra shanhtē hpe tsaw ra mu ai.

2 Shāna shat sha nga yang· gumlau Nat gaw Simun a kāsha Yuda Iskarut a kraw kāta ē shi hpe ap kau na· hpaji daw bang ya boi nu ai rai nna· 13:2 Lk. 22:3; Yh. 13:27

3 Yēsu gaw Kāwa ē shi a lāta de nga yawng nga pra ap ya nu ai mung· Kārai Kāsang kaw na shi pru sa nna· Kārai Kāsang hpang de bai wa na rai nga ai mung· chyē wu ai mājaw· 13:3 Mt. 11:27; 28:18; Yh. 3:35; 8:42; 16:28; 17:2; Kasa 2:36; 1 Kor. 15:27; Heb. 2:8

4 Shat sha nga ai kaw na shi rawt nna· shi a pālawnng kāba raw kau nhtawm· hpajet lāngai mi la nna nshang ē kyit wu ai. 13:4 Lk. 22:27; Hpil. 2:7, 8

5 Dai hpang angdung hta ntsin bang la nna· sāpe ni a lāgaw hpe kāshin ya nhtawm· shi kyit ai hpajet hte kāsut kau ya ya di mu ai.

6 Shing rai Simun Petru kaw du yang· dai wa gaw· Mādu ē· nang wa mi ting· nyē a lāgaw kāshin na n ni? hkap ngu wu ai. 13:6 Mt. 3:14

7 Yēsu gaw· Ngai gālaw ai lam nang ya n chyē ti mung· hpang de she chyē na rin dai· ngu nna shi hpe htan wu ai. 13:7 Yh. 13:12

8 Petru gaw· Nyē a lāgaw· hpe nang gāloi mung n kāshin lu na ndai· bai ngu wu ai. Bai Yēsu gaw· Ngai nang hpe n kāshin lu yang gaw· nang ngai hte n seng ndai· ngu nna shi hpe tsun wu ai. 13:8 Yh. 3:5; 1 Kor. 6:11; Ehp. 5:26; Tit. 3:5; Heb. 10:22

9 Shāloi Simun Petru gaw· Mādu ē· nyē lāgaw sha n rai· lāta hte abaw mung kāshin ya rit· bai ngu wu ai.

10 Yēsu gaw· hka shin ngut sai wa gaw· lāgaw hta kāga· hpa kāshin shāra n nga sai· dai wa a hkum ting gāw san seng nga sai· nanhtē mung san seng nga myit dai· rai ti mung· nanhtē yawng wa n rai· ngu wu ai. 13:10 Yh. 15:3

11 Kāning rai nme law· shi hpe ap kau na wa kādai rē ai gaw· shi chyē da wu ai· dai rē ai mājaw· Nanhtē yawng wa san seng myit dai n rai· ngu nna tsun wu ai. 13:11 Yh. 6:64

12 Shing rai shanhtē a lāgaw kāshin ya ngut nna· shi a palawnng kāba la hpun nhtawm· bai dung nga let shi gaw· Ya nanhtē hpe ngai gālaw ai lam· nanhte chye da mu ni?

13 Nanhtē ngai hpe· Sāra nga nna mung· Mādu nga nna mung· hkungga myit 13:13 Mt. 23:8, 10; Lk. 6:46; 1 Kor. 8:6; 12:3; Hpil. 2:11

13:3-11 N dai lagaw gashin hkrang shala madun ai lam gaw, shagrit shanem ai lam hpe ta tut hkrang madun let sharin ya ai lam rai nga ai. N dai lam hta Hkrsitu gaw Shi hkum hpe shagrit kau ai lam hpe asan sha madun dan nga ai. Kaja wa nga yang, n dai gaw Mayam ni galaw ai baw amu rai nga ai raitim, Madu Yesu gaw Shi hkum Shi shagrit kau nna, mayam a hking dagraw let, masha wa hpe daw jau na matu du sa ai ngu ai hpe kasi madun ai rai nga ai (Mk. 10:45).

13:8 Petaru hku nna Hkristu shi a lagaw gashin wa ai hpe ban hkum ai lam gaw, ai n htuk dum ai majaw rai nga ai. Raitimung, Dai Madu hpe nan dai zawn n galaw shangun ai lam gaw, jasan jaseng ai lam n hkam la lu na ngu ai lachyum pru wa ai.

13:10 Hka shin ngut sai wa gaw, lagaw hta kaga, hpa kashin shara n nga sai. A ding tawk tsun ga nga yang, hka shin ngut sai wa gaw lagaw kashin ai hta lai nna, kaga mi hkum ting bai kahtap kashin n ra ai. Kaja wa tatut hta mung, hka shin ngut sai wa gaw shinggan de hkawm nna n ta de bai wa jang lagaw hta kap wa ai n hpu ni hpe kashin kau na matu sha ra nga ai. Dai hte maren, anhte a wenyi asak hkrung lam hta mung kalang myi yubak hta na raw dat kau hkrum ngut ai hpang asak hkrung lam hta bai shut hpyit ai marang e hkye hkrang la ai lam bai sum sai ngu n mai sawn la nga ai. Shi a shut hpyit ai mara a matu Karai Kasang kaw kaja wa myit malai lu let yubak hpe hpyi nem tawng ban na matu sha a hkyak nga ai.

dai: dai hte mären ngai rai nga nngai mājaw, nanhtē a ga mung rai la sai.

14 Dai rai nna. Mādu mung, Sara mung rai da ninglen, ngai pyi nanhtē a lāgwaw kāshin nngai rai yang gaw, nanhtē mung, nanhtē shāda a lāgwaw mai kāshin myit dai. 13:14 Lk. 22:27; Rom. 12:10; Gal. 6:1, 2; 1 Pet. 5:5

15 Nanhtē hpe ngai gālaw ai zawn, nanhtē mung hkan gālaw myit ga, ngu nna ngai nanhtē a mātu kāsī kāmang tawn da ni ai. 13:15 Mt. 11:29; Hpl. 2:5; 1 Pet. 2:21; 1 Yh. 2:6

16 Ngai nanhtē hpe gāja wa teng teng tsun mā de ga. Māyam wa gaw mādu hta grau ai n rai, kāsā mung shāngun dat ai wa hta grau ai n rai: 13:16 Mt. 10:24; Lk. 6:40; Yh. 15:20

17 Ndai lam ni hpe nanhtē chyē nna, dai hpe hkan shatup myit yang gaw, nanhtē a lu myit dai. 13:17 Yk. 1:25

18 Nanhtē yawng hpe shāang nna ngai tsun nngai n rai: ngai lāta la ai ni hpe gaw, ngai chyē da we ai: rai ti mung, Nyē a shat sha ai wa gaw, shi a lāhtin hte ngai hpe shingdit nngai, nga nna ka da ai ga shādik na a mājaw rai nga ai. 13:18 Sh.K. 41:9; Mt. 26:23; Yh. 13:21

19 Dai lam byin pru ai shāloi, ngai dai wa rai nga nngai gaw, nanhtē kam sham myit ga, ngu nna gārai n byin yang na tau tsun māgang da mā de ai. 13:19 Yh. 14:29; 16:4

20 Ngai nanhtē hpe gāja wa teng teng tsun mā de ai gaw. Ngai shāngun dat ai wa e hkap la ai wa gaw, ngai hpe hkap la ai, rai nga ai: ngai e hkap la ai wa mung, ngai hpe shāngun dat ai wa e hkap la ai, rai nga ai, ngu nna shanhtē hpe tsun wu ai. 13:20 Mt. 10:40; 25:40; Lk. 10:16

21 Yēsu gaw shing nga tsun ngut jang, shi a myit hta yawng la ai hte. Ngai nanhte hpe gāja wa teng teng tsun nngai gaw. Nanhtē hta na mārai lāngai mi, ngai hpe ap kau na myit dai, ngu nna sakse hkam nga ai. 13:21 Mt. 26:21; Mk. 14:18; Lk. 22:21; Yh. 12:27; Kasa 1:17; 1 Yh. 2:19

22 Dai rai nna sāpe ni gaw, kādai hpe shāang nna tsun ai mung n chyē mu ai mājaw, myit ung ang ai hte shāda da māda hkat ma ai.

23 Shāloi Yēsu tsaw ra ai sāpe lāngai mi gaw, sha ku mākau ē, Yēsu a lāhpyen hta hkrawn taw nga ai rai nna. 13:23 Yh. 19:26; 20:2; 21, 7, 20, 24

24 Simun Petru gaw, Shi kādai hpe shāang nna tsun ngā a ta, anhtē hpe tsun dan mi, ngu nna dai sāpe hpe dingsi tsun wu ai.

25 Shāloi dai sāpe gaw, Yēsu a lāhpyen de kāyin shāmyet nna. Mādu ē, kādai māhtang rai ta? ngu nna san wu ai.

26 Dai rē ai mājaw Yēsu gaw. Ngai muk n-gup mi tasing nna jaw ai wa rai na rē ai, nga nhtawm, dai muk n-gup mi tasing la nna. Simun Iskarut a kāsha Yuda hpe jaw wu ai.

27 Dai wa dai muk n-gup mi la sha ngut jang, Satan gaw shi hta shang nu ai. 13:27 Lk. 22:3; Yh. 6:70

13:14 *Nanhte mung, nanhte shada a lagaw mai kashin myit dai.* N dai hkrang shapraw madun ai lam gaw, mara raw dat hkat ra ai lam hte mung seng nga ai majaw, anhte shada da tinang hkum hpe shagrit shayawm kau nna manang wa n tsa mara raw dat kau ya ra ai lam sharin ya nga ai (Mt. 5:23-24; Ehpe. 4:32).

13:18 *Ka da ai ga.* Sh.K. 41:9 hpe madi madun nga ai.

13:19 *Ngai dai wa.* Sh.K. 41:9 hku nna madi madun da ai wa hpe ngu ai re.

13:20 *Ngai shangun dat ai wa ngu ai gaw dj.* 16 hta tsu n ai hte maren kasa ni hpe ngu ai rai nga ai.

13:23 *Yesu tsawra ai sape langai mi.* Tsun mayu ai gaw, Yawhan hpe ngu ai re.

13:26 *Muk n gup mi.* Dai aten hta Sinpraw daw na lu sha poi ni hta n ta madu wa hku nna manam ni hta na langai wa mi hpe muk n gup mi hta jaw ai gaw grau nna hku hkau ai masat rai nga ai. Yesu Hkristu hku nna Yuda Iskarut hpe Shi a tsawra myit madun ai hku nna galaw sa ai re.

Dai rē ai mājaw· Yēsu gaw· Nang gālaw ra ai amu lau lau gālaw u· ngu nna shi hpe tsun wu ai.

28 Hpa mājaw shi e shing nga tsun ai gaw· sha ku mākau ē dung nga ai ni hta· kādai mung n chyē ma ai.

29 Kāning rai nme law· Yuda gaw gumhpraw jan jum ai wa rai nga ai mājaw· Yēsu gaw shi hpe· Poi na mātu anhtē lang ra ai sa māri u· nga sam ai· nga nna mung· shing n rai· Mātsan māyan ni hpe lāma ma sa jaw u· nga sam ai· nga nna mung· shanhtē hta nkau mi myit ma ai.

13:29 Yh. 12:6

30 Yuda gaw dai muk n-gup mi la sha nhtawm· shāloi jang pru mat wa ai: dai shāloi gaw shāna nsin rai nga ai.

31 Dai wa pru mat wa ai hpang Yēsu gaw· Māsha Kāsha gaw· ya hpung shing kang dan hkung nga ai rai nna· Kārai Kāsang mung Māsha Kāsha a hkum hta hpung shing kang dan hkung nga ai:

13:31 Yh. 12:23;
14:13; 1 Pet. 4:11

32 Kārai Kāsang gaw shi hkum nan Māsha Kāsha a hpung shing kang shāpraw ya na wu ai: rai sa· gāde n na yang shi hpe hpung shing kang shāpraw ya na ra ai.

13:32 Yh. 17:1, 4, 5,
6; 12:23

33 Ngai sha ni ē· ngai nanhtē hte hkring mi naw nga na nngai. Nanhtē ngai hpe tam na mā rin dai: Ngai wa ai shāra de mung nanhtē n du lu na myit dai· ngu nna Yuda māsha ni hpe ngai tsun ai hte mären· nanhtē hpe mung ngai tsun dan mā de ai.

13:33 Yh. 7:34; 8:21

34 Nanhtē shāda da tsaw ra nga mu· ngu nna tāra ningnan ngai nanhtē hpe jaw da mā de ai: ngai nanhtē hpe tsaw ra mā de ai zawn· nanhtē mung shāda da tsaw ra nga na rai myit dai.

13:34 Jaw. 19:16;
Yh. 15:12, 17; Ehp.
5:2; 1 Hles. 4:9; Yk.
2:8; 1 Pet. 1:22; 1
Yh. 2:7, 8; 3:11, 23;
4:21

35 Shing rai nanhtē shāda tsaw ra ai myit rawng nga myit yang gaw· nanhtē nyē a sāpe ni rai nga myit dai gaw· māsha yawng māyawng chyē lu na ma ra ai· ngu mu ai.

13:35 1 Yh. 2:5; 4:20

36 Simun Petru gaw· Mādu ē· nang gāde sa mat wa na n ta? ngu nna Yēsu hpe san wu ai. Yēsu gaw· Ngai sa wa ai shāra de· nang ya n hkan lu na ndai· hpang de she hkan nang lu na rin dai· ngu nna htan wu ai.

13:36 Yh. 21:18; 2
Pet. 1:14

37 Bai Petru gaw· Mādu ē· ngai nang hte rau hpa rai ya n hkan lu na rai ta? Na a mājaw nyē a asak ngai nawng kau ya na we ai· ngu wu ai.

13:37 Mt. 26:23, 34,
35; Mk. 14:29, 30,
31; Lk. 22:33, 34

38 Bai Yēsu gaw· Nang wa nyē a mājaw· na asak nawng kau na wu ni? Nang hpe ngai gāja wa teng teng tsun de ga· U gārai n goi yang· nang ngai hpe māsum lang nyet kau na rin dai· ngu nna shi hpe htan wu ai.

13:30 *Shana n sin rai nga ai.* Dai “ahkying”, Hkristu, mungkan a ninghtoi la lai wa ai, ningsin hpe up ai wa a ats am gaw Shi hpe hting grim la ai aten gaw shana ningsin e hpang wa sai.

13:31-32 *Yesu a si hkam ai lam gaw Kawa Karai Kasang shangun dat ai Hkristu re lam shadan ai hte, Kawa a hpung shing kang hpe mung shadan ai lam rai nga ai (dj. 31).* Shi a hkrung rawt ai hta, Kawa Karai Kasang gaw Hkristu Shi a hpung shing kang hpe shadan ya nna Shi a tsun mat wa ai lam ni hpe shangang shagrin ya wu ai (dj. 32).

13:34 *Tsawra ra ai lam gaw, hkangda ai tara ningnan n rai nga ai, rai timung, tara ningnan ngu ai gaw Hkristu a tsawra myit zawn re, manang wa a matu asak pyi nawng kau gawi hkra re tsawra myit hte manang wa hpe chye tsawra ra ai lam re (Jj. 19:18 hte shingdaw ga nga yang, hpungda madang gaw “na a hkum hte maren”).*

13:35 *Masha yawng mayawng chye lu na mara ai.* Sape ni a rap ra ai tsawra myit gaw kaga masha ni a matu Hkristan ni a makam masham lam hpe grau nna san sagawn wa mayu shangun ai lam majing rai wa ai.

14

- 1 Nanhtē myit hkum ru myit: Kārai Kāsang hpe kam mu· ngai hpe mung kam mi. 14:1 Yh. 14:27; 16:3, 22
- 2 Nyē Wa a nta ē nga shāra law law nga ai; dai n nga yang gaw· N nga· ngu nna ngai n tsun ai· nga na n rai: kāning rai nme law· nanhtē a mātu nga shāra lājang na she· ngai wa na nngai. 14:2 Yh. 13:33, 36
- 3 Shing rai ngai wa nna· nan htē a mātu nga shāra lājang da nhtawm· ngai nga nga ai shāra ē nanhtē mung nga lu hkra· ngai bai sa nna· nanhtē hpe ngai hpang de woi la na mā de ai. 14:3 Yh. 12:26; 14:18, 28; 17:24; Kasa 1:11; 1 Thes. 4:17
- 4 Ngai sa wa ai shāra de du ai lam nanhtē chyē nga myit dai· ngu mu ai.
- 5 Shāloi Htawma gaw· Mādu ē· nang gāde sa wa na pyi· anhtē n chyē ga ai mi· lam kāning rai chyē ga ta? ngu nna shi hpe tsun wu ai.
- 6 Yēsu gaw· Lam gaw ngai rai nga nngai· teng man ai hte asak mung· ngai rai nga nngai: ngai hta nna n rai yang gaw· kādai mung nyē Wa kaw n du wa lu ai. 14:6 Heb. 9:8; Yh. 1:4, 17; 11:25; 8:32; 10:9
- 7 Nanhtē ngai hpe chyē mā nit dai rai yang gaw· nyē Wa hpe mung chyē na ma nit dai: ya kaw nna nanhtē shi hpe chyē mā nit dai· mu mung mu mā nit dai· ngu nna shi hpe tsun wu ai. 14:7 Yh. 8:19
- 8 Hpilip mung· Mādu ē· Wa hpe anhtē e mādun mi· shāloi anhtē myit dik na ga ai· ngu wu ai.
- 9 Yēsu gaw· Hpilip ē· ngai nanhtē hte nde nlaw na hkra nga nga sā ti mung· nang ngai hpe n chyē n ni? Ngai hpe mu yu ai wa gaw· Wa hpe mu yu nu ai: dai rē ai mi· Wa hpe anhtē e mādun mi· nga nna hpa rai tsun n ta? 14:9 Yh. 12:45; Kol. 1:15; heb. 1:3
- 10 Ngai gaw Wa hta nga nngai mung· Wa gaw ngai hta nga nga ai mung· nang n kam n ni? ngai nanhtē hpe tsun ai ga gaw nyē a myit hte ngai tsun ai n rai: ngai hta rawng ai nyē a Wa gaw· shi a amu gālaw nga ai. 14:10 Yh. 5:19; 7:16; 8:28; 10:38; 12:49; 17:21, 23
- 11 Ngai gaw Wa hta nga nngai mung· Wa gaw ngai hta nga nga ai mung· kam sham nga mi: dai n rai yang gaw· dai amu ni hpe tau yu nna pyi· kam sham nga mi. 14:11 Yh. 5:36; 10:38
- 12 Nanhtē hpe ngai gāja wa teng teng tsun mā de ai gaw· Ngai hpe kam 14:12 Mt. 21:21; Mk. 16:17; Lk. 10:17

14:1 Hkristu gaw Shi a sape ni kaw na hka mat wa ra aten hta shanhte hpe laksan n gun jaw da ai lam hpe n d ai daw kaba hta ka da nga ai. Dai n gun jaw ga hta, Kawa Karai Kasang a n ta hta nga shara jaw da sai lam (dj. 2), Shi bai yu sa na lam (dj. 3), grau kaba ai amu lu galaw na re lam (dj. 12), kyu hpyi yang madat ya na re lam (dj. 14), Chyoi pra ai Wenyi hpe jaw dat na lam (dj. 16), hte simsa ai ngu ai sinli wunli hpe jaw da sai lam (dj. 27) ni lawm nga ai. *Kam sham nga mi, ..., kam sham nga mi.* N dai daw kaba gaw kam sham ai lam hte seng nna madung dat ka da nga ai.

14:2 *Nta.* N dai ga hkum hte bung pre ai lachyum hpe dj. 23 hta hpawng de ai shara hku nna lang da ai hpe mu lu ai.

14:3 *Ngai bai sa nna.* mung yu; 1 Htes. 4:13-18. N dai gaw Chyoi Pra ai Wenyi yu sa wa na hpe tsun ai n re hta n ga kam sham ai ni a si wa ai lam hpe tsun da ai mung n rai nga ai. N dai gaw Madu Yesu Shi hkum nan bai du sa na lam hpe tsun da ai lam rai nga ai.

14:6 Kawa Karai Kasang hpang de du na lam law law n nga ai. Lam gaw langai sha nga ai rai nna, dai gaw Yesu rai nga ai (Ks. 4:12).

14:9 *Ngai hpe mu yu ai wa gaw, Wa hpe mu yu nu ai.* Yu; 1:18.

14:12 *Dai hta grau kaba ai amu.* Grau kaba ai ngu ai hta mungkan ting hte shadang nna kabu gara ai shiga hkaw tsun wa lu ai lam hte, wenyi hte seng ai hkye la ai lam lu la ai masha law law hpe Madu Yesu a hkum hkrang rai nga ai

sham ai wa gaw· ngai gǎlaw ai amu lu gǎlaw na ra ai; dai hta grau kǎba ai amu mung· lu gǎlaw na ra ai; kǎning rai nme law· ngai gaw Wa hpang de wa na ngai.

13 Shing rai· Wa gaw Kǎsha a mǎrang e hpung shingkang lu la hkra· nyē a amying gang nna· nanhtē hpyi mahpyi· ngai mǎdat ya na ngai.

14:13 Mt. 7:7; 21:22; Mk. 11:24; Lk. 11:19; Yh. 15:7, 16; 16:23, 24; Yk. 1:5; 1 Yh. 3:22; 5:14

14 Nanhtē nyē a amying gang nna· ngai kaw lǎma ma hpyi myit yang· hpyi ai hte mǎren ngai mǎdat ya na ngai.

15 Nanhtē ngai hpe tsaw ra myit dai rai yang gaw· nyē a ga mǎtsun hkan shǎtup na myit dai.

14:15 Yh. 14:21, 23; 15:10, 14; 1 Yh. 5:3

16 Ngai mung Wa kaw hpyi nna· Wa mung· nanhtē hte prat tup rau nga na mǎtu· teng man ai hte seng ai Wenyi ngu ai Shǎlan Shǎbran ai wa kǎga· nanhtē kaw shǎngun dat ya na ra ai:

14:16 Yh. 15:26; 16:7; Rom. 8:15, 26

17 Mungkan ga gaw dai Wenyi hpe n mu n chyē ma ai mǎjaw· n hkap la lu ma ai: nanhtē chyawm gaw dai Wenyi hpe chye nga myit dai; kǎning rai nme law· shi gaw nanhtē hte rau rai nga ai· nanhtē hta mung rawng nga na ra ai.

14:17 Yh. 15:26; 16:13; 1 Kor. 2:14; 1 Yh. 2:27; 4:6

18 Nanhtē hpe jǎhkrai zawn ngai kau da na n rai: nanhtē hpang de ngai bai sa na ring ngai.

14:18 Mt. 28:20; Yh. 14:3, 28

19 Loi hkring mi rai jang· mungkan ga gaw ngai hpe n mu dat na nu ai: nanhtē chyawm gaw naw mu lu na mǎ rin dai: kǎning rai nme law· ngai a hkring nga nngai mǎjaw· nanhtē mung a hkring nga na mǎ rin dai.

14:19 Yh. 16:16; 1 Kor. 15:20

20 Ngai gaw nyē Wa hta nga nga nngai mung· nanhtē ngai hta nga nga myit dai mung· ngai nanhtē hta nga nga nngai mung· dai shǎni ē nanhtē chyē lu na mǎ rin dai.

14:20 Yh. 10:36; 14:10; 17:21, 23, 26

21 Nyē a ga matsun lu la nna hkan shǎtup ai wa gaw· ngai hpe tsaw ra ai wa rai nga ai: ngai e tsaw ra ai wa hpe· nyē Wa mung tsaw ra na wu ai: ngai mung dai wa hpe tsaw ra ai hte· ngai hkum nan shi e shǎdan dan na we ai· ngu nna shi hpe tsun wu ai.

14:21 Yh. 14:15, 23; 1 Yh. 2:5; 5:3

nawku hpung hta Pentikoti shani kaw nna ya dai ni du hkra woi bang wa lu ai lam ni hpe ngu ai re. N dai lam ni hpe galaw sa lu na gaw Shi a mying ningsang hta makam masham hte hpyi ai marang e rai nga ai (dj.13).

14:13 *Nye a Mying*. Madu Yesu a mying ningsan hpe kyu hpyi ai hpung dim e hkring dat hku nna sha jai lang na matu n rai. Hkristu ra sharawng ai lam dik tup wa ai hpe mu lu na matu hpyi ai hpe ngu ai re.

14:16 *Shalan Shabran ai wa kaga*. Chyoi pra ai Wenyi hpe Shalan shabran ai wa ngu ai re (Heleni hku *paraclate* nga ma ai, 14:26; 15:26; 16:7). N de a ru pawt lachyum gaw, hpaji jaw ai, shadun jahprang ai, shalan shabran ai, n gun jahpring ya ai, hpyi nem ya ai hte n gun jaw ai lam ni rai nga ai. Yesu gaw hpyi ya ai wa ngu ai hte seng nna 1 Yh. 2:1 hta mung mu lu ai. Dai hta e htinglu htinglai ya ai wa hku nna lang da nga ai. N dai daw kaji hte kaga chyum daw ni hta Hkristu gaw Chyoi pra ai Wenyi a lam hte seng nna sharin ya ai lam hta Chyoi pra ai Wenyi gaw, (1) Kam sham ai ni hta e shanu nga na re lam (dj. 16-17); (2) Sape ni hpe Shi sharin achyin ga sai lam ni hpe shadum jahprang ya na re lam (dj. 26); (3) Mungkan ga hpe yubak mara lu ai lam, ding hpring lu ai lam mung, je yang na lam mung daw dan ya na wu ai (16:7-11); hte (4) Kam sham ai ni hpe tengman ai lam mung sharin ya na rai nga ai.

14:17 *Shi gaw nanhte hte rau rai nga ai, nanhte hta mung rawng nga na ra ai*. Chyoi pra ai Wenyi gaw Ga Shaka Dingsa aten ladaw hta e mung sham shamawt shang lawm lai wa sai rai tim, Pentikoti a hpang kaw nna, kam sham ai ni a kata hta shang shanu ai lam gaw Ga Shaka Dingsa na hte tsep kawp shai nga ai. Shai hkat ai lam hta, (1) N dai gaw ding yang shanu nga ai lam re. (2) Kam sham ai ni yawng hta e maren jaw ai lam re.

14:19 *Nanhte chyawm gaw naw mu lu na marin dai*. N dai gaw hkring rawt ngut ai hpang na hpe tsun ai re.

14:21 Hkristan ni a makam masham hte seng ai magam bungli gaw tsawra myit hku nna shadan shadawng lu nga ai. Tsawra ai myit a shadawn shadang gaw, kam sham ai wa hku nna Hkristu a hkang da ai tara hpe hkan nang lu ai shadawn shadang hte bung nga ai.

- 22 Yuda Iskarut n rē ai· kāga Yuda gaw· Mădu ē· na a hkum anhtē hpe shādan dan nhtawm· mungkan ga hpe n shādan dan na gaw· hpa mājaw rai na a ta? ngu nna san wu ai. **14:22** Lk. 6:16
- 23 Yēsu gaw· Ngai e tsaw ra ai wa rai yang gaw· nyē ga măt̄sun hkan shăt̄up na ra ai: nyē Wa mung dai wa hpe tsaw ra na wu ai rai nna· an lăhkawng gaw dai wa kaw sa nna shi hte rau hpawng de nga na ga ai. **14:23** Yh. 14:15; 1 Yh. 2:24; Shing. 3:20
- 24 Ngai e n tsaw n ra ai wa gaw· nyē a ga n hkan shăt̄up lu ai: dai hta kāga· nanhtē na la lu ai mung ga gaw· nyē a ga n rai li ai· ngai hpe shāngun dat ai· nyē Wa a mung ga rai nga lu ai. **14:24** Yh. 5:19, 38; 7:16; 8:28; 12:49; 14:10
- 25 Ngai nanhtē hte rau naw nga nga yang· ga ndai ngai nanhtē hpe tsun da mā sā de ai.
- 26 Nyē Wa ē nyē a amyng hte shāngun dat na ra ai· Shālan Shābran ai wa ngu ai· Chyoi pra ai Wenyi gaw· nanhtē hpe lam măgup shārin ya nna· ngai nanhtē hpe tsun da ai ga yawng măyawng· nanhtē hpe shādum shāhprang ya na ra ai. **14:26** Yh. 2:22; 12:16; 14:16; 15:26; 16:7, 13; Lk. 24:49; 1 Yh. 2:27
- 27 Ngwi pyaw ai gaw ngai nanhtē hta da ya ma sā de ai; nyē a ngwi pyaw ai nanhtē hpe ngai jaw ma de ai: mungkan ga na ni jaw ai zawn· ngai nanhtē hpe jaw ma de ai n rai. Nanhtē myit hkum ru myit· hkrit mung hkum hkrit myit. **14:27** Hpil. 4:7; Kol. 3:15; Yh. 14:1
- 28 Ngai wa nna· nanhtē kaw bai sa na ring ngai· ngu nna ngai nanhtē hpe tsun ai gaw· nanhtē na ma nit dai: nanhtē ngai hpe tsaw ra myit dai rai yang gaw· Wa h pang de ngai wa ai mājaw· nanhtē kābu na rai myit dai; kāning rai nme law· Wa gaw ngai hta grau kāba nga ai. **14:28** Yh. 5:18; 10:30; 14:3, 12, 18; 16:16; Hpil. 2:6
- 29 Dai amu byin pru wa ai shāloi· nanhtē kam sham lu myit ga· ngu nna gārai n byin pru yang· ngai nanhtē hpe tsun da ma de ai. **14:29** Yh. 13:19; 16:4
- 30 Ya kaw nna ngai nanhtē hte ga law law n tsun lu na ni ai: kāning rai nme law· mungkan ga a Du wa gaw· du măgang ra ai: dai wa chyawm gaw nyē a ntsa ē hpa ahkang mung n lu na wu ai: **14:30** Yh. 12:31; 16:11
- 31 Rai ti mung· ngai nyē a Wa hpe tsaw ra nga nngai gaw· mungkan ga chyē lu na hte· nyē Wa ē ngai hpe măt̄sun jaw dat ai hte mären she· ngai gālaw nga nngai. Rawt mu· dai yang nna sa wa sā ga. **14:31** Yh. 10:18; Hpil. 2:8; Heb. 5:8

15

1 Ngai gaw teng man ai tsăbyi ru rai nga nngai· nyē Wa gaw tsăbyi sun

14:23 N dai hta Kawa Karai Kasang a anhte n tsa tsawra ai lam gaw, anhte Shi a mungga hpe kade madat mara ai ngu ai hta hkan nga ai.

14:26 Chyoi Pra ai Wenyi hku nna sape ni hpe Hkristu sharin achyin mat wa ai lam ni hpe bai shadum ya ai lam gaw Ga Shaka Ningnan hpe ka lu na matu grai ahkyak la ai lam rai nga ai.

14:30 Dai wa chyawm gaw Nye a ntsa e hpa a hkang mung n lu na ra ai. Satan wa gaw Hkrsitu a ntsa e dang kau lu ai lam hpa mung nnga nga ai. Shi a tsam hte Hkristu hpe hpa lam hku nna mung n gamyet da lu ai. N dai mung Hkristu gaw yubak n kap ai wa, yubak n chye ai wa re ngu ai hpe sakse madi madun ai lam rai nga ai.

15:1 Daw kaba 15 hte 16 hta e Madu Yesu a lahkawng lang na shakram mungga hpe mu lu ai. N dai daw kab a 15 hta rawng ai ginlam ni gaw, asi si ai lam hte mungkan masha ni Hkristu a sape ni hpe n dawng n yawt ai lam ni hpe mu

mādu rai nga ai.

- 2 Ngai hta asi n si ai lākung shāgu hpe gaw· shi krum kau wu ai: asi si ai lākung shāgu hpe chyawm gaw· asi grau si u ga nga· tsan kau ya wu ai. 15:2 mt. 15:13
- 3 Nanhtē chyawm gaw· ngai nanhtē hpe tsun dan ai mung ga mājaw· ya ē pyi asan apra rai mā nit dai. Ngai hta noi nga mu· ngai mung nanhtē hta noi nga na nngai. 15:3 Yh. 13:10; 17:17; Ehp. 5:26; 1 Pet. 1:22
- 4 Tsābyi lākung gaw tsābyi ru mādung hta n jung n noi yang gaw· shi chyū sha asi n si lu ai zawn· nanhtē mung ngai hta n jung n noi myit yang gaw· asi n si lu na myit dai. 15:4 Kol. 1:23; 1 Yh. 2:6
- 5 Ngai gaw tsābyi ru mādung rai nga nngai· nanhtē gaw lākung lākying ni rai nga myit dai: ngai hta noi nga nna· ngai mung dai wa hta noi nga ai rai yang gaw· dai wa gaw asi law law si wa lu ai: kāning rai nme law· ngai hte hka jang· nanhtē hpa mung n gālau lu myit dai. 15:5 Hos. 14:8; Hpil. 1:11; 4:13
- 6 Ngai hta n jung n noi ai wa gaw· lākung lākying hpe zawn kābai kau ai hkrum nna hkraw mat wa ai hte· māsha ni ē māgawn la nhtawm· wan hta kābai bang nna· hkru krawp mat ai kaw du wa ai. 15:6 Mt. 3:10; 7:19
- 7 Nanhtē ngai hta noi nga nna· nyē ga mung nanhtē hta noi nga ai rai yang gaw· nanhtē hpa hpyi māyu yang hpyi mu· hpyi ai hte mären nanhtē e mādāt ya na ra ai. 15:7 Yh. 14:13, 14; 15:16; 16:23
- 8 Nanhtē asi law law si wa ai a mājaw· nyē Wa a hpung shingkang dan hkung wa nna· nanhtē mung· nyē a sāpe ni teng na myit dai. 15:8 Mt. 5:16; Yh. 8:31; 13:35; Hpil. 1:11
- 9 Wa gaw ngai hpe tsaw ra ai zawn· ngai mung nanhtē hpe tsaw ra mā de ai: nyē a tsaw ra ai hta māju jung nga mu.
- 10 Ngai gaw nyē Wa a ga mātsun hkan shātup nna· shi a tsaw ra ai hta māju jung nga nngai zawn· nanhtē mung nyē a ga mātsun hkan shātup myit yang gaw· nyē a tsaw ra ai hta māju jung na myit dai. 15:10 Yh. 14:15, 21, 23

lu ai rai nna, daw kaba 16 hta e gaw, kam sham ai ni a zingri zing rat hkrum na lam hte Chyoi pra ai Wenyi a magam bungli a lam ni hpe mu lu ai.

15:2 *Tsan kau ya wu ai.* N dai gaw asi n si ai kam sham ai ni a hkum hkrang asak hkrung lam hpe dawm la hkrum ai, hkum hkrang si ai hpe ngu ai hku nna mung hkam la mai nga ai (1 Kor. 11:30). Shing n rai, sun madu hku nna asi law law si ai hpun rai wa hkra tsan kau ya ai zawn, kam sham ai ni a asak hkrung lam hta mung asi law law si wa na matu Karai Kasang Shi a mungga hte shadum jahprang jasan jaseng la ai lam hpe ngu ai mung rai na re ngu hkam la mai nga ai (dj. 3).

15:3 *Ngai hta noi nga mu.* N de a ga lachyum hpe Yawhan gaw I Yawhan. 3:24 “a nga nga ai” ngu ai ga hkum lang let bai wa htai tawn nga ai. Madu Yesu hta noi nga ai lam ngu ai gaw dai Madu a ga matsun hkan shatup lu ai hta she madung dat nga ai (dj. 10).

15:6 *Hkru krawp mat ai.* N dai gaw, kam sham ai ni a magam bungli hte seng nga ai. Hkristan gaw tai nga nna Hkristu hta jung noi ai lam n nga yang, Kawa Karai Kasang a myit ra sharawng ai lam ni hpe n galaw sa lu nga ai majaw shi a magam bungli ni gaw Hkristu a tara ting nyang a man e hkru krawp na ra ai. Rai timung, shi hkum nan chyawm gaw wan kaw na lawt lu na rai nga ai (1 Kor. 3:11-15).

15:7 Shi a mungga hpe chye chyang ai lam gaw anhte a kyu hpyi ai lam hpe up hkang shading sharai ya nna mahtai jaw ya nga ai.

15:8 *A si law law si ai.* N dai mungga hta n bung hkat ai asi si ai madang ni hpe tsun da nga ai. Asi si ai madang kaw na asi grau si ai de du na matu Karai Kasang a mungga hte jasan jaseng ya ai lam galaw ya ai (dj. 2) hta n ga, asi grau si ai madang kaw na asi law law si ai de du wa na matu akyu hpyi ai lam hta mahtai jaw ya nga ai.

15:10 Dai Madu a tsawra myit hta jung noi nga na matu ngu ai gaw, Shi a ga hpe madat mara ai lam hta hkan nga ai (mung yu: 14:23).

- 11 Nyē a kābu gāra ai myit nanhtē hta rawng nga na hte, nanhtē a kābu gāra ai gaw hpring tup wa na mātu, ga ndai ngai nanhtē hpe tsun da mā de ai. 15:11 Yh. 16:24; 17:13; 1 Yh. 1:4
- 12 Ngai nanhtē hpe tsaw ra ma de ai zawn, nanhtē shāda da tsaw ra nga mu, dai gaw nyē a ga mātson rai li ai. 15:12 Yh. 13:34; 1 Htes. 4:9; 1 Pet. 4:8; 1 Yh. 3:11; 4:21
- 13 Jinghku wa a mātu tinang a asak nawng kau hkra tsaw ra ai myit hta, grau kāba ai tsaw ra ai myit gaw kādai hta mung n rawng nga ai. 15:13 Yh. 10:11, 15; Rom. 5:7, 8; Ehp. 5:2; 1 Yh. 3:16
- 14 Nanhtē nyē a ga mātson hkan shātup myit yang gaw nanhtē nyē a jinghku ni rai nga myit dai. 15:14 Yh. 14:15, 23; Mt. 12:50; 15:15 N.N. 18:17; Yh. 17:26; Kasa 20:27
- 15 Ya kaw nna ngai nanhtē hpe māyam n ngu na ni ai; kāning rai nme law, mā yam gaw mādu gālaw ai amu hpe n chyē wu ai: nanhtē hpe jinghku she ngai ngu na ma de ai; nyē Wa kaw na ngai na la ai htē yawng, ngai nanhtē hpe chyē shāngun mā sā de ai.
- 16 Nanhtē ngai hpe lāta la myit dai n rai, ngai she nanhtē hpe lāta la mā de ai rai nna, nanhtē gaw pru sa nna, asi si na hte, nanhtē a asi grin nga u ga, ngu nna mung, nyē a amyng hte Wa kaw nanhtē hpyi mahpyi lu la mu ga, ngu nna mung, ngai nanhtē hpe san da mā sā de ai. 15:16 Yh. 6:70; 13:16; 14:13; 15:7; 1 Yh. 4:10, 19; Mt. 28:19; Mk. 16:15; Kol. 1:6
- 17 Nanhtē shāda da tsaw ra nga myit ga, ngu nna she, ngai nanhtē hpe ndai ga mātson ni jaw da mā de ai. 15:17 Yh. 15:12
- 18 Mungkan māsha ni nanhtē hpe n dawng n yawt myit yang, nanhtē hpe gārai n rai yang, ngai hpe shawng n dawng ma ai gaw, chyē nga mu. 15:18 1 Yh. 3:1, 13
- 19 Nanhtē mungkan ga hte seng ai ni rai myit yang gaw, mungkan ga gaw tinang hte seng ai ni hpe tsaw ra nga mā sai: nanhtē chyawm gaw mungkan ga hte seng ai ni n rai myit dai hte, ndai mungkan ga na ngai nanhtē hpe lāta la mē de ai mājaw, mungkan ga gaw nanhtē hpe n dawng n yawt ai rai nga ai. 15:19 Yh. 17:14; 1 Yh. 4:5
- 20 Māyam gaw mādu hta grau kāba ai n rai, ngu nna ngai nanhtē e tsun ai ga hpe dum nga mu: ngai hpe pyi zingri zingrat ma ai rai yang gaw, nanhtē hpe mung zingri zingrat na mā ra ai: nyē a ga mādat māra ma ai rai yang gaw nanhtē a ga hpe mung, mādat māra ya na ma ra ai. 15:20 Mt. 10:24; Lk. 6:40; Yh. 13:16; Ezek. 3:7
- 21 Rai ti mung shanhtē gaw nyē amyng a mājaw, dai lam yawng nanhtē hpe di na mā ra ai: kāning rai nme law, ngai e shāngun dat ai wa hpe shanhtē n chyē ma ai. 15:21 Mt. 10:22; 24:9; Yh. 16:3
- 22 Ngai shanhtē hpe n sa tsun ai rai taw gaw, shanhtē hta māra n nga na rē ai: ya chyawm gaw shanhtē a māra lawt na lam, ndang shāra n nga ma sā lu ai. 15:22 Yh. 9:41; Rom. 1:20; Yk. 4:17
- 23 Ngai hpe n dawng ai wa gaw, nye Wa hpe mung n dawng ai, rai nga ai. 15:23 1 Yh. 2:23
- 24 Māsha kāga n di lu ai amu, ngai shanhtē hta n di nngai rai taw gaw, shanhtē hta māra n nga na rē ai: ya chyawm gaw shanhtē ngai hte nyē Wa 15:24 Yh. 3:2; 7:31; 9:32

15:13 Tsaw htum ai tsawra myit gaw, tinang a asak hpe pyi n lahpawt dum ai sha manang wa a matu asum hkam gawi ai lam rai nga ai (1 Yh. 3:16).

15:16 *Lata la*. Shi a magam amu a matu san da ai, magam amu jaw ap hkrum ai.

15:21 *Nye amyng majaw*. Ngai hpe kam sham ai maajw, Nye a hpang hkan nang ai ni rai nga n dai majaw.

hpe mu da nginglen· an lăhkawng hpe n dawng n yawt rai mǎ sai.

25 Rai ti mung dai gaw· Măra n nga nga ti mung· shanhtē ngai hpe n dawng n yawt ma ai· nga nna shanhtē a· tǎra laika hta ka da ai ga dik wa na mǎtu· rai nga ai.

15:25 Sh.K. 35:19;
69:4

26 Nyē Wa kaw nna· nanhtē h pang de ngai shǎngun dat ya na ring ngai· Shālan Shābran ai wa nga ai· Wa kaw nna pru sa ai teng man ai· a Wenyi du jang· shi gaw nyē a lam sakse hkam ya na ra ai.

15:26 Lk. 24:49; Yh.
14:17, 226; 16:7, 13;
Kasa 2:32; 1 Yh. 5:6

27 Nanhtē mung· shawng nnan kaw nna ngai hte rau nga ma nit dai mǎjaw· sakse hkam nga myit dai.

15:27 Lk. 1:2; 24:48;
Kasa 1:8, 21, 22;
2:32; 3:15; 4:20, 33;
5:32; 10:39; 13:31; 1
Pet. 5:1; 2 Pet. 1:16;
1 Yh. 1, 2

16

1 Nanhtē myit kǎtaw shāra n nga mǎ lit ga· ngu nna she· ndai lam ngai nanhtē hpe tsun da mǎ de ai.

16:1 Mt. 11:6; 24:10;
26:31

2 Shanhtē gaw tǎra jawng ni hta nna· nanhtē hpe shǎpraw kau na mǎ ra ai: gǎja wa nan· nanhtē hpe sat kau lu ai wa kǎdai mung· Kǎrai Kǎsang a mǎgam hpe gun hpai nngai· nga nna myit la ai aten du wa ra ai.

16:2 Yh. 9:22, 34;
12:42; Kasa 8:1; 9:1;
26:9-11

3 Shanhtē gaw nyē Wa hpe mung· ngai hpe mung n chyē ma ai mǎjaw· shing di na ma ra ai.

16:3 Yh. 15:21; Rom.
10:2; 1 Kor. 2:8; 1
Tim. 1:13

4 Rai ti mung· shanhtē a nhtoi du ai shǎloi· ngai nanhtē hpe ning ngu tsun hkap da sai gaw· nanhtē dum lu myit ga· ngu nna ga ndai ngai nanhtē hpe tsun nngai: shawng de gaw ngai nanhtē hte rau naw nga nngai mǎjaw· ngai nanhtē hpe ning ngu n tsun yu nngai.

16:4 Yh. 13:19;
14:29; Mt. 9:15

5 Ya chyawm gaw· ngai hpe shǎngun dat ai wa hpang de ngai wa na ni ai: nanhtē hta na mung· Nang gǎde wa na n ta? nga nna ngai hpe kǎdai n san yu myit dai.

16:5 Yh. 7:33; 13:3;
14:1, 16:10, 16

6 Rai ti mung· ndai lam ni ngai nanhtē hpe tsun mǎ de ai mǎjaw· nanhtē a myit mǎsin hta yawm hkyen ai hpring mat mǎ sǎ lit dai.

16:6 Yh. 14:1; 16:22

7 Ning nga ti mung· teng man ai lam she ngai nanhtē hpe tsun nngai: ngai wa ai gaw nanhtē a akyu mǎtu rai nga ai: kǎning rai nme law· ngai n wa yang gaw· dai Shālan Shābran ai wa nanhtē kaw du sa na n rai: ngai wa jang chyawm gaw· ngai shi hpe nanhtē h pang de shǎngun dat na we ai.

16:7 Yh. 7:39; 14:16;
26, 15:26; Kasa 2:33;
Ehp. 4:8

8 Dai wa du jang shi gaw mungkan ga hpe· yubak mǎra lu ai lam mung· ding

15:25 N dai hte seng ai chyum daw gaw Sh.K. 35:19; 69:4. N dai daw hta Hkristu gaw a hkyak ai lam manga hpe tsun mat wa ai: (1) mungkan masha ni Ngai hpe n dawng ma ai (dj. 18); (2) nanhte chyawm gaw n dai mungkan ga hte seng ai ni n rai myit dai (dj. 19); (3) Ngai hpe pyi zingri zingrat ma ai rai yang gaw, nanhte hpe mung zingri zingrat na mara ai (dj. 20); (4) zingri zingrat ai lam galaw ai ni Karai Kasang hpe n chye ma ai (dj. 21); (5) Hkristu tsun da ai ga ni (dj. 22) hte Shi galaw sa dan ai amu bungli ni (dj. 24) shanhte hpe je yang na rai nga ai.

15:26 *Shalan shabran ai wa. Yu: 14:6. Wa Kaw nna pru sa ai.* Chyoi pra ai Wenyi a magam amu gaw Kawa Karai Kasang kaw na rai nga ai. Dai re majaw, Chyoi pra ai Wenyi a sakse mung Kawa Karai Kasang nan rai nga ai.

16:2 *Nanhte hpe sat kau lu ai wa kadai mung, Karai Kasang a magam hpe gun hpai nngai, nga nna myit la ai aten du wa ra ai.* Hkristan ni hpe zingri zingrat wa ai labau ni gaw n dai mungga a myi htoi ga dik tup ai lam rai nga ai (Ga shadawn Kas. 7:35-60).

16:8-11 Chyoi pra ai Wenyi gaw, kasa ni, kabu gara shiga hkaw tsun ai ni, hpung woi ni hku nna mungkan hpe mara madi madun nna shadum jahprang nga ai. Mara madi shadum jahprang ai ngu ai gaw dai kabu gara shiga a tengman ai lam hpe masha wa kam sham lu hkra (sh) n kam n sham ai ni htai yak hkra asan sha hpaw shaleng dan nga ai.

hpring lu ai lam mung, tāra jēyang na lam mung, daw dan da na wu ai:

9 Yubak māra lu ai lam daw dan da na gaw, shanhtē ngai hpe n kam n sham ma ai mājaw, rai na rai nga ai: 16:9 Kasa 2:22-37

10 ding hpring lu ai lam daw dan da na gaw, ngai gaw nyē Wa hpang de wa mat nna, htawm hpang de nanhtē ngai hpe n mu lu na mājaw, rai na rai nga ai; 16:10 Yh. 3:14; 5:32; Kasa 2:32

11 Tāra jēyang ai lam daw dan da na gaw, ndai mungkan ga a Du wa tāra jēyang hkrum sai mājaw, rai na rai nga ai. 16:11 Lk. 10:18; Yh. 12:31; Kasa 26:18; Ehp. 2:2; Kol. 2:15; Heb. 2:14

12 Ngai nanhtē hpe tsun da na lam law law naw nga ai rai ti mung, nanhtē ya gārai n hkam la lu myit dai. 16:12 Mk. 4:33; 1 Kor. 3:2; Heb. 5:12

13 Rai ti mung, dai teng man ai Wenyi du sa jang, shi gaw teng man ai lam yawng māyawng nanhtē hpe mādun na ra ai: dai wa gaw shi a myit hte tsun na ra ai n rai; na la lu ai htē mādē tsun dan na ra ai: htawm hpang de byin na ra ai lam mung, shi nanhtē hpe tsun dan na ra ai. 16:13 Yh. 14:17, 26; 15:26; 1 Yh. 2:20, 27

14 Dai wa gaw, ngai lu ai hta na shaw la nna, nanhtē hpe tsun shāna ya na rai nga ai mājaw, nyē a hpung shingkang shāpraw ya na ra ai.

15 Nyē Wa lu mālu gaw ngai lu ai rai nga ai: dai mājaw, ngai lu ai hta na shi shaw la nna, nanhtē hpe tsun shāna ya na ra ai, ngu nna ngai tsun ni ai. 16:15 Mt. 11:27; Yh. 3:35; 13:3; 17:10

16 Hkring mi rai jang, nanhtē ngai hpe n mu na myit dai; hkring mi bai rai jang, bai mu lu na myit dai, ngu mu ai. 16:16 Yh. 7:33; 13:3; 14:19; 16:10, 28

17 Shing nga ai mājaw shi a sāpe ni nkau mi gaw, Hkring mi rai jang, nanhtē ngai hpe n mu na myit dai; hkring mi bai rai jang, bai mu lu na myit dai, nga nna mung, Wa hpang de ngai wa na nngai, nga nna mung, shi anhtē hpe tsun mi ai ga gaw, hpa nga ai ga rē ai i? nga nna shāda da san shājang ma ai:

Chyoi pra ai Wenyi mung yubak hpe hpa n sawn ai, ding hpring ai lam hpe n kaw n law di ai, tara jeyang hkrum na hpe n hkrut ai, ngu ai n kam n sham ai ni a myit ja ai lam hpe daw agraw p kau ya nga ai.

16:9-10 *Shanhte Ngai hpe n kam n sham ma ai majaw*. N kam n sham ai gaw ningpaw hte kabau htum yubak rai nga ai. Yesu a Kawa hapng de nhtang wa ai lam gaw, Shi a ding hpring ai asak hkrung lam hte shi tsun mat wa ai lam ma hkra gaw teng man nga ai lam hpe sakse madun nga ai (dj. 10).

16:11 *N dai mungkan ga a Du wa tara jeyang hkrum sai majaw*. Wudang hta Hkristu gaw Satan hpe awng padang lu kau sai majaw, n kam n sham ai ni hpe mung Tsadan hte rau jeyang ai de du na re hpe sadi jaw ai lam ta wa sai.

16:12 Tsun dan na law law nga ai rai ti mung, nanhte ya garai n hkam la lu myit dai. Dai lam ni gaw, hkrung rawt mat wa ai hpang dan leng na ra nga ai.

16:13 *Shi a myit hte*. Shi kaw nna (sh) Shi a ahkaw ahkang hte ngu mayu ai re. *Htawm hpang de byin na ra ai lam mung Shi nanhte hpe tsun dan na ra ai*. N dai htawm hpang de byin na lam ngu ai gaw, Madu Yesu Shi a si hkam na lam, hte bai hkrung rawt na lam ni mung lawm nga ai (Dia lam hpe sape ni hkra n chye na lai wa ma ai). Dai hta n ga, Madu Shi a hkrung rawt ngut ai hpang na byin wa na lam, Hkristan asak hkrung lam, hte Dai Madu a bai yu sa wa na lam ni rai nga ai. Mung yu: 1 Kor. 2:10 hta kasa Pawlu tsun da ai ga.

16:14 *Ngai lu ai hta na shaw la nna*. Nye a rai nga ai hpe Shi la nna. Tsun ga nga yang, Nye a sharin a chyin ai lam hte Ngai hte seng ang ai lama ma hpe la nna ngu mayu ai re.

16:15 Chyoi pra ai Wenyi a sharin achyin ai magam bungli hku nna nawku hpung hpe lam woi wa ai gaw Pentikoti shani kaw nna rai nga ai. Dai re majaw, anhte a makam masham hte seng ai sharin a chyin ai lam ni hpe hkam la ai shaloi Hkristu tsun da ai ga sha she mungga jet ai ngu ai hku n mai hkam la nga ai. Hpa majaw nga yang, mungga hta, Dai Wa gaw (Chyoi pra ai Wenyi), Ngai (Hkristu) lu ai hta na shaw la nna nan hte (kasa ni) hpe tsun shana ya na rai nga ai. Dai hte maren sape ni mung Ga Shaka Ningnan hta ka matsing bang da sai re. Hkristu tsun da ai ga mung, sape ni ka matsing da ai ga ni mung yawng gaw Karai Kasang a ahkaw ahkang ma hkra hte hpring tsup ai mungga rai nga ai.

18 Bai shanhtê gaw· Hkring mi rai jang· (nga ai ga gaw hpa nga ai ga rai ta? anhte n chye ga ai.

19. Yesu chyawm gaw shanhte shing nga san măyü nga ai hpe chye da nu ai rai nna· shanhte hpe tsun mi ai gaw)· nanhtê ngai hpe n mu na myit dai· hkring mi bai rai jang bai mu na myit dai· ngu nna ngai tsun ai ga hpe· nanhtê shāda jawm san hkat da mu ni?

20 Ngai nanhtê hpe gāja wa teng teng tsun ma de ga· Nanhte gaw hkráp ngu hkráp ngoi ai hte· shārung shāyawt ai hkrum na ma rin dai; mungkan māsha ni chyawm gaw kābu gāra lu na mā ra ai; nanhtê gaw yawm hkyen ai hkrum na mā rin dai· rai ti mung· nanhtê a yawm hkyen ai gaw kābu gāra ai bai tai na ra ai.

21 Num sha gaw kāsha shāngai na rai yang· shi a shāngai nhtoi gu sai măjaw· yawm hkyen nga ai· rai ti mung· kāsha shāngai ngut jang· ndai dinghta ga ē māsha lāngai mi shāprat tawn nu ai măjaw· kābu gāra nga ai rai nna· shawng na ru tsang ai hpe bai n dum wu ai.

16:21 Esai. 26:17

22 Dai hte māren nanhte ya yawm hkyen nga myit dai: rai ti mung· nanhtê hte ngai bai hkrum lu nna· nanhtê a myit māsın kābu gāra na ra ai: dai nanhtê a kābu gāra ai hpe kādai kāshun la ya lu na n rai.

16:22 Lk. 24:41, 52; Yh. 14:1, 27; 16:6; 20:20; Kasa 2:46; 13:52; 1 Pet. 1:8

23 Dai nhtoi hta nanhtê ngai hpe hpa mung n san ra na myit dai: ngai nanhtê hpe gāja wa teng teng tsun ma de ga· Wa kaw na lāma ma hpyi myit yang· nyē amying a mārang ē shi nanhtê hpe jaw na ra ai.

16:23 Mt. 7:7; Yh. 14:13; 15:16

24 Ya du hkra nyē a amying hta gang nna· nanhtê hpa mung n hpyi yu myit dai: nanhtê a kābu gāra ai hpring tup wa hkra· lu la na mātu· hpyi nga mu.

16:24 Yh. 15:11

25 Ndai lam ni hpe ga shādawn hku hte ngai nanhtê hpe tsun dan mā sā de ai; ga shādawn hku hte n rē ai sha· Wa a lam nanhtê hpe dan dan leng leng tsun dan na ahkying gaw· du na ra ai.

26 Dai nhtoi ē· nanhtê nyē a amying hpe gang nna hpyi na mā rin dai; nantê a mātu māra nyē Wa kaw ngai hpyi na· n ngu nngai:

16:26 Yh. 16:23

27 Kāning rai nme law· nanhtê ngai hpe tsaw ra myit dai rai nna· ngai gaw Wa kaw na pru sa nngai hpe· nanhtê kam sham myit dai măjaw· Wa gaw shi hkum nan nanhtê hpe tsaw ra nga ai.

16:27 Yh. 3:13; 14:21, 23, 30; 17:8

28 Ngai gaw Wa kaw na pru sa nna· mungkan ga de du sa ni ai; bai mungkan ga hpe ngai kau da nna· Wa h pang de wa na nngai· ngu mu ai.

16:28 Yh. 13:3

29 Shāloi shi a sāpe ni gaw· Yu u· ya gaw ga shādawn hku hte n rē ai· dan dan leng leng nang tsun nit dai:

30 Yawng măyawng hpe nang chyē nga ndai mung· gāde ai nang hpe hpa n san ra ai mung· ya anhtê chyē sā ga ai: dai rē ai măjaw nang Kārai Kāsang kaw na du sa ndai gaw· anhtê kam sā ga ai· ngu nna tsun mu ai.

16:30 Yh. 16:27; 17:8; 21:17

16:23 *Dai n htoi hta.* Madu Yesu a lamu gang hkau de lung mat wa ai n htoi.

16:26 *Nanhte Nye a mying gang nna hpyi na marin dai.* Kawa Karai Kasang hpang de Kasha a mying ningsang hku nna a kyu hpyi sit shang ai lam gaw dai aten kaw nna dai ni du hkra Hkristan ni tut e a galaw nga ai lam rai nga ai. Mung yu. 14:13.

31 Yēsu bai htan wu ai gaw. Nanhtē ya kam ma nit ni?

32 Yu mu. nanhtē bra mat nna. ngai hkrai hpe sha kau da nhtawm. lāngai hte lāngai tinang a shāra de wa mat na ahkying gaw du wa ra ai rai nna. ya pyi du ra ai: rai ti mung ngai gaw. ngai hkrai nga nngai n rai. Wa gaw ngai hte rau rai nga ai.

16:32 Mt. 26:31; Mk. 14:27; Yh. 8:26; 14:10, 11; 20:10

33 Nanhtē ngai hta ngwi pyaw ai lu la myit ga. ngu nna. ndai ga ngai nanhtē hpe tsun ni ai: nanhtē gaw mungkan ga ē nni nkri hkrum sha myit dai: rai ti mung. dakring dakan rai nga mu; ngai gaw mungkan ga hpe dang kau da ni ai. ngu mu ai.

16:33 Esai. 9:6; Yh. 14:27; 15:19, 20, 21; Rom. 5:1; 8:37; Ehp. 2:14; Kol. 1:20; 1 Yh. 4:4; 5:4

17

1 Dai lam ni Yēsu tsun nga ninglen. lāmu de māda yu nna. Wa ē. nyē ahkying du sā li ai: ngai nsha wa a lāta de nang ap ya ai yawng māyawng hpe shi htani htana asak jaw nga u ga. hkrung mahkrung a ntsa ē up ai ahkang aya nang shi hpe jaw nit dai hte māren.

17:1 Yh. 12:23; 13:32

2 Ngai nsha wa ē na a hpung shingkang shāpraw ya lu n ga. nsha wa a hpung shingkang hpe mung. shāpraw ya e law.

17:2 Dan. 7:14; Mt. 11:27; 28:18; Yh. 3:35; 5:27; 6:37; 17:6, 9, 24; 1 Kor. 15:25, 27; Hpil. 2:10; Heb. 2:8

3 Htani htana asak ngu ai chyawm gaw. lāngai sha rai nga ai hte teng man rē ai nang Kārai Kāsang hpe mung. nang shāngun dat ai wa Yēsu Hkristu hpe mung. shanhtē chyē chyang lu ai hpe. ngu ai rai nga ai.

17:3 Esai. 53:11; Yer. 9:24; Yh. 3:34; 5:36; 37; 6:29, 57; 7:29; 10:36; 11:42; 1 Kor. 8:4; 1 Htes. 1:9; 17:4 Yh. 4:34; 5:36; 9:3; 13:31; 14:13, 31; 15:10; 19:30

4 Ngai gun hpai na mātu. nang ngai e ap ya ai amu hpe. ngai gun hpai ngut se ai rai nna. ga ningtsa ē na a hpung shing kang shāpraw da ya se ai.

17:5 Yh. 1:1, 2; 10:30; 14:9; Hpil. 2:6; Kol. 1:15; 17; Heb. 1:3, 10

5 Wa ē. ginding aga gārai n lat kaw nna. nang hte rau ngai lu nga ai hpung shingkang ngu ai. nang hkum hte nan. ya mung ngai hta dan hkung shāngun e law.

6 Mungkan ga na nang ngai e ap ya ai māsha ni hpe na a amyng ningsang ngai shādan ya se ai; shanhtē gaw na a ni rai ma ai rai nna. nang shanhtē hpe

17:6 Yh. 6:37, 39; 10:29; 15:19; 17:2, 9, 11, 26; Sh.K. 22:22;

16:33 *Nanhte gaw mungkan ga e nni n kri hkrum myit dai.* N dai nni n kri hkrum ra ai ngu ai hpe lam masum hku nna mu mada la mai nga ai: (1) Yubak hte hpring ai mungkan e asak hkrung nga ra ga ai majaw byin hkrum hkra ai nni n kri lam (Rom. 8:35-36). (2) Anhte a asak hkrung lam hta Karai Kasang a yaw shada lam lama a majaw byin wa shangun ai nni n kri lam (2Kor. 12:7); hte (3) Karai Kasang e sharin shaga ai a majaw byin hkrum hkra wa ai nni n kri lam (Heb. 12:6). *Ngai gaw mungkan ga hpe dang kau da ni ai.* Yu. Rom. 8:37; 1Yh. 5:4.

17:1 Hkinjawng a gyi kaba langai mi a kyu hpyi ai ga hku nna Madu Yesu kyu hpyi ai lam hta: (1) Shi hta e hpung shingkang dan dan pru na matu (dj. 1, 5), (2) kamsham ai ni hpe makawp maga la na matu (dj. 11), (3) Kamsham ai ni hpe jasan jaseng ya nga na matu (dj. 17), (4) kamsham ai ni yawng Shi hta e langai sha tai nga na matu (dj. 21-23), hte Kamsham ai ni hpe jahtum e Karai a hpung shingkang kata de shagrau shatsaw la na lam (dj. 24) ni hpe hpyi nu ai. N dai gaw, du na ra ai shawng lam de nawku hpung ngu nna gaw de sa wa na kam sham ai ni a matu grai ahkyak ai kyu hpyi ga rai nga ai (dj. 6-26). *Ngai n sha wa a lata de nang ap ya ai yaw mayawng hpe.* N dai kyu hpyi ga hta Madu Yesu gaw kamsham ai ni hpe Kawa Karai Kasang kaw na jaw ap ya ai kum hpa hku nna tsun shadan da nga ai (dj. 1, 6, 6, 9, 24).

17:3 N dai gaw Hkristu hku nna shaleng ai hkye hkrang la ai lam a ga lachyum rai nga ai. *Nang Shgun dat ai.* Mungkan a hkye la madu tai na matu Kawa Karai Kasang e shangun dat ai Hkristu Shi hkum nan hpe ngu ai re (3:16; 4:42; 6:33; 1 Yh. 4:14; 5:20).

17:5 *Nang hte rau ngai lu nga ai hpung shingkang.* Na a man e, “Karai Kasang a hkra maga de”(Mk. 16:19).

17:6 *Na a mying ningsang ngai shadan ya se ai.* Karai Kasang a teng man ai n sam maka hpe shadan ai. N dai Karai Kasang e nan shadan dan ai lam ni hta n pawt de nna nawku hpung hpe gaw de da ai rai nga ai.

ngai e jaw nit dai; shanhtē mung na a mung ga hkan shātup ma sai.

7 Nang ngai hpe jaw mājaw yawng· nang kaw na rai nga ai gaw· ya shanhtē chyē mā sai:

8 Kāning rai nme law nang ngai e jaw dat ai mung ga hpe· ngai shanhtē hpe jaw ma we ai rai nna· shanhtē mung dai hpe hkap la ma sai mājaw· nang kaw na ngai pru sa nngai gaw· shanhtē gāja wa teng teng chyē ma ai hte· nang ngai hpe shāngun dat ndai mung· kam sham ma ai.

17:8 Yh. 8:28; 12:49;
14:10; 16:27, 30;
17:25

9 Shanhtē a mātu māra ngai hpyi nngai: mungkan māsha ni a mātu māra hpyi nngai n rai; nang ngai hpe jaw ai ni a mātu she hpyi nngai; kāning rai nme law· shanhtē gaw· na a ni rai nga ma ai:

17:9 1 Yh. 5:19

10 Dai hta kāga· ngai lu mālu gaw na a rai nga ai; nang lu mālu mung· nye a rai nga ai rai nna· nyē a hpung shing kang shanhtē hta dan hkung li ai.

17:10 Yh. 16:15

11 Ya kaw nna ngai gaw mungkan ga ē n nga nngai· ndai ni chyawm gaw· mungkan ga ē nga nga na rai ma ai: ngai gaw nang hpang de wa na rai nga nngai. Chyoi pra ai Wa ē· an gaw lāngai sha rai nga ga ai zawn· ndai ni mung rai nga mu ga· nang ngai e jaw ai ni hpe· na a mying ningsang hta shāgrin shāngang da u.

17:11 Yh. 10:30;
13:1; 16:26; 1 Pet.
1:5; Yd. 1

12 Ngai shanhtē hte rau nga nga ai htē yang· nang ngai e jaw ai ni hpe· na a amyng ningsang hta ngai shāgrin shāngang da nna· shanhtē hpe mākawp māga ma se ai: shanhtē hta na hten bya ai a kāsha hta kāga gaw· lāngai mi muk n hten n bya ma ai: dai wa a hten bya ai chyawm gaw· Chyum laika hta rawng ai ga dik wa na mātu rai nga ai.

17:12 Yh. 6:39, 70;
10:28; 13:18; 18:9;
Kasa 1:20; Heb.
2:13; 1 Yh. 2:19;
Sh.K. 109:8

13 Ya gaw nang hpang de ngai wa na rai nna· nyē a kābu gāra ai gaw shanhtē hkum hta nan hpring tup wa mā lu ga· ngu nna mungkan ga ē· ga ndai ngai tsun da nga nngai.

14 Na a mung ga ngai shanhtē hpe jaw da mā se ai: ngai gaw mungkan ga na n rai nngai hte māren· ndai ni mung mungkan ga na n rai ma ai mājaw· mungkan māsha ni shanhtē hpe n dawng nga ma ai.

17:14 Yh. 8:23;
15:18, 19; 17:8, 16

15 Ndai ni hpe mungkan ga na htawt la na· ngai hpyi nngai n rai· n shawp n kap ai hta na shanhtē hpe mākawp māga na she· ngai hpyi nngai.

17:15 Mt. 6:13; Gal.
1:4; 2 Htes. 3:3; 1
Yh. 5:16

16 Ngai gaw mungkan ga na n rai nngai hte māren· ndai ni mung mungkan ga na n rai ma ai.

17:16 Yh. 17:14

17:11 *Chyoi pra ai wa.* Ga Shaka Ningnan ting hta n dai shara m i hta chyua sha mu lu ai. Karai Kasang a chyoi pra ai lam hpe dan dan shaleng ai lam re hta n ga, “Wa e” ngu shaga ai gaw, Kawa hte Kasha majing zawn, tsawra hkungga ai hte ni htep ai ganawn mazum lam hpe shadan ai re.

17:12 *Makawp maga mase ai.* N hku n kaja ai lam de n du mat wa u ga matu hte, kam sham ai ni shada kahkyin gumdin nga na matu makawp maga ai hpe ngu ai hku nna chye na la mai nga ai. *Hten bya ai a kasha.* Yuda Iskarut. (Yu. Sh.K. 41:9).

17:15 *N shawp n kap ai hta na.* N dai hpe lam lahkawng hku nna chyena la mai nga ai. N shawp n kap ai lam ni hta na ngu ai hku nna mung, n shawp n kap ai wa (Tsa dan) a lata na ngu ai hku nna mung chye na la mai nga ai. Hkristu gaw, kam sham ai ni hpe mungkan ga kaw na htawt mat wa na matu sharin ai n rai, mungkan ga e rai nga ning len mungkan ga na ni zawn n hkrung na matu she sharin ya nga ai (dj. 14 -16).

- 17 Na a teng man ai lam hta· shanhtē hpe shāchyoī shāpra ya mu; na a mung ga gaw· teng man ai lam rai nga lit dai. 17:17 Yh. 8:40; 15:3; Kasa 15:9; Ehp. 5:26; 1 Pel. 1:22; 2 Sam. 7:26; Sh.K. 119:142; 151
17:18 Yh. 20:21
- 18 Nang ngai hpe mungkan ga de shāngun dat ndai zawn· ngai mung shanhtē hpe mungkan ga de shāngun dat da mā we ai.
- 19 Shanhtē hkum nan· teng man ai lam hta chyoī pra nga mu ga· ngu nna ngai gaw shanhtē a mātu māra· nyē hkum dai shāchyoī shāpra tawn se ai. 17:19 1 Kor. 12:30; 1 Hies. 4:7; Heb. 10:10
- 20 Ndai ni a mātu sha ngai hpyi nngai n rai; shanhtē tsun dan ai ga a mājaw· ngai hpe kam sham ai ni a mātu mung· ngai hpyi nga nngai:
- 21 Nang ngai hpe shāngun dat ndai gaw· mungkan ga na ni kam sham lu mu ga· dai ni nlang htē gaw lāngai sha tai nna· Wa e· nang ngai hta nga nga nna· ngai mung nang hta nga nga nngai zawn· dai ni nlang htē gaw· an hta nga nga na mātu· ngai hpyi nga nngai. 17:21 Yh. 10:16; 17:11, 22, 23; Rom. 12:5; Gal. 3:28
- 22 An gaw lāngai sha rai nga ga ai zawn· ngai gaw shanhtē hta nga nga nna· nang mung ngai hta nga nga ai a mārang e· shanhtē lāngai sha tai wa nna· lāngai sha hta hkum tsup wa lu na mātu mung· 17:22 Yh. 3:24; 10:38; 14:11, 20; 1 Yh. 1:3
- 23 Nang ngai hpe shāngun dat ndai hte nang ngai hpe tsaw ra ndai zawn· shanhtē hpe mung tsaw ra nga ndai gaw· mungkan māsha ni chyē lu na mātu mung· nang ngai e jaw ai hpung shingkan hpe· ngai shanhtē hpe jaw da mā se ai. 17:23 Kd. 3:14
- 24 Wa ē· ginding aga gārai n lat kaw nna· nang ngai hpe tsaw ra nga ndai mājaw· nang ngai e jaw ai hpung shingkan hpe· ngai hpe jaw da ai ni mung māda mu lu mu ga· ngai nga ai shāra ē shanhtē ngai hte rau nga nga lu na hpe· ngai ra nga nngai. 17:24 Yh. 12:26; 14:3; 17:5; 1 Hies. 4:17
- 25 Ding hpring ai Wa ē· mungkan ga na ni nang hpe n chye ma ti mung· ngai chyē nga nngai: nang ngai hpe shāngun dat ndai gaw· ndai ni mung chyē nga ma ai. 17:25 Yh. 7:29; 8:55; 10:15; 15:21; 16:3; 27: 17:8
- 26 Nang ngai e tsaw ra ai n gaw n wai myit gaw· shanhtē hta a nga nga u ga mung· ngai shanhtē hta a nga nga na mātu mung· na a mying ningsang hpe ngai shanhtē e shāchyē shāchyang mā se ai rai nna· a shāchyē shāchyang nga na nngai law· nga ai. 17:26 Yh. 15:9, 15; 17:6

17:17 *Shachyoī shapra* ngu ai gaw, Karai Kasang a matu san da ai, Shi a chyoī pra ai yaw shada ai lam a matu san da ai hpe ngu ai re. Mung yu. Dj. 19. Shachyoī shapra ai lam gaw Karai Kasang a mungga hku nna rai nga ai.

17:18 Nawku hpung ni a sasana magam lam ni ma hkra hte seng ai ahkyak ai chyum daw rai nga ai.

17:21 *Dai ni n lang hte gaw langai sha tai nna.* Kam sham ai ni yawng Hkristu a hkum hkrang hta langai sha rai nga ai hte (1 Kor. 12:13), Langai sha re Karai Kasagn a nta ding hku masha ni rai nga ai (Ehp. 2:19). N dai wenyi lam hta kahkyin gumdin ai lam hpe kam sham ai ni hkum shagu lu la dai ai wenyi kum hpaw kum hpa hpe jai lang ai hku nna (Ehp. 4:3-16), a kyu jawm hpyi ai hku nna, shada da shadum jahrang hkat ai hku nna (2 Kor. 1:11; Heb. 10:25) hku nna shadan lu nga ai.

17:24 Hkristu gaw kam sham ai ni yawng Shi a hpung shingkan hta shang sha let hta ni hta na Shi hte rau nga nga na hpe hpyi wu ai.

17:25 *Ding hpring ai Wa e.* N dai gaw “Chyoī pya ai Wa e” ngu nna shaga lai wa ga ai hte maren sha rai nga ai. N dai zawn shaga ai gaw Ga Shaka Ningnan ting hta n dai shara mi hta sha rai nga ai. Karai Kasang a lak lai shai nga ai lam hte anhte hte daw ang nga ai lam hpe shadan nga ai.

18

- 1 Yēsu gaw dai ga tsun ngut jang shi a sāpe ni hte rau pru wa nna. Kedron hkāraw wora hkran de rap sa ma ai: dai yang ē sun nga nga ai rai nna shi gaw sāpe ni hte dai de shang wa ma ai. 18:1 Mt. 26:36; Mk. 14:32; Lk. 22:39; 2 Sam. 15:23
- 2 Yēsu gaw shi a sāpe ni hte law law lang dai de a sa ga nga ai mājaw shi hpe ap kau na wa Yuda mung dai shāra hpe chyē da wu ai. 18:2 Lk. 21:37; 22:39
- 3 Dai rai nna Yuda gaw hpyen lānga mi hte Hkinjawng agyi ni hte Hparishe ni kaw na hpyen bu ni hpe lu la jang pyengdin shānan ri nhtu hte rai nna dai de sa wa ma ai. 18:3 Mt. 26:47; Mk. 14:43; Lk. 22:47; Kasa 1:16
- 4 Yēsu gaw shi hta byin wa ra ai lam yawng hpe chyē wu ai mājaw sit sa nna. Nanhtē kādai hpe tam myit ta? ngu nna shanhtē hpe san mu ai.
- 5 Shanhtē gaw Nazaret na Yēsu hpe tam ga ai nga nna shi hpe htan ma ai. Yēsu gaw Ngai nan rai nga nngai ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai. Shi hpe ap kau na wa Yuda mung dai ni hte rau tsap nga ai.
- 6 Dai rai nna shi gaw Ngai nan rai nga nngai ngu wu yang dai ni gaw hpang de kānut wa nna ga hta kādawng taw mat ma ai.
- 7 Bai shi gaw Kādai hpe tam myit ta? ngu nna shanhtē hpe bai san mu yang shanhtē gaw Nazaret na Yēsu hpe tam ga ai nga nna bai htan ma ai.
- 8 Yēsu gaw Ngai nan rai nga nngai ngu nna nanhtē hpe ngai tsun ma sā de ai: ngai hpe tam ai rai myit yang gaw ndai ni gaw wa mā nu ga ngu nna htan wu ai:
- 9 Dai gaw Nang ngai e jaw ai ni hta na lāngai mi hpe muk ngai n shāyet kau nngai nga nna shawng de shi tsun ai ga dik wa na mātu rai nga ai. 18:9 Yh. 17:12
- 10 Simun Petru gaw nhtu hpye nga ai rai nna dai hpe shaw nhtawm hkinjawng agyi wa a māyam hpe kāhtam nna dai wa a hkra māga na ana di mat Lu ai: dai māyam a amying gaw Malhku ngu ai rai lu ai. 18:10 Mt. 26:51; Mk. 14:47; Lk. 22:49, 50
- 11 Dai rē ai mājaw Yēsu gaw Na a nhtu dai hpe n-ga hta shawn bang kau u: nyē Wa ngai e jaw ai gawm hpe ngai n lu na rai ni? ngu nna Petru hpe tsun wu ai. 18:11 Mt. 20:22; 26:39, 42
- 12 Shāloi hpyen ma ni hpyen bu wa hte Yuda māsha ni a agyi ni gaw Yēsu hpe rim la nna gyit ngut jang Anna hpang de shawng woi wa mu ai:
- 13 Kāning rai nme law shi gaw dai shāning ē hkinjawng agyi tai ai Kayapa a kātsa wa rai nga ai. 18:13 Mt. 26:57; Lk. 3:2
- 14 Dai Kayapa gaw Amyu māsha ni a mātu māsha lāngai mi si yang grau mai 18:14 Yh. 11:50

18:1 *Kedron hkaraw.* N dai hkaraw gaw, yerusalem mare a sin praw maga daw de nga nna, Yerusalem mare hte Tsalun bum lapran e rai nga ai.

18:3 *Hpyen langa mi.* Masha 300 hte 600 a lapran e nga ai Roma hpyen hpung.

18:10 Hkra maga na ana di mat lu ai. Yu. Lk. 22:51.

18:12 *Yuda masha ni a agyi ni.* Yuda ni hta ahkang aya lu ai Hkinjawng agyi ni a shangun ma ni hpe tsun ai rai nga ai.

18:13 Masha lachyaw mi sha rai nga ai hkinjawng agyi kaba wa a n ta hte seng ang ai ni gaw mung u p ai ni tai wa ai. Ya n dai chyum daw hta, Kayapa mahtang she hkinjawng agyi kaba rai timung, Anna ngu ai katsa wa mung a hkang aya lu ai wa tai wa ai. Yu. Lk. 3:2.

ai· nga nna Yuda ni hpe hpaji daw ya ai wa rai nga ai.

15 Shāloi Simun Petru hte kāga sāpe langai mi gaw· Yēsu kaw hkan nang ma ai. Dai kāga sāpe wa gaw· hkinjawng agyi hte chyē chyap ai rai nna· hkinjawng agyi wa a nta npan de· Yēsu hte rau hkan shang nang ai:

18:15 Mt. 26:58; Mk. 14:54; Lk. 22:54

16 Petru chyawm gaw shinggan māga chyinghka lam mākau ē hti tsap nga ai. Dai mājaw hkinjawng agyi wa hte chye chyap ai sāpe kāga gaw pru nna· chyinghka sin ai num hpe tsun nhtawm· Petru hpe shāshawn la wu ai.

18:16 Mt. 26:69; Mk. 14:66; Lk. 22:54

17 Shāloi chyinghka sin ai num gaw· Nang mung dai wa a sāpe ni hta na lāngai mi rai n ni? ngu nna Petru hpe san wu ai. Shi gaw· n rai nngai· ngu nna htan wu ai.

18 Dai shāloi kāshung ai mājaw· māyam ni hte agyi ni gaw· nra hte wan wut nna· wan kra let tsap nga ma ai: Petru mung dai ni hte rau tsap nna· wan kra nang nga ai.

19 Shāloi hkinjawng agyi wa gaw Yēsu hpe· shi a sāpe ni a lam hte shi shārin shāga ai lam· san wu ai.

20 Yēsu gaw· Ga ningtsa ē ngai dan dan leng leng hkaw tsun ni ai: Yuda māsha nlang zup hpawng ai Tāra jawng ni hta mung· naw ku Htingnu hta mung ngai tut tut shārin shāga ni ai: mākoi māgap nna ngai hpa mung n hkaw n tsun nngai.

18:20 Mt. 26:55; Lk. 4:15; Yh. 7:14, 26, 28; 8:2

21 Nang ngai e hpa rai san n ta? Ngai kāning ngu hkaw tsun nngai gaw· na la ai ni hpe san yu u; ngai tsun ai ga hpe shanhtē chyē ma ai· ngu nna htan wu ai.

22 Shing ngu wu yang mākau ē tsap nga ai agyi lāngai mi gaw Yēsu hpe kāhpret nna· Hkinjawng agyi wa mi ting hpe· nang shing nga htan lu n ni? ngu wu ai.

18:22 Yer. 20:2; Kasa 23:2

23 Yēsu gaw· Ngai tsun ai ga n kāja yang gaw· n kāja ai ngu nna sakse hkam u; ga kāja she ngai tsun ai rai yang me· nang hpa rai ngai hpe kāhpret n ta? ngu nna htan wu ai.

24 Dai rai nna Anna gaw· gyit da nga ai ta· shi hpe hkinjawng agyi Kayapa hpang de sa bang shāngun dat wu ai.

18:24 Mt. 26:57

25 Simun Petru chyawm gaw wan kra let tsap nga ai. Shāloi shanhtē gaw· Nang mung shi a sāpe ni hta na rai n ni? ngu nna shi hpe sun mu ai. Shi gaw· N rai nngai· ngu nna nyet kau wu ai.

18:25 Mt. 26:69, 71; Mk. 14:69; Lk. 22:58

26 Petru ē kāhtam nna· na di ai wa hte hpu nau daw ai· hkinjawng agyi a māyam lāngai mi mung· Nang sun ē dai wa hte rau nga ndai hpe· ngai mu nngai n rai ni: ngu wu ai.

18:27 Mt. 26:74; Mk. 14:72; Lk. 22:60; Yh. 13:38

27 Dai mājaw Petru bai nyet kau wu ai: dai shāloi jang u goi ra ai.

18:15 *Kaga sape langai mi.* Yawhan hpe ngu ai rai nga ai.

18:24 Hkinjawng agyi Kayapa wa Hkristu hpe san jep ai lam Yawhan Laika hta kaga mi n mu lu ai. Mung yu. Mt. 26:57. Roma ni a tara hta bawng masha langai mi hpe hpa shut ai ngu nna n madi lu ding sa dai wa gaw mara n kap ai wa rai nga ai.

18:27 Petaru gaw Yesu hpe lang hte lang nyet kau shut ai lam, Yu. Mk. 14:72

28 Bai shanhtē gaw Yēsu hpe. Kayapa kaw nna Pretori Htingnu de sa bang mu ai: dai ten gaw jāhpawt mānap jau ē rai nga ai; shanhtē gaw awu asin rē ai n hkrum ai sha. dai Shālai wa poi sha lu na mātu. tinang dai Htingnu nhku de n shang ma ai.

18:28 Mt. 27:2; Mk. 15:1; Lk. 23:1; Kasa 3:1; 10:28; 11:3

29 Dai rē ai mājaw Pilat gaw shanhtē nga ai de pru nna. Ndai wa hta nanhtē hpa māra shāgun mu ta? ngu nna san wu ai.

30 Shāloi shanhtē gaw Ndai wa. n kāja ai amu gālaw ai wa n rai yang gaw. anhtē nang kaw sa bang na ga ai n rai. ngu nna htan mu ai.

31 Dai rē ai mājaw Pilat gaw. Nanhtē dai shi hpe la nna nanhtē a tāra hte māren jēyang mu. ngu nna shanhtē hpe htan wu ai. Yuda māsha ni. Anhtē gaw kādai hpe sat na ahkang mung n lu ga ai. ngu nna bai htan mu ai.

32 Shanhtē shing nga ai gaw. Yēsu shi kāning rē ai lam hte si hkam lu na nga nna kumla jaw let. tsun da ai ga dik wa na mātu. rai nga ai.

18:32 Mt. 20:19; Yh. 12:32, 33

33 Dai mājaw Pilat gaw Htingnu kāta de bai shang nna. Yēsu hpe shāga la nhtawm. Nang Yuda māsha ni a hkawhkam rai nga n ni? ngu nna shi hpe san wu ai.

18:33 Mt. 27:11

34 Yēsu gaw. Dai gaw na a myit hte nang san n ni? shing n rai. māsha kāga ē nyē a lam nang hpe tsun dan ma ni? ngu nna htan wu ai.

35 Pilat gaw. Ngai Yuda māsha rai nga a ni? Na a amyū māsha ni hte hkinjawng agyi ni gaw. nang hpe ngai kaw sa ap nga ma ai; nang hpa gālaw shut nit ta? ngu nna htan wu ai.

36 Yēsu gaw. Nyē a mungdan gaw ndai mungkan ga na n rai li ai; nyē a mungdan ndai mungkan ga na rē ai rai yang gaw. ngai Yuda māsha ni a lāta de n shang hkra. nyē a ali ama ni gāsāt na ma sai: ya chyawm gaw nyē a mungdan ndai yang na n rai li ai. ngu nna htan wu ai.

18:36 Lk. 12:14; Yh. 6:15; 8:15; 1 Tim. 6:13; Dan. 2:44; 7:14

37 Dai rē ai mājaw Pilat gaw. Rai taw. nang hkawhkam teng nga n ni? ngu

18:37 Yh. 8:47; 1 Yh. 3:19; 4:6

18:28 *Dai shalai wa ai poi sha lu na matu, tinang dai Htingnu (Pretori) nhku de n shang ma ai.* N dai gaw Roma ni dap daju, Htingnu rai nga ai (mung yu. Dj. 33). N dai shara gaw tara mai gan ni nga ai shara re majaw nsan nseng ai ngu masat ma ai. Dai re majaw, Yuda di salang ni dai htingnu de n shang ma ai. Du magang sai shalai wa ai poi a matu awu asin n rai mat hkra sadi ai lam rai nga malu ai. Dai raitim timung, Yesu hpe zingri sat ai chyawm gaw awu asin rai na pyi ntsang ai sha yu mada mayu ma ai (Mt. 27:27).

18:31 *Anhte gaw kadai hpe sat na ahkang mung n lu ga ai.* Sanhedrin ngu ai mung up du salang hpung ni hku nna masha langai mi hpe si ging ai ari hkrum ging ai wa ngu nna mara shagun lu ma timung sat kau na matu dawdan lu ai gaw Roma asuya ni she rai nga ai (Yu. Lk. 22:66).

18:32 *Kaning re ai lam the si hkam lu na.* Yuda masha ni a masha hpe jeyang sat ai hta lungdin the kabai sat ai lam galaw ma ga ai. Roma ni a ladat gaw wudang hta jen sat ai rai nga ai. Yesu wudang hta si hkam ra ai gaw, (1) Mungga hta tsun da ai the maren Shi a nra langai mi mung n daw mat na matu (Yh. 19:36; Sh.K. 34:20), (2) Shi a si hkam ai lam gaw Yuda masha ni hte tara maigan ni yawng hta lit nga ai lam madun na matu (Kasa 4:28), the mungga the maren Shi hkum nan sharawt da ai hkrum na matu (Yh. 3:14-15).

18:34 *Yesu san ai lam hta, Pilat wa a ga san gaw Roma ni a ning mu hku nna san ai rai kun (Dai gaw na a myit the nang san n ni?) (sh) Yuda masha ni a ningmu hku nna san ai rai kun (Shing n rai masha kaga e Nye a lam nang hpe tsun dan ma ni?) chye lu na matu rai nga ai.*

18:36 *Pilat wa a mahtai hta shi a myit tsang nga ai lam gaw Roma mungdan hta mung masa lam hku nna shingjawng kashun ai lam byin wa na hpe rai nga ai (dj. 35). Raitim, anhte a Madu Hkristu a san sha bai n htang tsun ai gaw, Shi a gaw n dai mungkan ga na n rai nga ai lam re. Shaloi Pilat hkawhkam hku nna Yesu gaw mung masa the seng nna rawt malan woi ai wa n re lam asan sha mu ngut jang shi myit dik mat ai rai nna Yesu hpe dat kau na matu myit ra wu ai.*

nna san wu ai. Yēsu gaw, Nang tsun ai hte mären ngai Hkawhkam teng nga nngai: dai ngu nna teng man ai a māga de sakse hkam na mātu, ngai shāngai jinghkai wa ni ai hte, mungkan ga de du sa ring ngai: teng man ai hte seng ai ni nlang htē gaw, nyē a ga nsen mādat ma ai, ngu nna htan wu ai.

38 Pilat gaw, Teng man ngu ai gaw hpa rai ta? ngu nna shi hpe tsun wu ai. Shing nga nhtawm Yuda māsha ni kaw shi bai pru nna, Ndai wa hta hpa māra mung ngai n mu nngai.

18:38 Mt. 27:24; Lk. 23:4; Yh. 19:4, 6

39 Rai ti mung, Shālai wa poi ē māsha lāngai mi ngai nanhtē hpe dat ya ga ai htung, nanhtē hta nga ai hte mären, Yuda māsha ni a Hkawhkam wa hpe nanhtē e dat ya na, nanhtē ra myit ni? ngu nna san wu ai.

18:39 Mt. 27:15; Mk. 15:6; Lk. 23:17

40 Shāloi shanhtē gaw, Dai wa hpe n rai, Baraba hpe dat ya mi, nga nna bai jāhtau tsun ma ai: Baraba chyawm gaw dāmya rai nga ai.

18:40 Lk. 23:19; Kasa 3:14

19

1 Dai rē ai mājaw Pilat gaw Yēsu hpe gang la nna kāyat wu ai.

19:1 Mt. 20:19; 27:26; Mk. 15:15; Lk. 18:33

2 Hpyen māsha ni mung ju hpun hte kāgup hkri la nhtawm, shi a baw hta shāgup ya nna, pālawng ahkyeng mung shi hpe jāhpun mu ai:

3 Shing di nhtawm, shi hpang de shanhtē sit sa nna, Yuda ni a Hkawhkam ē, nang a lu nit ga law, nga nna tsun let shi hpe kāhpret ma ai.

4 Shāloi Pilat gaw shinggan de bai pru nna, shanhtē hpe, yu mu, ndai wa hta hpa māra mung ngai n mu nngai gaw, nanhtē chyē lu myit ga, ngu nna ngai shi hpe nanhtē hpang de shāpraw dan mā de ai, ngu wu ai.

19:4 Yh. 18:38; 19:6

5 Yēsu mung, ju kāgup gup ai hte pālawng ahkyeng hpun let pru wa ai. Shāloi Pilat gaw, Ndai māsha wa hpe yu mu! ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai.

6 Dai mājaw hkinjawng agyi ni hte du agyi ni gaw shi hpe mu jang, Wudang hta jen da u, jen da u, nga nna jāhtau ma ai. Shāloi Pilat gaw, Nanhtē nan shi hpe la nna jen da mu; ngai gaw shi hta hpa māra mung n mu nngai, ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai.

19:6 Kasa 3:13

7 Shāloi Yuda māsha ni gaw, Anhtē mung tāra lu ga ai; ndai wa gaw shi hkum hpe Kārai Kāsang a Kāsha hpyi hpun ai a mājaw, dai tāra hte mären si ging nga ai, ngu nna shi hpe htan mu ai.

19:7 Jaw. 24:16; Mt. 26:65; Yh. 5:18; 10:33

18:38 *Teng man ngu ai gaw hpa rai ta?* Pilat wa hku nna myit hpaji the Yesu hpe akrawk san ai lam n rai nga ai. Yesu hku nna shi san dat ai ga san hpe ading tawk n htai byin hkra koi nna htai ya ai hpe myit n gun n lu ai, myit daw ai lam hpe shadan dan ai lam sha rai nga ai. Kaja wa nga yang Yuda masha ni Yesu hpe hpa majaw mara shagun ai ngu ai hpe asan sha n chye na wu ai (Yh. 18:31, 35, 38; 19:4, 12).

18:39-40 Pilat gaw Yesu mara n lu ai ngu nna shi mu mada da ai lam hpe ja ja tsun na n gun n nga wu ai (dj. 38).

19:1 Kayet. Yu. Mt. 27:26.

19:5 *N dai Masha wa hpe yu mu.* Pilat wa hku nna Yuda masha ni hpe “nanhte a hkawhkam ngu ai wa hpe yu yu mu” ngu nna asawng ai ga hte tsun dat ai lam rai nga ai.

19:7 *Dai tara hte maren si ging nga ai.* Yuda masha ni Yesu hpe mara shagun ai lam hta tinang hkum hpe Karai Kasang hte shabung nna tsun la ai wa rai nna Karai Kasang a mying jahpoi ai wa ngu masat ma ai.

- 8 Pilat gaw dai ga na ai mājaw grau hkrit nga ai rai nna.
- 9 Htingnu nhku de bai shang nhtawm. Yēsu hpe. Nang kānang na rai n ta? ngu nna san wu ai. Yēsu chyawm gaw ga hkaw mi muk n htan wu ai. 19:9 Esai. 53:7; Mt. 27:12, 14
- 10 Dai mājaw Pilat gaw. Nang ngai hte ga n tsun hkraw n ni? Ngai nang hpe dat dat lu ai ahkang hte. wudang hta jen da lu ai ahkang lu nngai. nang n chyē n ni ngu nna shi hpe tsun wu ai.
- 11 Yēsu gaw. Nang hpe ningtsa de nna. ahkang jaw da sai n rai taw gaw. nyē a ntsa ē hpa ahkang mung. nang n lu na ndai : dai mājaw ngai hpe nang kaw sa ap ya ai wa gaw; yubak grau kāba lu ai. ngu nna. shi hpe htan wu ai. 19:11 Lk. 22:53; Yh. 7:30
- 12 Shing nga ai mājaw Pilat gaw Yēsu hpe dat dat na lam tam nga ai : Yuda māsha ni māhtang. Nang dai wa hpe dat dat n yang gaw. nang Kehta hkawhkam a jinghku n rai nit dai: tinang dai tinang hkum hpe hkawhkam shātai la ai wa gaw. Kehta hkawhkam hte nhtan shai ai wa rai nga ai. nga nna jāhtau ma ai. 19:12 Lk. 23:2; Kasa 17:7
- 13 Pilat gaw dai ga na jang. Yesu hpe woi shāpraw nhtawm. Hebre ga hte Gabahta ngu ai Nlung nep ai shāra ē tāra tingnyang hta dung nga ai.
- 14 Ya. Shālai wa poi a mātu shāchyip ai nhtoi rai nga ai hte. hkying kru dāram mung rai sai. Shāloi Pilat gaw Yuda māsha ni hpe. Nanhtē a hkawhkam wa hpe yu yu mu. ngu mu ai. 19:14 Mt. 27:62
- 15 Dai rē ai mājaw shanhtē gaw. La kau u. la kau u. wudang hta jen da kau u! nga nna jāhtau ma ai. Bai Pilat gaw. Nanhtē a Hkawhkam wa hpe wudang hta ngai jen da na rai ni? ngu nna shanhtē hpe san wu ai. Shāloi hkinjawng agyi ni gaw. Kehta hkawhkam hta kāga. anhtē hkawhkam n lu ga ai. ngu nna htan mu ai. 19:15 N.N. 49:10
- 16 Dai rē ai mājaw Yēsu hpe wudang hta jen da kau mu ga nga. shanhtē a lāta de ap ya kau wu ai. 19:16 Mt. 27:26, 31; Mk. 15:15; Lk. 23:24
- 17 Dai rai nna shanhtē gaw Yēsu hpe woi dun wa mu ai. Yēsu gaw shi a wudang shi dai hpai nna. Pungkum ngu ai shāra de pru sa wa ai; dai shāra 19:17 Mt. 27:31, 33; Mk. 15:21, 22; Lk. 23:26, 33; Heb. 13:12; Bu. 15:36

19:8 *Grau hkrit nga ai.* Pilat hkrit wa ra na lam law law mung mahkoi mi nga n hten: Kashun kashe rai wa mai ai lam, kabring kabrawng rai wa nga ai Yuda masha ni hpe n dang up hkang ai nga nna Roma ni a man e myiman n lu mat na hpe tsang ai lam (dj. 15), hte Yesu Hkristu a nsam maka hpe grau hkrit tsang wa ai rai na n hten (dj. 9) kaw san ai ga san hta maram yu mai nga ai).

19:9 *Ga hkum mi muk n htan wu ai.* Esai. 53:7 dik tup ai lam re.

19:11 *Ngai hpe nang kaw sa ap ya ai wa gaw.* N dai gaw, Kayapa tsun ai lam dan dawng nga ai (Yh. 18:28). *Yubak grau kaba lu ai.* Shut hpyit ai lam ma hkra gaw yubak rai nga ai. Rai timung yubak n kau mi kaga yubak ni hta grau nna kaba nga ai (**mung yu.** Mt. 7:3).

19:12 Yuda du salang ni gaw Yesu hpe mung masa maga hku nna bai mara n htang shagun wa ai hta n ga, mungdaw du rai nga ai Pilat wa mu hkum wa chyē ai mang hkang ni maga hku nna jahkrit sharim ai lam mung galaw wa ma ai. Dai a shawng e mung kaga lam ni hta Pilat hpe mara shagun ga ma ai (Mk. 15:1 a matsing hpa hta mung yu ga).

19:13 *Nlung nep ai shara.* N dai gaw Hebre ga hku nna, Gabahta ngu ai, tara dawdan tinyang nga ai nlung nep da ai dam pa ai shara hpe ngu ai re. N dai shara hta nga ai tara tingnyang hta dung nna Pilat gaw Yesu hpe tara dawdan ai rai nga ai.

19:14 *Shalai wa poi a matu shachyip ai.* Shalai wa poi du na bat a laban bat manga ya hta rai nga ai. Dj. 31 hta tsun ai *shachyip ai n htoi* ngu ai gaw bat manga ya n htoi hpe ngu ai rai nna, Laban (Sabbath) n htoi a matu shachyip ai n htoi hku nna masat da ma ai. **Yu.** Lk. 23:54.

19:16 *Wudang hta jen da kau mu ga.* **Yu.** Mt. 27:31

19:17 Golgotha. **Yu.** Mt. 27:33

hpe Hebre ga hte Golgohta nga ma ai:

18 Shanhtē gaw dai yang ē shi hpe wudang hta jen da ma ai; shi hte rau mārai lāhkawng hpe mung, māga mi de lāngai ngai di jen da mu ai rai nna. Yēsu gaw dai yan a lāpran ē rai nga ai.

19 Pilat mung māsat dingsat laika ka la nna wudang hta shākap da wu ai. Dai ka ai gaw. *Yuda ni a Hkawhkam Nazaret wa Yēsu.* nga ai rai lu ai.

20 Yēsu hpe jen da ai shāra gaw mare hte mung ni nga ai hte, dai laika hpe Hebre ga, Latin ga, Heleni ga hte ka da nga ai mājaw. Yuda māsha law law wa dai māsat dingsat laika hpe hti ma ai.

21 Shing nga ka da ai mājaw. Yuda māsha ni a hkinjawng agyi ni gaw. Pilat hpe, Yuda ni a Hkawhkam nga nna hkum ka. Ngai gaw Yuda māsha ni a Hkawhkam rai nngai, nga nna shi tsun ai, ngu nna she ka u, ngu nna sa tsun mu ai.

22 Pilat gaw. Ngai ka ai hku ngai ka da se ai, ngu nna htan mu ai.

23 Hpyen māsha ni gaw Yēsu hpe jen da ngut jang, shi a hpun pālawng hpe la nna, māli brang di ga kāran nhtawm, hpyen māsha lāngai mi ē daw daw la mu ai: dai kāta pālawng hpe mung shing di na maw mu ai: rai ti mung, kāta pālawng gaw shākung n rawng ai, lawng du nna htum hkra da ai rai nga ai.

24 Dai mājaw shanhtē gaw. Pālawng ndai hpe anhtē n gang je ai sha, kādai māhtang la ang na gaw hpaida da ga, nga nna shāda da tsun ma ai; dai gaw. Shanhtē nyē a hpun nba hpe shāda kāran la nna. Nye a kāta pālawng hpe mung hpaida da ma ai, nga nna laika hta rawng ai ga dik wa na mātu rai nga ai.

25 Dai mājaw hpyen māsha ni shing rai gālaw ma ai. Ya Yēsu a wudang mākau ē shi a kānu hte, kānu a nau na Klopa a mādu jan Mari hte, Magdala Mari htē tsap nga ma ai.

19:25 Mt. 27:55; Mk. 15:40; Lk. 23:49; Lk. 24:18

26 Dai mājaw Yēsu gaw kānu hte shi tsaw ra ai sāpe, mākau ē tsap nga ma ai hpe, mu wu yang, kānu hpe, Numsha ē, ning sha hpe yu u, ngu wu ai.

19:26 Yh. 2:4; 13:23; 20:2, 24; 21:7

27 Dai sāpe hpe mung. Ning nu hpe yu u, ngu wu ai. Dai shāni kaw nna dai sāpe gaw. Yēsu a kānu hpe shi a nta ē woi tawn dā wu ai.

19:27 Yh. 1:11; 16:32

28 Dai hpang Yēsu gaw amu mahkra ngut sai hpe chyē wu jang. Ngai hpang kāra nngai, nga nna laika shādik na mātu tsun wu ai.

19:28 Sh.K. 69:21

29 Dai yang ē ntsin hkri hte hpring nga ai di bu lāngai mi dung nga ai: dai mājaw shanhtē gaw hka kāmu hta ntsin hkri jāhpring la nhtawm, majaw ndung hta shākap nna, shi a n-gup hta gawn ya mu ai.

19:29 Mt. 27:48

30 Yēsu gaw dai ntsin hkri hkap lu ngut jang. Ngut ma sā li ai, nga nhtawm,

19:30 Yh. 17:4

19:24 *Laika hta rawng ai* ngu ai gaw Sh.K. 22:18 hpe ngu ai rai nga ai, Yu. Mt. 27:35.

19:25 *Mari.* Yu. Lk. 8:2.

19:29 *N tsin hkri.....hka kamu.* Manu hpa nna hkri mat sai tsabyi ntsin hpe hka kamu hta jahpring la n htawm Yesu hpe jaw lu ma ai. Dai n tsin hpe sha Yesu hpe wudang hta jen da mahka lang mi jaw lu ga sai rai nga ai (Mt. 27:34; Mk. 15:23).

19:30 *Ngut ma sa li ai.* Papyri ngu ai mai sau pa hta ahkun hkanse jaw ngut sai ni a chyarang hpe n dai ga hkum ni a matu lang da ai langai sha re Greek ga hkum hte maren bung ai hpe lang da ai lam mu lu ai. Dai ga hkum a ga

baw nga di nna· nsa jāhti kau wu ai.

31 Dai shāni gaw shāchyip ai nhtoi rai nga ai hte· hpang shāni mung Lāban nhtoi kāba rai nga ai mājaw· lāban nhtoi ē wudang hta mang n noi nga u ga· Yuda māsha ni gaw dai ni a lāgaw kāyat daw nna· dai mang ni hpe htawm kau na· Pilat kaw ahkang hpyi ma ai.

19:31 Mk. 15:42; Yh. 19:42; Tara J. 21:23

32 Dai mājaw hpyen māsha ni sa nna· shi hte rau jen da ai yan a lāgaw hpe kāyat daw ya mu ai:

33 Yēsu kaw du yang· shi si mat boi sai hpe shanhtē mu ma ai mājaw· shi a lāgaw hpe gaw n daw ya mu ai:

34 Rai ti mung hpyen māsha lāngai mi gaw· shi a gārep hpe ri hte gālun waw ya wu ai rai nna· shāloi jang· sai hte ntsin pru wa ai.

19:34 1 Yh. 5:6, 8

35 Dai lam mu ai wa gaw sakse hkam wu ai rai nna· shi a sakse gaw teng man lu ai: nanhtē mung kam sham lu myit ga· teng man ai ga shi tsun nga ai gaw· shi dai chyē nga ai.

36 Kāning rai nme law· dai lam byin ai gaw· Shi a nra lāngai mi muk daw na n rai· nga ai laika ga dik wa na mātu rai nga ai.

19:36 Pru. 12:46; Bu. 9:12; Sh.K. 34:20

37 Bai laika lāngai mi hta· Shanhtē gālun waw ai wa hpe shanhtē mu lu na ma ru ai· nga ai.

19:37 Sh.K. 22:16, 17; Zehk. 12:10; Sh.K. 34:20

38 Dai hpang· Yuda māsha ni hpe hkrit ai mājaw· māyun de nna Yēsu a sāpe tai nga ai· Aramahti mare na Yosep ngu ai wa gaw· Yēsu a hkum tsawp hpe shāyu la na· Pilat kaw ahkang hpyi wu ai; Pilat mung ahkang jaw dat wu ai: dai rē ai mājaw shi sa nna dai hkum tsawp shāyu la wu ai.

19:38 Mt. 27:57; Mk. 15:42; Lk. 23:50; Yh. 9:22; 12:42

39 Shawng de shāna ē shi kaw sa chyai ai· Nikodi mung sa ai rai nna· mura hte achyaw kāyau ai mānam pyaw ai baw· joi sumshi dang la sa ai.

19:39 Yh. 3:1, 2; 7:50

40 Shāloi shan gaw Yēsu a hkum tsawp hpe la nhtawm· Yuda māsha ni a mākoī mayang ai hking hte māren· mānam pyaw ai baw hte sumpān ē kāyawp ahkyen mu ai.

19:40 Kasa 5:6

41 Shi hpe jen da kau ai shāra e sun lāngai mi nga ai: dai sun ē māsha lāngai mi hpe muk gārai n mākoī yu ai lup ningnan lāngai mi nga ai.

lachyum gaw “tsep kawp jaw ngut sai,” (sh) hka ma hkra wa ngut sai ngu ai lachyum rai nga ai. Madu Yesu wudang hta n dai ga tsun ai gaw, anhte a yubak a shabrai hpe ma hkra hpe Shi a si hkam ai mar ang e, ma hkra wa kau ya ngut sai ngu ai lachyum rai nga ai.

19:31 *Laban nhtoi kaba.* Dai shaning hta e shalai wa poi a shawng nnan na nhtoi gaw Laban nhtoi hta wa ang ai rai nna dai n htoi hpe Laban nhtoi kaba ngu ai rai nga ai (Pru. 12:16; Jaw. 23:7). Shanhte gaw Laban nhtoi e wudang hta mang noi nan taw na tsang ma ai (Tara J. 21:22-23). *Dai ni a lagaw gayet daw nna.* N dai zawn galaw sa ai lam gaw tin tin si shangun ai lam rai nga ai. Dai gaw, tsinyam hkum masha wa hku nna shi a lagaw e shamyet tsap let n sa grau lu sa na lam hpe ban hkum kau ya ai lam rai nga ai. 1968 ning e htu shaw lu ai, wudang e jen sat kau hkum ai masha wa a n rut n ra hpe yu ai shaloi lagaw n ra ni hpe gayet daw da ai lam mu lu ai.

19:34 *Sai hte ntsin.* Ningdang n lu ai, Yesu teng sha wa si ai ngu ai sakse rai nga ai.

19:36 *Laika ga dik wa na matu.* Yu. Pru. 12:46; Bu. 9:12; Sh.K. 34:20.

19:37 *Bai laika langai mi hta.* Yu. Zehk. 12:10.

19:38 *Aramahti.* Yerusalem mare a sinna dingdung maga de deng hkum daram tsan ai shara e nga ai ma re rai nga ai.

19:39 Nikodi mung Yesu a hpang hkan nang ai wa tai wa ai hpe adan sha mu lu nga ai. Yesu a moi mang makoi mayang ai lam hta lang na matu manu dan ai manam pyaw hpa joi sumshi dang la sa wu ai.

19:40 Sumpān e kayawp ahkyen mu ai. Sumpān yen galu.

19:41 *Lup ningnan.* Yu. Esai. 53:9.

42 Yuda māsha ni a shāchyip ai nhtoi rai nga ai hte, lup dai mung ni nga ai mājaw, shan gaw Yēsu hpe dai yang ē tawn da mu ai. 19:42 Esai. 53:9; Yh. 19:31

20

1 H pang na nhtoi bat shawng shāni, nhtoi gārai n htoi yang. Magdala Mari gaw jau jau e lup de sa wa ai rai nna, lup chyinghka la ai nlung sit mat nga ai hpe, mu wu ai. 20:1 Mt. 28:1; Mk. 16:1; Lk. 24:1

2 Dai mājaw shi gaw Simun Petru yan Yēsu tsaw ra ai sāpe hpang de gat wa nhtawm, Dai Mādu hpe lup de na shanhtē la mat wa nna, kānang tawn da mu ai mung, anhtē n chyē ga ai, ngu nna shan hpe tsun mu ai. 20:2 Yh. 13:23; 19:26; 21:7, 20, 24

3 Dai mājaw Petru yan kāga sāpe gaw, pru nna lup de sa wa ma ai. 20:3 Lk. 24:12

4 Shan rau gat sa wa ma yang, dai kāga sāpe gaw Petru hpe gat lai kau da nna, lup de shawng sa du ai:

5 Shāloi shi gum yu wu yang, sumpan gin-yan taw nga ai sha mu wu ai; rai ti mung, shi gaw kāta de n shang ai. 20:5 Yh. 19:40

6 Simun Petru chyawm gaw shi a hpang ē hkan gat nang nna, dai de du jang, kāta de shang yu wu ai:

7 Sumpan gin-yan taw nga ai mung, baw na hpajet gaw sumpan hte rau n rē ai, kāga ga rai nna kātsu taw nga ai mung, shi mu wu ai. 20:7 Yh. 11:44

8 Dai mājaw lup de shawng du ai, dai kāga sāpe mung hkan shang wa nna, mu lu ai hte kam sham wu ai.

9 Kāning rai nme law, Yēsu gaw si ai ni kaw na bai hkrung rawt na ra ai, nga n nna rawng ai Chyum laika hpe, shan gārai n chyē ma ai. 20:9 Sh.K. 16:10; Kasa 2:25-31; 13:34, 35

10 Shāloi dai sāpe yan gaw nta de bai wa ma ai.

11 Mari chyawm gaw, dai lup shinggan ē hkrap let tsap nga ai: shing rai hkrap let shi gum nna, lup kāta de yu yu di wu ai; 20:11 Mk. 16:5

12 Shāloi hpraw tu ai hpun pālawng bu hpun ai lāmu kāsa lāhkawng gaw, Yēsu a moi mang tawn ai shāra a baw ngu na de lāngai mi, lāgaw ngu na de lāngai mi, dung nga ai hpe mu wu ai.

13 Dai yan gaw, Numsha ē, hpa rai hkrap nga n ta? ngu nna san mu ai: shi gaw Nyē Mādu hpe la mat wa nna, kānang tawn da ma ai mung, n chyē ngai mājaw rai nngai, ngu nna shan hpe htan mu ai.

20:1 Yesu bai hkrung rawt ngut ai hpang na dan pru dan ai lam lawu de na the maren rai nga ai: (1) Magdala Mari hte kaga numsha ni a man e (dj. 11-18; Mt. 28:8-10; Mk. 16:9-10); (2) Petru a man e, shani ka-ang aten e (Lk. 24:34; 1 Kor. 15:5); (3) Shana de maga aten hta Ema-u lam e hkrun lam hkawm nga ai sape ni a man e (Mk. 16:12; Lk. 24:13-32); (4) Thoma hta lai nna sape ni yawng nta kata e nga nga yang (dj. 19-25; Lk. 24:36-43); (5) H pang na bat Laban shana hta Thoma mung nga nga ai aten sape ni yawng a man e (dj. 26-29; Mk. 16:14); (6) Galile nawng hkin gau e sape ni marai sanit a man hta (21:1-24); (7) Sape ni hte kaga masha marai 500 a man, bai nna Yesu Shi a kanau Yaku a man e lang ta shadan ai lam (1 Kor. 15:6-7); (8) Madu Yesu lamu de lung mat wa ai hpe hkan mu ai ni a man e (Mt. 28:18-20; Mk. 16:19; Lk. 24:44-53; Kasa 1:3-12) rai nga ai.

20:5-6 *Sumpan gin-yan taw nga ai sha mu wu ai.* Madu Yesu a moi mang hpe lagut e sa lagu la mat wa ai rai yang mung, ahkyen da ai sumpan hpe hpyen la chyai na aten lu na n rai, la ma na sumpan yen ahkyen da ai hpe raw chyai ai rai yang mung lup kata e mi na hte raw rai nna nga taw lu na n rai, lup makau grupyin hkan e raw ahkyen da na rai nga ma ai. **Yu.** Lk. 24:12.

14 Shing nga nhtawm, shingdu de shi kāyin wa ai rai nna. Yēsu tsap nga ai hpe mu wu ai; rai ti mung, dai wa Yēsu rai nga ai gaw, shi n chyē wu ai.

20:14 Mt. 28:9; Mk. 16:9; Lk. 24:16, 31; Yh. 21:4

15 Yēsu mung, Numsha ē, hpa rai hkrap nga n ta? nang kādai hpe tam n ta? ngu nna shi hpe san wu ai: shi chyawm gaw, dai wa hpe sun sin ai wa rai daw ai nga, myit nna. Tsa e, nang shi hpe hpai la kau ndai rai yang gaw, kānang tawn da ai, ngai hpe tsun dan e, ngai la wa na nngai, ngu nna shi hpe tsun wu ai.

16 Shāloi Yēsu gaw, Mari ē, ngu nna shāga wu ai. Shi mung kāyin let, Raboni, ngu nna Hebre ga hte htan wu ai: dai gaw, Sara nga ai, rai nga ai.

17 Bai Yēsu gaw, Ngai e hkum hkra ēt; kāning rai nme law, ngai Wa hpang de ngai gārai n lung wa nngai: rai ti mung, ngai nau ni hpang de wā nna. Ngai gaw nyē a Wa hte nanhtë a Kāwa, nyē a Kārai Kāsang hte nanhtë a Kārai Kāsang hpang de lung wa sā na da, ngu nna shanhtë hpe wa tsun dan su, ngu nna shi hpe tsun dat wu ai.

20:17 Sh.K. 22:22; Mt. 28:10; Yh. 16:28; Rom. 8:29; Ehp. 1:17; Heb. 2:11

18 Shāloi Magdala Mari gaw wa nna, Dai Mādu hpe ngai mu lu se ai, nga nna mung, shi ngai hpe shing nga htet dat ai, nga nna mung, tsun dan wu ai.

20:18 Mt. 28:10; Lk. 24:10

19 Dai rē ai mājaw, dai nhtoi bat shawng shāni na nsin rim ē, Yuda māsha ni hpe hkrit ma ai mājaw, sāpe ni nga ai nta ē chyinghka ni la kau ma sā yang, Yēsu sa du nna shanhtë a kāang e tsap let, Nanhtë ngwi pyaw nga myit ga, ngu nna shanhtë hpe tsun wu ai.

20:19 Mk. 16:14; Lk. 24:36; 1 Kor. 15:5

20 Shing nga ngut jang, shi shanhtë hpe shi a lāta hte gārep mādun wu ai. Sāpe ni mung dai Mādu hpe mu lu yang, kābu gāra nga ma ai.

20:20 Yh. 16:22

21 Bai Yēsu gaw, Nanhtë ngwi pyaw nga myit ga; nyē Wa ngai hpe shāngun dat nngai hte māren, ngai mung nanhtë hpe shāngun dat mā de ai, ngu nna shanhtë hpe tsun mu ai.

20:21 Mt. 28:18; Yh. 17:18, 19; Heb. 3:1; 2 Tim. 2:2

22 Shing nga nhtawm, sāpe ni a ntsa ē shi kāwut nna, Chyoi pra ai Wenyi hkap la mu:

23 Gāde a yubak māra hpe rai ti mung, nanhtë raw dat myit yang gaw, raw mat na ra ai; gāde a yubak māra hpe rai ti mung, nanhtë shāgun da myit yang gaw, māra nga na ra ai, ngu nna shanhtë hpe tsun wu ai.

20:23 Mt. 16:19; 18:18

24 Shing rai Yēsu sa du ai shāloi, sāpe shi lāhkawng hta lawm ai Didumu ngu ai Htawma gaw shanhtë hte rau n nga ang ni.

20:24 Yh. 11:16

25 Dai rai nna kāga sāpe ni shi hpe, Anhtë gaw Mādu hpe mu lu sā ga ai, ngu

20:17 *Ngai e hkum hkra et.* D.g., Ngai hpe hkum shadan tawn mi, ngu ai lachyum rai nga ai. Hpung shingkang hte hpring ai, Hkrung rawt sai chyoi pra ai hkum hkrang hpe sa noi ginshum ai lam gaw n galaw ging sai lam rai nga ai.

20:19 *Yuda masha ni.* D.g., Yuda hkinjawng agyi ni hte du salang ni.

20:21 Hkristu a hpung ni galaw sa ra nga ai sasana magam lam hte a matu ahkyak ai chyum daw rai nga ai.

20:22 *Chyoi pra ai Wenyi hkap la mu.* N dai gaw Chyoi pra ai Wenyi hte jahpring ya ai lam rai nga ai. Petekoti shani du ai shani du hkra sape ni a n tsa e Chyoi pra ai Wenyi a atsam hte hpring nga na matu sape ni hpe jaw ya ai lam rai nga ai.

20:23 *Kade a yubak mara hpe rai timung, Mara nga na ra ai.* Karai Kasang chyū sha mara raw dat ya lu nga ai hpe chye ga ai hte maren (Mk. 2:7), sape ni hte Hkristu Shi a hpung ni hpe Madu Yesu galaw da ya ngut sai mara raw dat ya sai lam hpe hkaw tsun garan gachyan na matu ahkaw ahkang jaw da ya sai rai nga ai. Dai re ai majaw, mungkan masha ni a lit gaw Hkristu hpe hkap la kam sham na (sh) nyet kau na lam sha rai nga ai. **Yu.** 16:19.

nna tsun dan mu ai. Shǎloi Htawma gaw· Shi a lǎta hta hpri hkanɡ ngai n mu· dai hpri hkanɡ hta nyē a lǎyung hte nan ngai n shawn yu· shi a gǎrep hta nyē a lǎta n mǎnaw yu lu yang gaw· ngai n kam nngai· ngu nna shanhtē hpe tsun wu ai.

26 Dai hpang mǎtsat ya rai jang· sǎpe ni gaw nhku ē bai rawng nga ma ai rai nna· Htawma mung shanhtē hte rau rai nga ai. Chyinghka la da nga yang· Yēsu sa du nna shanhtē a kāng ē tsap let· Nanhtē ngwi pyaw nga myit ga law· ngu wu ai.

27 Shǎloi shi gaw Htawma hpe· Na a lǎyung nang de lǎdawn nna· nyē a lǎta hpe yu u; na a lǎta lǎdawn nna· nyē a gǎrep hpe mung mǎnaw yu u; n kam hkum rai ēt· kam sham nga u· ngu wu ai. 20:27 1 Yh. 1:1

28 Dai rai nna Htawma gaw· Nyē a Mǎdu· nyē a Kǎrai Kǎsang rai nga ndai· ngu nna shi hpe htan wu ai.

29 Yēsu gaw· Nang gaw ngai e mu lu ai mǎjaw sha kam n ni? n mu ti mung· kam sham ai ni gaw a lu ma ai· ngu nna shi hpe tsun wu ai. 20:29 2 Kor. 5:7; 1 Pet. 1:8

30 Laika ndai hta n ka da ai lǎmik kumla kāga law law mung· Yēsu gaw shi a sǎpe ni a man ē gǎlaw dan nu ai: 20:30 Yh. 21:25

31 Rai ti mung· Yēsu gaw· Kǎrai Kǎsang a Kǎsha ngu ai· Hkristu rai nga ai hpe· nanhtē kam sham lu nna· shi mying ningsang a mǎrang ē asak hkrung ai lu la myit ga· nga nna ndai htē wa ka tawn nga ai. 20:31 Lk. 1:4; Yh. 3:15, 16; 5:24; 1 Pet. 1:9

21

1 Dai hpang Yēsu gaw Tiberi nawng mǎkau ē· sǎpe ni hpe shi hkum bai mǎdun dan mu ai; dai shǎloi na mǎdun dan ai lam gaw· ning rai nga ai:

2 Simun Petru hte Didumu ngu ai Htawma· Galile mung Hkana kāhtawng na Nahtanela· Zebedi a kāsha yan· kāga sǎpe lǎhkawng· dai htē rau nga ma ai. 21:2 Mt. 4:21; Yh. 1:45

3 Shǎloi Simun Petru gaw· Ngai nga sa hkan ni ga· ngu nna shanhtē hpe tsun wu ai. Shanhtē gaw· Anhtē mung hkan sa na ga ai· nga ma ai. Shǎloi shanhtē pru sa nna li hta shang ma ai: dai shǎna shanhtē gaw lǎngai mi muk n lu ma ai.

4 Nhtoi htoi wa yang· Yēsu gaw nawng hkin-gau ntsa ē tsap nga ai: rai ti mung sǎpe ni gaw· Yēsu rē ai· n chye mu ai. 21:4 Yh. 20:14

20:28 *Nye a Madu, Nye a Karai Kasang rai nga n dai.* Htawma, kam shut ai myit rawng lai wa ai wa jahtum e Hkristu a Karai n sam atsam hte hpring ai hpe teng sha wa mu mada hkam la lu nu ai. Hkristu gaw Karai Kasang nan rai nga ai hpe Shi hkum nan law law lang shadan dan lai wa sai re: (1) Shi a mying ni (Yh. 8:58; Mt. 22:42-45), (2) Karai a n sam atsam hte hpring ai lam, (Chyoi pra ai, Yh. 8:46; Yawng hpe chye chayng lu ai, Yh. 11:11-14; hte yawng hpe dang di nna shara shagu e chyam bra lu ai, Mt. 28:20), (3) Karai Kasang chyhu sha dang di lu ai yubak ni hpe raw dat ai lam galaw ya ai, Mk. 2:5-7; si ai hpe jahkrung ya ai, Yh. 5:28-30; masha yawng hpe tara je yang ai, Yh. 5:22, 27).

20:30-31 *Yawhan hku nna Yesu galaw lai wa ai lǎmik kum la law law hta na sanit hpe chyhu sha ka matsing da nga ai.* Dai gaw, shing gyim masha ni Hkristu hpe hkap la kam sham lu na matu lak lai shai ai kum la ni hku nna ka matsing da ai lam rai nga ai.

21:3 *Li hta shang ma ai.* Galile masha ni nga hkan sha ai shaloi lang ai li gaw galu de dawng shi manga dang rai nga ai.

- 5 Dai mājaw Yēsu gaw shanhtē hpe. Ngai sha ni e· nanhtē shahpa lāma ma lu myit ni? ngu nna san wu ai; shanhtē gaw· N lu ga ai· ngu nna shi hpe htan mu ai. 21:5 Lk. 24:41
- 6 Shāloi shi gaw· Dai li a hkra māga de sumgawn jāhkrat mu· shāloi lu na myit dai· ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai. Dai hte māren shanhtē jāhkrat nna· nga law law wa māgawn la lu ai mājaw· sumgawn pyi n gang lu mu ai. 21:6 Lk. 5:4, 6, 7
- 7 Dai rai nna Yēsu a tsaw ra ai sāpe gaw· Mādu she rai nga ai· ngu nna Petru hpe tsun wu ai. Mādu rē ai nga ai hpe Simun Petru na jang· shi sing-gu krin rai nga ai mājaw· ntsa pālāwng hta lābu nna· nawng de gan shang wa ai. 21:7 Yh. 13:23; 20:2
- 8 Kāga sāpe ni chyawm gaw· hkin-gau hte mānga shi lam sha gang nga ai mājaw· nga hte hpring chyat rē ai sumgawn kārawt let· li kāji hte du wa ma ai.
- 9 Shanhtē gaw hkārang ntsa de du wa ma yang· nra wan mang hta· nga kākang da ai hte· muk tawn da ai hpe· mu mu ai.
- 10 Shāloi Yēsu gaw· Ya nanhtē lu la ai nga hta na la wa ma rit· ngu wu ai.
- 11 Dai mājaw Simun Petru lung nna· nga kāba lātsa ē mānga shi māsum ting rawng ai sumgawn hpe hkārang ntsa de kārawt shālun wu ai: dai hte wa law ti mung· sumgawn gaw n je lu ai.
- 12 Shāloi Yēsu gaw· Wa mā rit· jāhpawt shat wa sha ma ru· ngu nna shanhtē hpe tsun mu ai. Shi Mādu rai nga ai hpe sāpe ni chyē ma ai mājaw· shanhtē hta na kādai mung· Nang kādai rai n ta? ngu nna n san wam mu ai. 21:12 Kasa 10:41
- 13 Yēsu gaw dai muk la nna sāpe ni hpe sa jaw mu ai; nga hpe mung dai hte māren sa jaw mu ai.
- 14 Yēsu shi si ai ni kaw na bai hkrung rawt ai hpang· sāpe ni hpe shi a hkum mādun dan ai hta na· ndai gaw māsum lang na rai nga ai. 21:14 Yh. 20:19, 26
- 15 Ya shanhtē jāhpawt shat sha ngut jang· Yēsu gaw Simun Petru hpe· Yaw han a kāsha Simun ē· ndai ni tsaw ra ai hta· nang ngai hpe grau tsaw ra n ni? ngu nna san wu ai. Shi gaw· Rai sa· Mādu ē· ngāi nang hpe tsaw ra nga ngai gaw· nang chyē nga ndai· ngu nna htan wu ai. Shāloi Yēsu gaw· Nyē a sāgu kāsha ni hpe bau nga u· ngu nna shi hpe tsun wu ai.
- 16 Bai lāhkawng lang· Yawhan a kāsha Simun e· nang ngai hpe tsaw ra nga n ni? ngu nna shi hpe san wu ai Shi gaw· Rai sa· Mādu ē· ngai nang hpe tsaw ra nga ngai gaw· nang chyē nga ndai· ngu nna bai htan wu ai. Yēsu gaw· Nyē a sāgu ni hpe rem nga u· ngu wu ai. 21:16 Kasa 20:28; Heb. 13:20; 1 Pet. 2:25; 5:2, 4
- 17 Bai māsum lang· Yawhan a kāsha Simun ē· nang ngai hpe tsaw ra nga n ni? ngu nna san wu ai. Māsum lang du hkra· Nang ngai hpe tsaw ra nga n ni? 21:17 Yh. 2:24, 25; 16:30

21:7 *Shi sing-gu krin rai nga ai majaw*. D.g. Hpun palawng kachyi mi muk n kap ai hpe tsun ai n rai nga ai. Bungli galaw loi u ga nga, daw chyen mi sha bu hpun dai ai hpe ngu ai rai nga ai.

21:14 *Masum lang na rai nga ai*. Kaga lahkawng lang na hpe mu hkra Yh. 20:19 the 20:26 hpe yu la ga.

21:15-17 Petru hku nna Hkristu hpe masum lang nyet kau ai lam a matu Hkristu mung Petru hpe masum lang tup Shi hpe kaja wa tsawra nga ai kun ngu ai hpe san jep ai lam hpe mu lu ai. Yawhan hku nna tsawra ai (love) hpe n bung ai ga hkum kaga ga the kahtap nna tsun da ai lam gaw myit masin mahkra hte, machye machyang ma hkra the dai Madu hpe chye tsawra na matu rai nga ai (Yh. 3:35, *agapao*, Yh. 5:20, *phileo* the mung shing daw la ga). N dai ni hta grau (dj. 15), ngu ai gaw “kaga sape ni hta grau” ngu ai lachyum rai nga ai (Yu. Mt. 26:33; Mk. 14:29).

nga nna shi hpe san wu ai mājaw Petru myit yawn nna. Mādu e, nang gaw yawng māyawng hpe chyē nga ndai; ngai nang hpe tsaw ra nga nngai gaw, nāng chye nga ndai; ngu nna htan wu ai. Yēsu gaw, Nyē a sāgu ni hpe bau nga u.

18 Nang hpe ngai gāja wa teng teng tsun de ga. Nang shābrang nga ai htē yang, na a hkum hpe nang dai shingkyit kyit nna, sa māyu ai shāra shāgu de sa lu ndai: rai ti mung, nang dingla jang chyawm gaw, na a lāta yan hpe nang lālam nna, māsha kāga gaw nang hpe kyit ya nhtawm, nang n ra ai shāra de woi sa wa na rin dai; ngu nna shi hpe tsun wu ai.

21:18 Yh. 13:36;
Kasa 12:3, 4

19 Shing nga tsun ai gaw, Petru gaw kāning rē ai si lam hte Kārai Kāsang a hpung shingkang shāpraw lu na hpe, tau nna tsun ai rai nga ai. Ga dai tsun ngut jang, Yēsu gaw Petru hpe, Ngai kaw hkan nang rit, ngu wu ai.

21:19 2 Pet. 1:14

20 Shāloi Petru kāyin yu wu yang, Yēsu tsaw ra ai sāpe ngu ai, shawng de shāna shat sha nga ai shāloi, Yēsu a sinda hta shāmyet nna, Mādu ē, nang hpe ap kau na wa gaw kādai māhtang rāi ta? nga nna san ai sāpe hkan nang nga ai hpe, mu wu ai.

21:20 Yh. 13:23-25;
20:2

21 Petru gaw dai wa hpe mu jang Yēsu hpe, Mādu ē, rai taw, ndai wa gaw kāning rai na ra ta? ngu nna san wu ai.

22 Yēsu gaw, Ngai du sa ai nhtoi du hkra, ngai shi hpe nga nga shāngun māyu nngai, dai nang hte hpa seng a ta? nang gaw nye hpang hkan nang rit, ngu nna htan wu ai.

21:22 Mt. 16:27, 28;
25:31; 1 Kor. 4:5;
11:26; Shing. 2:25;
3:11; 22:7, 20

23 Ga dai mājaw, dai sāpe gaw si na n rai, nga nna hpu nau ni hta tsun shājang ma ai: rai ti mung, dai sāpe hpe n si na rē ai, nga nna Yēsu tsun ai n rai; Ngai du sa ai nhtoi du hkra, ngai shi hpe nga nga shāngun māyu nngai, dai nang hte hpa seng a ta? nga nna tsun ai sha, rai nga ai.

21:24 Yh. 19:35; 3
Yh. 12

24 Dai sāpe wa gaw ndai lam ni hpe sakse hkam nna, ndai lam ni ka da ai wa rai nga ai: shi a sakse teng man nga ai gaw, anhtē chyē ga ai.

21:25 Yh. 20:30;
Amo. 7:10

25 Yēsu gālaw ai amu kāga law law wa naw nga ai; dai amu ni a lam shāgu hpe hkan ka da yang, dai ka da ai laika ni gaw mungkan ga hta pyi n shang na rē ai; ngu nna ngai myit nngai law.

21:18-19 Petru gaw martura hku nna si hkam ra na re ngu ai hpe myi htoi htoi da ai lam rai nga ai.

21:22 Yawhan a shawng lam hte seng nna Petru Myit hten wa ai hpe Madu Yesu daru kau wu ai. Petru a kaba htum ai lit gaw Hkrsitu a hpang hkan nang na sha rai nga ai zawn dai ni anhte a ahkyak htum ai lit mung dai nan rai nga ai.

21:24 kasa Yawhan hku nna ndai mungga hpe ka ai wa re lam shadan da nga ai hta n ga anhte (hpung a salang ni ngu sawn la mai ai) ni mung shi a tengman ai lam ka mazing da ai hpe sakse hkam lawm nga ai.

21:25 N dai kabu gara shiga hpe ka ai lam hta Hkrsitu asak hkrung lam ma hkra hpe ka jahtuk tawn ai n rai nga ai. Mungkan masha yawng Hkristu a lam hpe chye la lu nna kam sham wa lu na matu ka jahtuk tawn ai lam she rai nga ai.

